

Bonum Pankki Oyj

TOIMINTAKERTOMUS

JA TILINPÄÄTÖS

1.1.–31.12.2023

SISÄLLYS

BONUM PANKKI OYJ:N TOIMINTAKERTOMUS 11.-31.12.2023	4
POP Pankki -ryhmä ja POP Pankkien yhteenliittymä.....	5
Toimintaympäristö.....	7
Taloudellinen asema	8
Luottoluokitus	11
Osakkeet ja oma pääoma.....	11
Riskien ja vakavaraisuuden hallinta sekä riskiasema.....	12
Sisäinen valvonta.....	16
Sisäinen tarkastus	16
Bonum Pankin hallinto ja henkilöstö.....	16
Tilintarkastus.....	17
Pankin hallinto- ja ohjausjärjestelmä.....	17
Palkitsemisjärjestelmä	17
Keskeisimmät ulkoistetut toiminnot.....	18
Talletussuoja.....	19
Yhteiskuntavastuu	19
Tilikauden jälkeiset tapahtumat.....	19
Vuoden 2024 näkymät.....	19
Hallituksen esitys voitonjaosta.....	19
BONUM PANKKI OYJ:N TILINPÄÄTÖS 31.12.2023.....	20
Tuloslaskelma	20
Laaja tuloslaskelma	20
Tase.....	21
Laskelma oman pääoman muutoksista.....	22
Rahavirtalaskelma	23
LIITTEET	
Liite 1 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet.....	25
Liite 2 Riskienhallinta.....	35
TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	48
Liite 3 Korkotuotot ja -kulut.....	48
Liite 4 Palkkiotuotot ja -kulut, netto.....	49
Liite 5 Sijoitusten nettotuotot	49
Liite 6 Liiketoiminnan muut tuotot	50
Liite 7 Henkilöstökulut.....	50
Liite 8 Liiketoiminnan muut kulut	51
Liite 9 Poistot ja arvonalentumiset	51
Liite 10 Tuloverot	52
VAROJA KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	53
Liite 11 Rahoitusvarojen ja -velkojen tuloslaskelmaerät arvostusluokittain.....	53
Liite 12 Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu.....	54
Liite 13 Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot ja arvostusmenetelmät.....	56
Liite 14 Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot.....	62
Liite 15 Käteiset varat.....	67
Liite 16 Lainat ja saamiset.....	67

Liite 17 Sijoitusomaisuus.....	68
Liite 18 Aineettomat hyödykkeet.....	69
Liite 19 Aineelliset hyödykkeet.....	70
Liite 20 Muut varat.....	71
Liite 21 Laskennalliset verot.....	71
VELKOJA JA OMAA PÄÄOMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	74
Liite 22 Velat luottolaitoksille ja asiakkaille.....	74
Liite 23 Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta.....	75
Liite 24 Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat.....	77
Liite 25 Varaukset ja muut velat.....	78
Liite 26 Oma pääoma.....	78
MUUT LIITETIEDOT.....	80
Liite 27 Annetut ja saadut vakuudet.....	80
Liite 28 Taseen ulkopuoliset sitoumukset.....	80
Liite 29 Vuokrasopimukset.....	81
Liite 30 Lähipiiritiedot.....	83
Liite 31 Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat.....	84
ALLEKIRJOITUKSET.....	85
TILINTARKASTUSKERTOMUS.....	86

BONUM PANKKI OYJ:N TOIMINTAKERTOMUS 1.1.-31.12.2023

HALLITUKSEN KATSAUS KAUDELTA 1.1.-31.12.2023

Bonum Pankki Oyj (myöh. Bonum Pankki) kuuluu POP Pankkien yhteenliittymään ja vastaa 18 POP Pankin keskusluottolaitospalveluiden tuottamisesta, POP Pankki -ryhmän ulkoisen rahoituksen hankkimisesta, maksuliikenteestä, POP Pankkien asiakkaiden maksukorttien liikkeeseenlaskusta sekä ryhmän keskitettyjen palveluiden tuottamisesta. Bonum Pankin ryhmän ulkoinen liiketoiminta koostuu pääosin vakuudellisten velkakirjalainojen ja vakuudettomien kulutusluottojen myöntämisestä. Bonum Pankin ryhmän sisäisen palvelutuotannon pyrkimys on rajoittaa ryhmän riippuvuutta ulkoisista palveluntarjoajista ja tehostaa koko ryhmän kustannusrakennetta. Ulkoisessa liiketoiminnassaan Bonum Pankki tarjoaa palveluita, jotka ovat ryhmän strategian mukaisia ja koko ryhmän tarjontaa täydentäviä.

Yhteenliittymän keskusluottolaitoksena Bonum Pankki järjesti pääomamarkkinoilta rahoitusta yhteenliittymän jäsenpankeille. Vuoden 2023 kuluessa jäsenluottolaitoksille tarjottavan sisäisen rahoituksen hinnoittelu- ja toimintamallia selkeytettiin ja yksinkertaistettiin. Bonum Pankki laski heinäkuussa 750 miljoonan euron joukkovelkakirjalainaohjelmansa puitteissa liikkeelle viisivuotisen 50 miljoonan euron suunnatun joukkovelkakirjalainan. Bonum Pankki hankki vuoden aikana rahoitusta myös laskemalla liikkeelle lyhytaikaisia sijoitustodistuksia 250 miljoonan euron sijoitustodistushjelman puitteissa sekä ottamalla vastaan rahamarkkinatalletuksia. Bonum Pankki jatkoi vuoden 2023 aikana koronavaihtosopimusten solmimista osana korkoriskin hallintaa. Bonum Pankki vastaa yhteenliittymän likviditeettipuskurin (LCR-salkku) hallinnoinnista. LCR-salkun hallinointiin liittyen Bonum Pankki teki vuonna 2023 merkittävän määrän sijoituksia LCR- ja keskuspankkipakuuskelpoisiin sijoituksiin jäsenluottolaitosten puolesta.

POP Pankki -ryhmän kiinnitysluottopankki POP Asuntoluottopankki jatkoi vakuudellisten jouk-

kolainojen liikkeeseenlaskuja. Huhtikuussa 2023 se laski liikkeelle 5-vuotisen 250 miljoonan euron suuruisen vakuudellisen joukkolainan. POP Asuntoluottopankki toimii tiiviissä yhteistyössä Bonum Pankin treasuryyn kanssa ja POP Asuntoluottopankin emissioiden toteuttamistarve määritellään Bonum Pankin treasuryssä yhteenliittymän rahoitustarpeiden perusteella.

Keskusluottolaitospalveluiden lisäksi Bonum Pankki vastaa POP Pankkien asiakkaiden maksukorttien ja korttiluottojen myöntämisestä ja ylläpidosta. Korttiliiketoiminnan volyymit kehittyivät myönteisesti vuoden 2023 aikana. Digitaalisten korttiliitännäisten palveluiden merkitys jatkoikasvamistaan, ja asiakkaat ovat ottaneet mobiilimaksamisen ominaisuuksia aktiivisesti käyttöön.

Bonum Pankin ryhmän ulkoinen liiketoiminta koostuu pääosin vakuudellisten velkakirjalainojen ja vakuudettomien kulutusluottojen myöntämisestä. Vakuudettomien kulutusluottojen luottokanta on kasvanut hallitusti myös 2023 aikana.

Bonum Pankin Vaasassa sijaitseva Palvelukeskus toimii ryhmän keskitettyjen palveluiden tuottajana kuten korttien keskitettynä asiakaspalveluna. Lisäksi POP Pankki -ryhmän pankkien rahanpesun ehkäisemisen toiminnot toteutetaan keskitetysti Bonum Pankissa. Keskitetyllä palvelulla ja monitorointijärjestelmällä varmistetaan rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen ajanmukaisuus sekä tehostetaan varainsiirtojen valvontaa.

S&P Global Ratings vahvisti 5.10.2023 Bonum Pankin luottoluokituksen näkymät vakaista positiiviseksi. Bonum Pankin pitkäaikaisen investointitason luottoluokitus on tasolla 'BBB' ja lyhytaikaisen luottoluokituksen tasolla 'A-2'.

Bonum Pankin yhtiökokous pidettiin maaliskuussa 2023. Yhtiökokouksessa käsiteltiin sääntömääräiset asiat ja hallitukseen valittiin Jaakko Pulli, Hanna Linna, Kirsi Salo ja Ilkka Lähteenmäki. Hallituksen puheenjohtajana on toiminut Jaakko Pulli.

POP PANKKI -RYHMÄ JA POP PANKKIEN YHTEENLIITTYMÄ

POP Pankki -ryhmä on suomalainen finanssiryhmä, joka tarjoaa vähittäispankkipalveluja henkilöasiakkaille, pienille ja keskisuurille yrityksille. POP Pankit ovat jäsenasiakkaidensa omistamia osuuskuntamuotoisia pankkeja. POP Pankin perustehtävä on edesauttaa asiakkaiden taloudellista hyvinvointia, vaurastumista ja paikallista menestystä.

POP PANKKI -RYHMÄN RAKENNE

POP Pankit muodostavat POP Pankki -ryhmän yhdessä POP Pankkikeskus osk:n sekä näiden määräysvallassa olevien yhteisöjen kanssa. POP Pankit ovat POP Pankkikeskus osk:n jäsenluottolaitoksia. POP Pankkikeskus osk ja sen jäsenluottolaitokset ovat talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain mukaisesti keskinäisessä vastuussa toistensa veloista ja sitoumuksista. POP Pankit, POP Pankkikeskus ja näiden määräysvallassa olevat palveluyhtiöt muodostavat POP Pankkien yhteenliittymän.

POP Pankkikeskus osk on POP Pankkien yhteenliittymän keskusyhteisö ja se vastaa POP Pankki -ryhmän ryhmäohjauksesta ja valvonnasta. POP Pank-

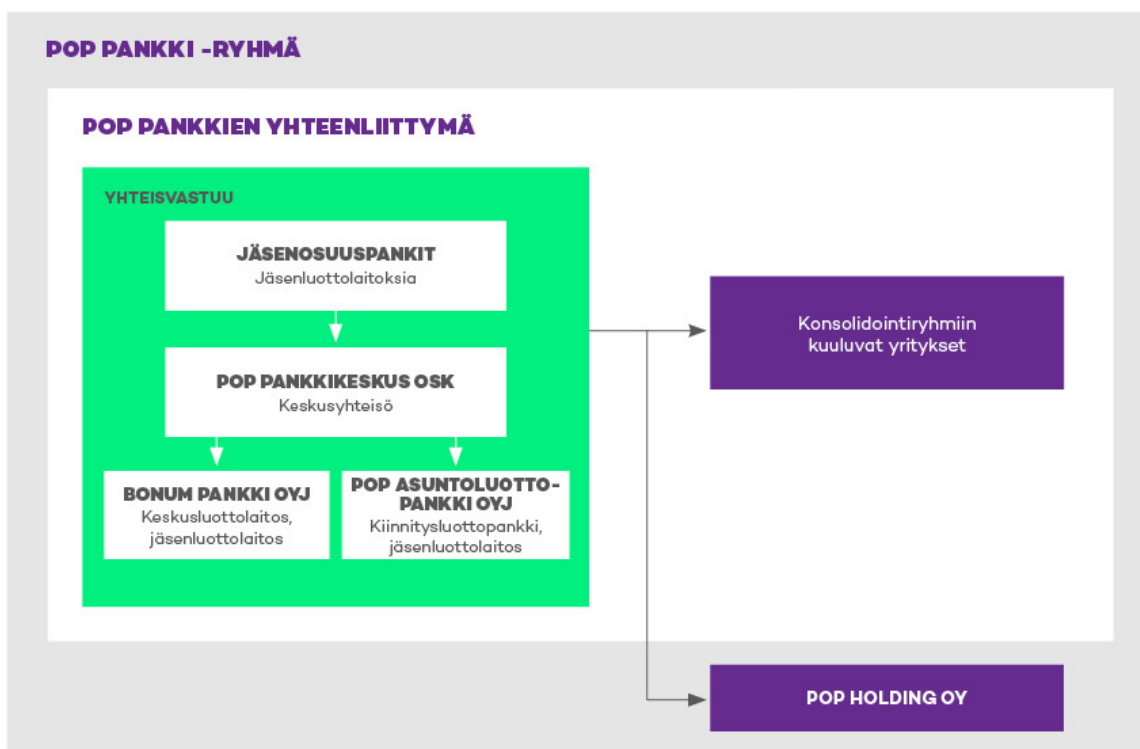
kikeskus osk:lla on kaksi tytäryhtiötä, Bonum Pankki Oyj ja POP Asuntoluottopankki Oyj, jotka ovat myös sen jäsenluottolaitoksia.

Bonum Pankki Oyj toimii POP Pankkien keskusluottolaitoksena ja hankkii ryhmälle ulkoista rahoitusta laskemalla liikkeeseen vakuudettomia velkakirjoja. Bonum Pankki Oyj vastaa myös POP Pankkien korttiliiketoiminnasta, ryhmän maksuliikenteestä ja keskitetyistä palveluista sekä myöntää luottoja vähittäisasiakkaille. POP Asuntoluottopankki Oyj vastaa ryhmän kiinteistöluottovakuudellisesta varainhankinnasta laskemalla liikkeeseen katettuja joukkovelkakirjalainoja.

POP Pankki -ryhmään kuuluu myös POP Holding Oy, joka omistaa 30 prosenttia Suomen Vahinkovakuutus Oy:stä. Suomen Vahinkovakuutus Oy käyttää aputoiminimeä POP Vakuutus ja se kuuluu LähiTapiola-ryhmään. POP Holding Oy ei kuulu POP Pankkien yhteenliittymään, eikä se ole keskinäisen vastuun piirissä.

Seuraavassa kuvassa on esitetty POP Pankki -ryhmän rakenne sekä yhteenliittymään ja yhteisvastuun piiriin kuuluvat yhteisöt.

POP PANKKI -RYHMÄN RYHMÄRAKENNE

**MUUTOKSET POP PANKKI -RYHMÄN
RAKENTEESSA**

POP Pankki -ryhmä luopui toukokuussa 2023 määräysvallasta Suomen Vahinkovakuutus Oy:stä ja jatkaa yhtiössä vähemmistöosakkaana. Suomen Vahinkovakuutus Oy yhdistellään jatkossa POP Pankki -ryhmän yhdisteltyyn IFRS-tilinpäätökseen osakkuusyhtiönä.

Vuoden aikana tapahtui yksi POP Pankki -ryhmän sisäinen pankkifuusio, kun Jämijärven Osuuspankki sulautui toukokuun lopussa Kurikan Osuuspankkiin. Sulautumisen jälkeen POP Pankki -ryhmään kuuluu 18 osuuspankkia. Sulautuminen on yhteelliittymän sisäinen järjestely, eikä sillä ole vaikutusta POP Pankki -ryhmän yhdisteltyyn taloudelliseen informaatioon.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Maailmantalous kasvoi vuonna 2023 hitaasti, erityisesti viime vuosien maailmantalouden veturi-
na toimineen Kiinan kasvu hidastui. Euroopassa nähty nopea inflaatio ja sitä seurannut korkotason nosto sekä energiakriisi näkyivät kasvun heikentymisenä myös euroalueella. Erityisesti Euroopan suurimman talouden Saksan talous on alkanut yskiä ja siksi Suomen talouden kehitys ei saa viennistä kaipaamaansa vetoapua. Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan jatkui edelleen ja sen aiheuttama epävarmuus heijastuu sekä talouden kehitykseen että turvallisuusympäristöön.

Suomen taloudessa nähtiin vuonna 2023 selvä käänne heikompaan. Voimakas inflaatio heikensi edelleen myös kotitalouksien ostovoimaa, vaikka palkkatarkistukset nostivat nimellispalkkoja aikaisempaa enemmän. Myös nopeasti noussut korkotaso käänsi kuluttajien mielialoja pessimistiseksi talouden kehityksen suhteen.

Asuntojen ja kestokulutustavaroiden hankinnat vähenivät vuoden aikana selvästi ja tämä painoi monia toimialoja, erityisesti asuntorakentamista ja kauppaa. Kotitalouksien kuluttamista ajatellen nähtiin kuitenkin loppuvuonna varovainen positiivinen signaali, kun Euroopan keskuspankki päätti koronnostojen ketjun ja markkinat kääntyivät odottamaan korkojen laskua. Myös inflaatiovauhti hidastui loppuvuonna merkittävästi. Suomessa energian hinnan ja saatavuuden osalta tilanne parantui edellisvuodesta, kun tuulivoiman ja ydinvoiman tuotantokapasiteetti on kasvanut.

Suomessa rakentaminen oli poikkeuksellisen vilkasta 2020-luvun alkuvuosina, mutta jo 2022 nähtiin rakentamisessa ensimmäiset merkit käänteestä alaspäin. Koronapandemian jälkeinen voimakas inflaatio ja korkojen nousu johtivat rakennuslupien ja rakennusaloitusten määrän romahtamiseen vuonna 2023, kun samanaikaisesti ostajat muuttuivat aikaisempaa varovaisemmiksi. Kun lisäksi asuntosijoittajat suurena ostajaryhmänä pitkälti katosivat asuntomarkkinoilta, asuntojen hinnat jatkoivat alenemistaan vuonna 2023. Rakennusalan merkitys Suomen taloudelle on suuri, joten rakentamisen hidastuminen painoi etenkin loppuvuonna bkt:n kehitystä.

Maatalouden tuotantopanosten hinnat laskivat vuonna 2023 edellisvuodesta, mutta useimmilla tuotantosuosunilla laskeva tuottajahintojen kehitys sekä korkojen nousu ovat pitäneet investoinnit alhaisella tasolla. Tilojen väliset kannattavuuserot jatkoivat kasvuaan. Puun hinta oli historiallisen korkealla tasolla, kun kilpailu puun ostajien välillä on lisääntynyt puun tuonnin päätyttyä Venäjältä.

Vaikka kotitalouksien ostovoiman kehitys oli vuonna 2023 heikkoa, pysyi työttömyys edelleen kurissa. Kotitaloudet ovat hoitaneet edelleen luottojaan pääsääntöisesti hyvin. Yritysten konkursien määrä kääntyi kuitenkin selvään kasvuun ja heikentynyt taloustilanne johti myös lomautusten määrän lisääntymiseen. Heikentynyt taloussuhdanne heijastuu pankkien järjestämättömien luottojen ja luottotappioiden määriin.

TALOUDELLINEN ASEMA

TULOS

Bonum Pankin tilikauden tulos oli 2 406 tuhatta euroa, kun se edellisvuonna oli 3 383 tuhatta euroa. Tilikauden tulos muodostuu pääosin keskusluottolaitospalveluiden ja vakuudettomien lainojen korko- tuotoista sekä maksujenvälityksen ja maksamisen palkkiotuotoista. Pankin kulu-tuottosuhte oli 74,3 (74,2) prosenttia.

Pankin tuloslaskelmaerät ovat kehittyneet vuoteen 2022 verrattuna seuraavasti:

(1 000 euroa)	1.1 - 31.12.2023	1.1 - 31.12.2022
Korkotuotot	74 665	18 800
Korkokulut	-61 665	-8 639
Korkokate	12 999	10 161
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	7 226	7 285
Sijoitusten nettotuotot	-769	459
Liiketoiminnan muut tuotot	5 167	4 196
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	24 623	22 101
Henkilöstökulut	-5 409	-4 583
Liiketoiminnan muut kulut	-11 982	-10 863
Poistot ja arvonalentumiset	-911	-949
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-18 302	-16 395
Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot	-3 306	-1 485
Tulos ennen veroja	3 015	4 221
Tuloverot	-609	-838
Tilikauden tulos	2 406	3 383

Liiketoiminnan yhteenlasketut tuotot olivat 24 623 (22 101) tuhatta euroa. Tuottojen kasvun taustalla on hyvä kehitys pankin korkokatteessa, joksi muodostui 12 999 (10 161) tuhatta euroa. Nousua edellisvuoteen verrattuna oli 27,9 prosenttia. Korkokatteen kehitys selittyy korkotason kasvun myötä kasvaneilla keskusluottolaitospalveluiden tuottojen kasvulla sekä korttiliiketoiminnan ja vakuudettoman antolainauksen kasvaneilla korko- tuotoilla.

Nettopalkkiotuotot pysyivät edellisen vuoden tasolla, ollen 7 226 (7 285) tuhatta euroa. Palkkiotuotot ovat pääosin korttiliiketoiminnan ja maksujenvälityksen tuottoja.

Sijoitusten nettotuotot alenivat -769 (459) tuhan- teen euroon. Sijoitusten nettotuotot muodostu- vat pääasiassa suojauslaskennan ja valuuttatoi- minnan nettotuotoista. Liiketoiminnan muut tuotot olivat 5 167 (4 196) tuhatta euroa. Erän kasvu selit- tyy POP Pankki -ryhmän keskitettyjen toimintojen ja sen myötä sisäisen laskutuksen kasvamisella.

Liiketoiminnan kulut olivat yhteensä 18 302 (16 395) tuhatta euroa. Kulujen kasvu johtui ICT-kulujen ja liiketoiminnan operatiivisten kulujen kasvus- ta. Henkilöstökulut nousivat 5 409 (4 583) tuhan- teen euroon. Henkilöstökulut muodostuvat palk- kakuluista sekä eläke- ja muista henkilösivukuluis- ta. Bonum Pankin henkilöstön kokonaislukumäärä kauden lopussa oli 88 (66).

Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä olivat 911 (949) tuhatta euroa.

Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot nousivat kauden aikana 3 306 (1 485) tuhanteen euroon. Luottotappioituihin saataviin kohdistuu aktiivisia perintätoimenpiteitä.

TASE

Bonum Pankin tase oli vuoden 2023 lopulla 1 837 618 (1 574 594) tuhatta euroa.

Käteiset varat kasvoivat vuoden aikana 485 020 (436 911) tuhanteen euroon. Lainat ja saamiset luottolaitoksilta olivat 849 549 (778 257) tuhatta euroa. Erä pitää sisällään Bonum Pankin myöntämän rahoituksen muille POP Pankki -ryhmän jäsenpankeille. Lainat ja saamiset asiakkailta olivat vuoden lopulla 193 373 (170 485) tuhatta

euroa. Erä sisältää Bonum Pankin myöntämien luottokorttien käytetyn luottosalidon sekä muut Bonum Pankin myöntämät lainatuotteet.

Velat luottolaitoksille kasvoi vuoden aikana määrään 1 424 772 (1 122 965) tuhatta euroa. Erä pitää sisällään POP Pankki -ryhmän muiden jäsenpankkien tekemät talletukset, TLTRO-lainat keskuspankilta sekä talletukset muilta ryhmän ulkopuolisilta pankeilta. Yleiseen liikkeeseen laskettujen velkakirjojen määrä vuoden lopulla oli 283 896 (322 214) tuhatta euroa.

(1 000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Varat		
Käteiset varat	485 020	436 911
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	849 549	778 257
Lainat ja saamiset asiakkailta	193 373	170 485
Johdannaissopimukset	9 220	0
Sijoitusomaisuus	259 963	163 891
Aineettomat hyödykkeet	329	1 057
Aineelliset hyödykkeet	648	359
Muut varat	39 309	23 118
Verosaamiset	207	515
Varat yhteensä	1 837 618	1 574 594
Velat		
Velat luottolaitoksille	1 424 772	1 122 965
Velat asiakkaille	33 435	55 930
Johdannaissopimukset	1 798	5 975
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	283 896	322 214
Muut velat	42 970	20 003
Verovelat	203	850
Velat yhteensä	1 787 075	1 527 938
Oma pääoma		
Osakepääoma	10 000	10 000
Rahastot	30 001	28 520
Kertyneet voittovarot	10 543	8 136
Oma pääoma yhteensä	50 543	46 657
Velat ja oma pääoma yhteensä	1 837 618	1 574 594

KESKEISET TUNNUSLUVUT JA NIIDEN LASKENTAKAAVAT

	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2020
Kulu-tuottosuhte, %	74,3	74,2	75,4	71,4
ROA, %	0,14	0,26	0,10	0,09
ROE, %	4,95	8,25	3,00	2,13
Vakavaraisuussuhde (TC) %	19,4	20,0	21,8	24,1
Omavaraisuusaste, %	2,8	3,0	3,4	3,4

KULU-TUOTTOSUHDE, % =

Liiketoiminnan kulut yhteensä
 Liiketoiminnan tuotot yhteensä

$$\frac{\text{Liiketoiminnan kulut yhteensä}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$
KOKO PÄÄOMAN TUOTTO (ROA), %

Tilikauden tulos
 Taseen loppusumma keskimäärin (vuoden alun ja lopun keskiarvo)

$$\frac{\text{Tilikauden tulos}}{\text{Taseen loppusumma keskimäärin (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$$
OMAN PÄÄOMAN TUOTTO (ROE), %

Tilikauden tulos
 Oma pääoma (vuoden alun ja lopun keskiarvo)

$$\frac{\text{Tilikauden tulos}}{\text{Oma pääoma (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$$
VAKAVARAISUUSSUHDE (TC), %

Omat varat yhteensä
 Omien varojen vähimmäisvaatimus yhteensä

$$\frac{\text{Omat varat yhteensä}}{\text{Omien varojen vähimmäisvaatimus yhteensä}} \times 100$$
OMAVARAISUUSASTE, %

Oma pääoma
 Taseen loppusumma

$$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma}} \times 100$$
LUOTTOLUOKITUS

S&P Global Ratings vahvisti lokakuussa 2023 Bonum Pankin luottoluokituksen näkymät vakaista positiiviseksi. Bonum Pankin pitkäaikaisen investointitason luottoluokitus on tasolla 'BBB' ja lyhytaikaisen luottoluokituksen tasolla 'A-2'.

OSAKKEET JA OMA PÄÄOMA

Bonum Pankilla oli 31.12.2023 osakkeita 1 400 000, jotka ovat kokonaan POP Pankkikeskus osk:n omistuksessa. Pankilla ei ole hallussa yhtiön omia osakkeita.

Bonum Pankin osakepääoma oli tilikauden päättyessä 10 000 (10 000) tuhatta euroa. Oma pääoma yhteensä oli 50 543 (46 657) tuhatta euroa.

RISKIEN JA VAKAVARAIKUUDEN HALLINTA SEKÄ RISKIASEMA

RISKIEN- JA VAKAVARAIKUUDEN HALLINNAN PERIAATTEET JA ORGANISOINTI

POP Pankki -ryhmän strategia linjaa ryhmän riskinottohalukkuuden, jonka mukaan liiketoimintaa harjoitetaan maltillisella riskitasolla siten, että riskit pystytään täysimääräisesti hallitsemaan. Riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että pankin riskitasot ovat oikeassa suhteessa luottolaitoksen ja koko yhteenliittymän riskinkantokykyyn ja maksuvalmiusasemaan nähden. Riskienhallinnan prosesseissa on kyettävä tunnistamaan kaikki merkittävät liiketoiminnasta aiheutuvat riskit, sekä arvioida, mitata ja valvoa niitä säännöllisesti. Merkittävimmät Bonum Pankin liiketoimintaan liittyvät riskit ovat luottoriski, likviditeettiriski ja korkoriski.

POP Pankkikeskus osk yhteenliittymän keskusyhteisönä valvoo Yhteenliittymälain 17 §:n mukaisesti riskienhallintajärjestelmien riittävyyttä ja toimivuutta jäsenluottolaitosten ja yhteenliittymän tasolla ja vastaa ryhmän riskien ja vakavaraisuuden hallinnasta. Keskusyhteisö antaa jäsenluottolaitoksille niiden maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi sitovia ohjeita riskien ja vakavaraisuuden hallinnasta, luotettavasta hallinnosta ja sisäisestä valvonnasta. Lisäksi jäsenluottolaitoksille on asetettu yhteisiä liiketoiminnan ohjausrajoja, joilla varmistetaan siitä, että yksittäisen jäsenluottolaitoksen ottamat riskit ovat hyväksyttävissä rajoissa.

Bonum Pankki on POP Pankkien yhteenliittymän keskusluottolaitos ja samalla jäsenluottolaitos. Bonum Pankin riskienvalvonnan tavoitteena on varmistaa, että pankki noudattaa toiminnassaan lakia, asetuksia, viranomaisten antamia ohjeita ja määräyksiä, ryhmän sisäisiä sitovia ohjeita sekä omia ohjeitaan. Keskusyhteisön riippumattomien toimintojen lisäksi Bonum Pankilla on erikseen riippumaton riskiasemaa valvova risk control -yksikkö sekä compliance-yhteyshenkilö.

Vakavaraisuuden hallinnan tavoitteena on varmistaa Bonum Pankin pääomien riittävä määrä, laatu ja niiden tehokas käyttö. Pääomilla katetaan strategian mukaisesta liiketoimintasuunnitelmasta ai-

heutuvat olennaiset riskit ja turvataan pankin häiriötön toiminta odottamattomien tappioiden varalta. Tavoitteeseen pyritään dokumentoidulla ja systemaattisella vakavaraisuuden hallintaprosessilla, joka kytkeytyy kiinteästi yhteenliittymätason strategiaan ja liiketoiminnan suunnitteluun sekä johtamiseen.

Yhteenliittymän riskienhallintaa ja vakavaraisuuden hallintaa kuvataan tarkemmin POP Pankki -ryhmän tilinpäätöksen liitteessä 4. EU:n vakavaraisuusasetuksen N:o 2019/876 (CRR II) edellyttämät riskejä koskevat tiedot on esitetty erillisessä Pilari III -raportissa. POP Pankki -ryhmän tilinpäätös on saatavissa POP Pankkikeskus osk:n toimitiloista osoitteesta Hevosenkenkä 3, 02600 Espoo tai sähköisesti osoitteessa www.poppankki.fi.

LIIKETOIMINNAN RISKIT

LUOTTORISKIT

Bonum Pankin luottoriskiasema kasvoi tilikauden aikana. Luottoriskille alttiita tase-eriä oli vuoden 2023 lopussa yhteensä 460 510 (340 175) tuhatta euroa. Taseen ulkopuolisia sitoumuksia Bonum Pankilla oli 171 533 (160 498) tuhatta euroa, jotka muodostuivat pääasiassa korttiluottojen käyttämättömistä luottolimiiteistä ja POP Pankkien maksuvalmiuslimiiteistä. Bonum Pankin merkittävimmät luottoriskit liittyvät sijoitustoimintaan ja vakuudettomaan luotonantoon.

Sijoitusomaisuus oli tilikauden lopussa 259 963 (163 890) tuhatta euroa. Likviditeettireserviiniin kuuluvat sijoitusomaisuuserät sisältävät valtioiden, kuntien, luottolaitosten ja yritysten liikkeeseen laskevia saamistodistuksia, joista osa on EKP-vakuuskelpoisia arvopapereita. Sijoitustoiminnan luottoriskiä hallitaan pääasiassa rajaamalla sijoituskohdeiden luottokelpoisuutta sekä hajauttamalla sijoitusomaisuutta toimialoittain, vastapuolittain sekä instrumenttiluokittain.

Vähittäispankkitoiminnan luottokanta kasvoi tilikaudella 13,4 prosenttia päättyen 193 373 (170 485) tuhanteen euroon. Pääosa luotonannosta on vakuudettonta luotonantoa, jonka osuus luottokannasta oli 59,3 prosenttia. Henkilöasiakkaille myön-

nettyjen lainojen osuus luottokannasta oli 86,3 (83,1) prosenttia.

Luottoihin, saamisiin ja taseen ulkopuolisiin eriin kohdistuvat odotettavissa olevat luottotappiot (ECL, Expected Credit Loss) kasvoivat 2 194 tuhatta euroa tilikauden aikana päätyen 7 094 tuhanteen euroon. Odotettavissa olevat luottotappiot ECL-vaiheessa 3 kasvoivat 4 954 (2 883) tuhanteen euroon. Lopullisia luottotappioita kirjattiin 1 111 (-113) tuhatta euroa. Luottotappioituihin saataviin kohdistuu aktiivisia perintätoimenpiteitä.

Pankkitoiminnan luottoriskin seuranta perustuu järjestämättömien saamisten, maksuviivästymien sekä lainanhoitojoustojen jatkuvaan seurantaan sekä luottosalkun laadun seurantaan. Odotettavissa olevien luottotappioiden määrän seuranta on tärkeä osa luottoriskin hallintaprosessia. Ennakoitavissa oleviin ongelmiin luoton hoidossa reagoidaan mahdollisimman aikaisessa vaiheessa.

LIKVIDITEETTIRISKIT

Yhteenliittymän keskusluottolaitos Bonum Pankki vastaa POP Pankki -ryhmän maksuvalmiusvaatimuksen täyttämistä ja maksuvalmiuden hallinnasta. Likviditeettireserveihin varaudutaan ylläpitämällä likviditeettireserviä, joka muodostuu LCR-kelpoisista likvideistä varoista, keskuspankkirahoituksen vakuudeksi kelpaavista varoista, sekä lyhyistä pankkisaamisista.

POP Pankki -ryhmän maksuvalmiusasema säilyi tilikauden aikana vahvana. Maksuvalmiutta kuvaava maksuvalmiusvaatimus eli LCR-tunnusluku (Liquidity Coverage Ratio) 31.12.2023 oli 273,9 (184,8) prosenttia, kun vähimmäistaso on 100 prosenttia. Bonum Pankilla oli tilikauden päättyessä hallussa yhteenliittymän LCR-kelpoisia likvidejä varoja ennen arvoneikkauksia 887,2 (691,6) miljoonaa euroa, joista 55,9 (64,8) prosenttia oli käteistä ja keskuspankkisaatavia ja 37,1 (31,0) prosenttia erittäin likvidejä tason 1 arvopapereita. Lisäksi yhteenliittymän jäsenluottolaitoksilla oli LCR-salkun ulkopuolisia, panttaamattomia arvopapereita 28,3 (39,8) miljoonaa euroa.

Pysyvän varainhankinnan vaatimus, NSFR, mittaa taseessa olevien varojen ja velkojen maturiteetteja ja sen tehtävänä on varmistaa, että pysyvä rahoitus riittää täyttämään varainhankintatarpeet yhden vuoden aikajänteellä ja siten estää liiallinen riippuvuus lyhytaikaisesta tukkurahoituksesta. Yhteenliittymän NSFR-suhdeluku 31.12.2023 oli 132,7 (133,5) prosenttia.

Bonum Pankki välittää yhteenliittymän jäsenpankeille pitkäaikaista tukkurahoitusta ja toimii muiden jäsenluottolaitosten sisäisenä pankkina. Pankin rahoitusrakenteen suunnittelu perustuu koko yhteenliittymän likviditeetti- ja rahoitussuunnitteluun sekä keskusyhteisön jäsenpankeille antamiin tavoitteisiin ja ohjausrajoihin.

Vuoden lopussa Bonum Pankilla oli liikkeeseen laskettuna 255 (255) miljoonaa euroa vakuudetonta seniorilainaa 750 miljoonan euron joukkovelkakirjaohjelmasta. Pankin 250 miljoonan euron sijoitustodistusohjelmasta oli liikkeeseen laskettuna 29,0 (67,3) miljoonaa euroa katsastuskauden lopussa. Lisäksi Bonum Pankilla on 22,3 miljoonan euron lainaohjelma Pohjoismaiden Investointipankki NIB:n kanssa. Tilikauden lopussa Bonum Pankilla oli TLTRO III -rahoitusta yhteensä 78,4 (128,4) miljoonaa euroa.

MARKKINARISKIT

Bonum Pankin pankkitoiminnan merkittävin markkinariski on rahoitustaseen korkoriski. Korkoriskillä tarkoitetaan korkotason muutosten vaikutusta taseen ja taseen ulkopuolisten erien markkina-arvoon tai korkokatteeseen. Rahoitustase koostuu anto- ja ottolainauseriästä, markkinaehtoisesta rahoituksesta sekä likviditeettisalkun sijoituseristä.

Bonum Pankin liiketoimintaan ei kuulu kaupankäyntitoimintaa (trading). Johdannaisten käyttö on rajoitettu rahoitustaseen korkoriskin suojaukseen. Tilikauden aikana pankki toteutti johdannaissuojauksia yhteenliittymän jäsenpankkien rahoitustaseen riskitason pienentämiseksi.

Bonum Pankki seuraa korkoriskiä taseen nykyarvomenetelmällä ja dynaamisella tulosriskimallilla

kuukausittain. Nykyarvomenetelmä mittaa taseen laskennallisen markkina-arvon muutosta korkojen muuttuessa. Nykyarvomenetelmässä taseen markkina-arvo lasketaan yksittäisten tase-erien odotettujen kassavirtojen nykyarvona. Sijoituserien korko- ja luottospread-muutoksien aiheuttamia markkina-arvojen muutoksia eri korkoskenaarioissa seurataan erillisillä korkoherkkyysmittareilla. Tuloriskimallilla ennustetaan suunnitellun taseen korkokatteen kehitystä ja muutosta erilaisissa markkinakorkoskenaarioissa seuraavan vuoden vuoden aikajänteellä.

OPERATIIVISET RISKIT

Operatiivisten riskien hallinnan tavoitteena on tunnistaa olennaiset liiketoiminnan operatiiviset riskit ja minimoida niiden toteutumismahdollisuus ja vaikutukset. Tavoitteeseen pyritään henkilöstön jatkuvalla kehittämisellä ja kattavilla toimintaohjeilla sekä sisäisen valvonnan toimenpiteillä.

Bonum Pankin merkittävimpiin uusiin tuotteisiin, palveluihin, toimintoihin, prosesseihin ja järjestelmiin liittyvät operatiiviset riskit tunnistetaan uuden tuotteen tai palvelun arviointiprosessissa. Pankki tekee vuosittain operatiivisten riskien itsearviointin tekemiensä riskikartoitusten perusteella, joissa hyödynnetään operatiivisten riskien tapahtumaseurantaa. Riskikartoituksen yhteydessä arvioidaan myös Bonum Pankin merkittävimpiin ulkoistuksiin liittyviä riskejä. Osaan operatiivisista riskeistä varaudutaan vakuutusturvalla. Tietojärjestelmien toimintahäiriöistä aiheutuviin riskeihin on varauduttu jatkuvuussuunnittelulla.

VAKAVARAISUUSASEMA

Vuoden 2023 lopussa Bonum Pankin vakavaraisuus oli hyvällä tasolla. Pankin vakavaraisuussuhde sekä ydinvakavaraisuussuhde olivat molemmat 19,4 (20,0) prosenttia. Vuoden 2023 lopussa pankin omat varat yhteensä olivat 47 515 (41 981) tuhatta euroa, joka muodostui kokonaisuudessaan ydinpääomasta (CET1).

Pankin riskipainotetut saamiset kasvoivat vuoden 2023 aikana lähinnä vähittäispankin luottokannan kasvun vuoksi. Vähittäispankkiliiketoiminnan kasvun ennustetaan jatkuvan vuonna 2024, joka lisää jatkossakin vastaavasti pankin riskipainotettujen saamisten määrää.

Bonum Pankin omat varat muodostuvat osakepääomasta, kertyneistä voittovaroista sekä muista vapaista rahastoista. Pankki ei lue tilikauden aikana kertynyttä voittoa omiin varoihin yhteenliittymän noudattaman käytännön mukaisesti. Finanssivalvonnan myöntämän luvan nojalla yhteenliittymään kuuluvat jäsenluottolaitokset on keskusyhteisön päätöksellä vapautettu omien varojen vaateista yhteenliittymän sisäisille erille ja suurten vastapuolten rajoituksista yhteenliittymän keskusluottolaitoksen ja jäsenpankkien välisille erille.

Lakisääteinen alaraja vakavaraisuussuhteelle on 8 prosenttia ja ydinpääomalle 4,5 prosenttia. Bonum Pankkia koskee vähimmäisvakavaraisuusvaatimuksen lisäksi luottolaitoslain mukainen kiinteä lisäpääomavaatimus 2,5 prosenttia, sekä ulkomaisten vastuiden maakohtainen muuttuva lisäpääomavaade. Kaikki lisäpääomavaateet on katettava täysimääräisesti ydinpääomalla.

Bonum Pankin vähimmäisomavaraisuusaste (Leverage Ratio) 31.12.2023 oli 4,6 (4,9) prosenttia, kun vaadittava minimitaso on 3 prosenttia. Finanssivalvonnan poikkeusluvalla yhteenliittymän sisäiset erät vähennetään vähimmäisomavaraisuusasteen laskennassa vastuiden määrästä.

VAKAVARAISUUDEN YHTEENVETO

Bonum Pankki Oyj Vakavaraisuuden yhteenveto (1000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Omat varat		
Ydinpääoma ennen vähennyksiä	48 137	43 274
Vähennykset ydinpääomasta	-622	-1 293
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	47 515	41 981
Ensisijainen lisäpääoma ennen vähennyksiä	-	-
Vähennykset ensisijaisesta lisäpääomasta	-	-
Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	-	-
Ensisijainen pääoma (T1 = CET1 + AT1)	47 515	41 981
Toissijainen pääoma ennen vähennyksiä	-	-
Vähennykset toissijaisesta pääomasta	-	-
Toissijainen pääoma (T2) yhteensä	-	-
Omat varat yhteensä (TC = T1 + T2)	47 515	41 981
Riskipainotetut erät yhteensä	244 745	210 283
josta luottoriskin osuus	196 019	171 065
josta vastuun arvonokkaisuriski (CVA)	6 658	3 433
josta markkinariskin osuus (valuuttakurssiriski)	1 248	0
josta operatiivisen riskin osuus	40 820	35 785
Luottolaitoslain mukainen kiinteä lisäpääomapuskuri (2,5 %)	6 119	5 257
Vastasyklinen pääomapuskuri	65	26
Ydinvakavaraisuussuhde (CET1-%)	19,4 %	20,0 %
Vakavaraisuussuhde ensisijaisilla omilla varoilla (T1-%)	19,4 %	20,0 %
Kokonaisvakavaraisuussuhde (TC-%)	19,4 %	20,0 %
Pääomavaatimus		
Omat varat yhteensä	47 515	41 981
Pääomavaatimus yhteensä *	25 764	22 115
Puskuri pääomavaatimukseen	21 752	19 865
Vähimmäisomavaraisuusaste		
Ensisijainen pääoma (T1)	47 515	41 981
Vastuut yhteensä	1 024 580	858 279
Vähimmäisomavaraisuusaste, %	4,6 %	4,9 %

* Pääomavaatimus yhteensä muodostuu minimivaatimuksesta 8 %, kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 % ja ulko-
maisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.

SISÄINEN VALVONTA

Bonum Pankin sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että pankissa saavutetaan asetetut päämäärät ja tavoitteet suunnitelmallisesti ja tehokkaasti ylimmän johdon vahvistamia tavoitteita ja menettelytapoja noudattaen. Sisäisellä valvonnalla pyritään varmistumaan siitä, että organisaatio toimii säännösten mukaisesti, hallitsee riskejä kattavasti liiketoiminnan erityispiirteet huomioiden ja, että organisaation toiminta on tehokasta ja luotettavaa.

Sisäistä valvontaa toteutetaan organisaation kaikilla tasoilla. Sisäistä valvontaa toteuttavat osaltaan hallitus, toimitusjohtaja, muu johto ja henkilökunta sekä liiketoiminnasta riippumattomasti riskienvalvonta ja compliance. Osana sisäistä valvontaa on yhteenliittymässä toteutettu rikkomusten ilmoittamista koskeva järjestely, jossa pankin palveluksessa olevat voivat ilmoittaa sisäisesti riippumattoman kanavan kautta keskusyhteisössä tai jäsenluottolaitoksessa tapahtuneista, finanssimarkkinoita koskevien säännösten ja määräysten epäilyistä rikkomisesta (whistleblowing).

SISÄINEN TARKASTUS

Yhteenliittymässä POP Pankkikeskus vastaa keskitetysti sisäisen tarkastuksen ohjaamisesta ja järjestämisestä yhteenliittymän pankkikeskuksessa, jäsenluottolaitoksissa ja muissa yhteenliittymään kuuluvissa yrityksissä. Bonum Pankin sisäinen tarkastus perustuu yhteenliittymän POP Pankkikeskuksen hallituksen ja hallintoneuvoston vahvistamiin sisäisen tarkastuksen toimintaperiaatteisiin sekä POP Pankkikeskuksen hallituksen hyväksymään tarkastussuunnitelmaan.

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on pankin toimintaorganisaation sisäisen valvonnan laajuuden ja riittävyuden arviointi sekä riskienhallintajärjestelmien toimivuuden valvonta ja arviointi. Sisäinen tarkastus raportoi havainnoistaan ensisijaisesti pankin hallitukselle. Pankin hallitus käsittelee sisäisen tarkastuksen laatimat tarkastusyhteen-

vedot suoritettujen tarkastusten jälkeen. Sisäinen tarkastus raportoi säännöllisesti toiminnastaan ja havainnoistaan POP Pankkikeskuksen hallintoneuvostolle, POP Pankkikeskuksen hallitukselle ja toimitusjohtajalle.

Pankissa vuoden aikana toteutetut sisäiset tarkastukset on suorittanut POP Pankkikeskuksen sisäinen tarkastus.

BONUM PANKIN HALLINTO JA HENKILÖSTÖ

Bonum Pankin varsinaisessa yhtiökokouksessa 23.3.2023 vahvistettiin vuoden 2022 tilinpäätös ja myönnettiin vastuuvapaus pankin hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle. Pankin hallitukseen kuului 4 jäsentä. Hallitus on kokoontunut vuoden aikana 19 kertaa.

Hallituksen varsinaiset jäsenet olivat:

Jaakko Pulli, toimitusjohtaja
hallituksen puheenjohtaja

Hanna Linna, toimitusjohtaja
hallituksen varapuheenjohtaja

Ilkka Lähteenmäki, dosentti
hallituksen jäsen

Kirsi Salo, toimitusjohtaja
hallituksen jäsen

Bonum Pankin toimitusjohtajana toimii Pia Ali-Tolppa. Toimitusjohtajan sijaisena toimii Timo Hulkko.

Vuoden lopulla 31.12.2023 pankin palveluksessa oli 88 henkilöä, joista 87 henkilöä työskenteli vakituudessa työsuhhteessa ja yksi määräaikaisessa. Kokoaikaisia työsuhhteita oli 77 henkilöllä. Työntekijöiden ammatillista osaamista ylläpidetään ja kehitetään pankin tarpeiden, muuttuvan toimintaympäristön sekä henkilöiden yksilöllisten osaamisvaatimusten ja niissä tapahtuvien muutosten mukaisesti.

TILINTARKASTUS

Yhtiön varsinaisena tilintarkastajana on toiminut tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Tiia Kataja.

PANKIN HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄ

Bonum Pankin toimintoja ohjaa osakkeenomistaja, joka käyttää päätösvaltaansa yhtiökokouksessa osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaisesti. Yhtiökokous päättää pankin voitonjaosta ja valitsee hallituksen jäsenet.

Pankkia edustaa ja sen toimintaa johtaa hallitus. Operatiiviset päätökset pankin liiketoiminnasta ja strategisista asioista tekee pankin hallitus. Hallituksen työskentely perustuu pankin yhtiöjärjestykseen, yhtiökokouksen päätöksiin ja lainsäädäntöön. Pankin toimitusjohtaja vastaa pankin operatiivisesta toiminnasta hallitukselta saamiensa ohjeiden mukaisesti.

Hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan riippumattomuuden selvittäminen tapahtuu Finanssivalvonnan antamien määräysten ja pankin sisäisten ohjeiden mukaisesti. Tehtävään valittaessa hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan on annettava selvitys yhteisöistä, joissa he toimivat. Lisäksi hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajan on tehtävää vastaanottaessaan annettava Finanssivalvonnan määräyksen mukainen sopivuus- ja luotettavuus selvitys.

Bonum Pankin hallinto- ja ohjausjärjestelmä on julkaistu pankin verkkosivuilla osoitteessa www.poppankki.fi.

PALKITSEMISJÄRJESTELMÄ

Bonum Pankin hallitus vastaa pankin palkitsemisasiosta. Pankilla ei ole palkitsemisjärjestelmän hallinnointia varten hallituksen nimeämää palkitsemisvaliokuntaa. Sitä ei ole katsottu tarpeelliseksi ottaen huomioon toiminnan laadun, laajuuden ja monimuotoisuuden. Pankin hallitus

valvoo palkitsemisjärjestelmän noudattamista sekä arvioi säännöllisesti sen toimivuutta.

Keskusyhteisön sisäisen tarkastuksen on vähintään kerran vuodessa todennettava, onko hallituksen hyväksymää palkitsemisjärjestelmää noudatettu. Valvontatoiminnoissa työskentelevän henkilön palkkio ei ole riippuvainen sen liiketoiminnan tuloksesta, jota hän valvoo.

PALKITSEMISEN JA TULOKSEN VÄLINEN SUHDE

Palkitsemisjärjestelmän tulee olla pankin liiketoimintastrategian, tavoitteiden ja arvojen mukainen ja sen tulee vastata pankin pitkän aikavälin etua. Palkitsemisjärjestelmän on myös oltava sopusoinnussa pankin hyvän ja tehokkaan riskienhallinnan ja riskinkantokyvyn kanssa sekä edistää niitä. Palkitsemisjärjestelmän tulee tukea myös hyvää johtamista.

SUORITUSTEN ARVIOINNISSA KÄYTETYT PERUSTEET JA RISKIPERUSTEISET PALKKIOIDEN MÄÄRÄN MUUTOKSET, LYKKÄÄMISKÄYTÄNTEET JA PALKKIOIDEN MAKSAMISPERUSTEET

Pankissa kenenkään palkkionsaajan muuttuva palkkio ei voi ylittää 100 tuhatta euroa yhden vuoden ansaintajaksolta. Pankki voi päättää muuttuvien palkkioiden maksamatta jättämisestä joko kokonaan tai osittain siinä tapauksessa, että pankin taloudellinen asema on heikentynyt siinä määrin, että hallituksen arvion mukaan tulospalkkioiden maksaminen on pankin tilanne huomioon ottaen kohtuutonta.

Palkkionsaajalle maksettavan erorahan ja muun vastaavan korvauksen, joka maksetaan, jos palvelussuhde päättyy ennenaikaisesti, maksamisessa otetaan huomioon luottolaitoslain 8 luvussa säädetyt edellytykset ja maksamisperusteet laaditaan siten, ettei korvaus johda epäonnistuneen suorituksen palkitsemiseen.

PALKKIOIDEN KIINTEIDEN JA MUUTTUVIEN OSIEN SUHDE

Pankin palkitsemisjärjestelmässä muuttuvat palkkiot voivat olla enintään 100 prosenttia kiinteästä vuosipalkasta.

MUUTTUVIEN PALKKIOIDEN JA MUIDEN LUONTOISETUJEN MÄÄRITTÄMISESSÄ SOVELLETTAVAT KESKEISET PARAMETRIT JA PERUSTEET

Pankin muuttuviin palkkioihin sovelletaan seuraavia periaatteita:

1. Muuttuvien palkkioiden maksuperusteet päätetään ja tiedotetaan palkkionsaajille etukäteen. Ilman etukäteen asetettua ja tiedotettua maksuperustetta hallitus voi kuitenkin palkita työntekijää poikkeuksellisen hyvästä suorituksesta enintään yhden kuukauden palkkaa vastaavalla palkkiolla
2. Palkkion on perustuttava kokonaisarviointiin palkkionsaajan ja asianomaisen toiminnon suorituksesta. Suoritusta arvioitaessa on huomioitava se, miten suoritus on toteutunut pitkällä aikavälillä
3. Maksettavien palkkioiden määrissä on otettava huomioon ainakin arviointihetkellä tiedossa olevat sekä tulevat riskit, pääomakustannukset ja tarpeellinen maksuvalmius
4. Oikeus muuttuvaan palkkioon voi syntyä palkkionsaajalle ja se voidaan maksaa hänelle vain, jos palkkionsaaja ei ole menetellyt luottolaitosta velvoittavien säännösten, ohjeiden tai luottolaitoksen määrittelemien toimintaperiaatteiden ja menettelytapojen vastaisesti taikka teollaan tai laiminlyönnillään myötävaikuttanut tällaiseen menettelyyn. Muuttuva palkkio on myös voitava jättää maksamatta tai periä takaisin, jos kyseinen menettely tulee luottolaitoksen tietoon vasta palkkion määräytymisen tai maksamisen jälkeen
5. Pankki voi sitoutua ehdottomaan (ei takaisin perimisen mahdollisuutta) palkkion maksamiseen ainoastaan erityisen painavista syistä ja edellyttäen, että luvattu palkkio kohdistuu ainoastaan palkkionsaajan palvelussuhteen ensimmäiseen vuoteen.

YHTEENLASKETUT PALKITSEMISTA KOSKEVAT TIEDOT TOIMIVAN JOHDON JA NIIDEN HENKILÖSTÖN JÄSENTEN OSALTA, JOIDEN TOIMINNALLA ON MERKITTÄVÄ VAIKUTUS LAITOKSEN RISKIPROFIILIIN

Pankissa pidetään luetteloa seuraavista henkilöistä ja heille maksetuista palkkioista:

6. Toimitusjohtaja ja johtoryhmän jäsenet,
7. Muu henkilö, jonka toiminnalla on olennainen vaikutus keskusyhteisön tai yhteenliittymän riskiasemaan,
8. Henkilöt, jotka työskentelevät riskien valvontatoiminnossa riskienhallintatehtävissä, compliance-toiminnossa tai sisäisen tarkastuksen toiminnossa,
9. Muu henkilö, jonka palkkioiden kokonaismäärä ei merkittävästi poikkea 1 ja 2 kohdissa tarkoitetulle henkilölle määräytyvän palkkion kokonaismäärästä.

TOTEUTUNEET PALKKIOT

Pankissa on tilikauden aikana maksettu muuttuvia palkkioita yhteensä 91 200 euroa. Aloitusrajoja ei ole tilikauden aikana maksettu.

Pankissa ei tilikauden aikana ole maksettu yli miljoonan euron palkkioita.

KESKEISIMMÄT ULKOISTETUT TOIMINNOT

Bonum Pankinpankkijärjestelmä on ulkoistettu Oy Samlink Ab:iin. Pankin kirjanpito on ulkoistettu Figure Taloushallinto Oy:lle, jonka POP Pankki-ryhmä omistaa muiden kyseisen yhtiön asiakaspankkien kanssa. Bonum Pankki Oyj:n maksusanomien välitys on hoidettu Tieto Evry Oyj:n ylläpitämän SWIFT Service Bureaun sekä SEPA Instant Payment Gateway:n kautta pois lukien POP Pankki-ryhmän sisäiset maksut. Lisäksi pankki hyödyntää Google Inc.in tytäryhtiön tarjoamaa alustapalvelua asiakastietojen hallinnassa sekä SAS Institute Oy:n järjestelmää maksujen monitoroin-

nissa. Korttiliiketoimintaan kuuluvia palveluja on ulkoistettu Oy Samlink Ab:lle, Nets Denmark A/S:n Suomen sivuliikkeelle, Intrum Justitia Oy:lle ja Evry Card Services Oy:lle.

TALLETUSSUOJA

Bonum Pankki kuuluu talletussuojarahastoon, joka turvaa tallettajan saamiset pankilta 100 tuhat euroon saakka. Talletuspankkien yhteenliittymän jäsenenä olevia talletuspankkeja pidetään talletussuojan kannalta yhtenä talletuspankkina. Tämän johdosta saman tallettajan talletussuoja kaikista POP Pankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitoksissa (POP Pankit ja Bonum Pankki) olevista talletuksista on yhteensä 100 tuhatta euroa. Bonum Pankin toiminta keskittyy yhteenliittymän jäsenosuuspankeille tarjottaviin keskusluottolaitospalveluihin, joten talletussuojarahaston merkitys on vähäinen.

YHTEISKUNTAVASTUU

POP Pankki -ryhmän tilinpäätöksessä on kerrottu POP Pankki -ryhmän yhteiskuntavastuusta. Bonum Pankin yhteiskuntavastuulla tarkoitetaan pankin vastuuta yritystoimintansa vaikutuksista ympäröivään yhteiskuntaan ja yrityksen sidosryhmiin. Toimimalla POP Pankkien keskusluottolaitoksena Bonum Pankki tukee omalta osaltaan paikallisten POP Pankkien yhteiskuntavastuuta.

Bonum Pankilla on WWF:n Green Office -ympäristöjärjestelmän sertifikaatti. Pankin ohjelman teemoja ovat kierrätyksen tehostaminen, energiankulutuksen vähentäminen sekä liikkumisen aiheuttamien päästöjen vähentäminen. Tavoitteena on myös lisätä sekä oman organisaation että yhteistyökumppaneiden ympäristötietoisuutta tehokkaalla viestinnällä.

TILIKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Bonum Pankki Oyj:n hallituksella ei ole tiedossa sellaisia tilikauden päättymisen jälkeisiä tapahtu-

mia, joilla olisi olennaista vaikutusta Bonum Pankin tilinpäätöksessä esitetyn informaation kannalta.

VUODEN 2024 NÄKYMÄT

Maailmantalouden kasvun ennakoitaan nopeutuvan vuonna 2024, mutta pysyvän kuitenkin totuttua matalampana. Sen sijaan Suomen talouden ennakoitaan supistuvan ja inflaation hidastuvan. Suomen talouden kehitykseen vaikuttavat keskeisimmin heikentyneet vientinäköymät ja investointien määrän vähentyminen. Euroopan keskuspankki on lopettanut ohjaukorkojen nostot toistaiseksi ja odotukset ohjaukorkojen laskusta ovat kasvaneet. Vuoden 2023 lopussa nähty markkinakorkojen nopea lasku on tasaantunut alkuvuoden 2024 aikana, mutta korkojen odotetaan jatkavan laskua maltillisella vauhdilla.

Bonum Pankki tulee vuoden 2024 aikana hyödyntämään monipuolisesti käytettävissä olevia rahoituslähteitä. Tavoitteena on ryhmän varainhankinnan keskihinnan pitäminen mahdollisimman alhaisella tasolla. Kiinnitysluottopankin avulla yhteenliittymä voi katettuja joukkolainoja liikkeeseen laskemalla hankkia pitkäaikaista ja hinnaltaan kilpailukykyistä tukkurahoitusta yhteenliittymän liiketoiminnan kasvun rahoittamiseen.

Yleisinä painopistealueina on toiminnan tehokkuuden lisääminen ja kannattavuuden parantaminen. POP Pankki -ryhmän peruspankkijärjestelmäudistus työllistää Bonum Pankin henkilöstöä merkittävässä määrin.

Vuoden 2024 tuloksen arvioidaan muodostuvan positiiviseksi.

HALLITUKSEN ESITYS VOITONJAOSTA

Bonum Pankin jakokelpoiset varat olivat 40 213 698,11 euroa. Bonum Pankin hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikauden voitosta 2 406 077,04 euroa jaetaan osinkoa 1 000 000,00 euroa ja 1 406 077,04 euroa kirjaetaan kertyneisiin voittovaroihin.

BONUM PANKKI OYJ:N TILINPÄÄTÖS 31.12.2023

TULOSLASKELMA

(1 000 euroa)	Liite	1.1 - 31.12.2023	1.1 - 31.12.2022
Korkotuotot		74 665	18 800
Korkokulut		-61 665	-8 639
Korkokate	3	12 999	10 161
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	4	7 226	7 285
Sijoitusten nettotuotot	5	-769	459
Liiketoiminnan muut tuotot	6	5 167	4 196
Liiketoiminnan tuotot yhteensä		24 623	22 101
Henkilöstökulut	7	-5 409	-4 583
Liiketoiminnan muut kulut	8	-11 982	-10 863
Poistot ja arvonalentumiset	9	-911	-949
Liiketoiminnan kulut yhteensä		-18 302	-16 395
Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot	14	-3 306	-1 485
Tulos ennen veroja		3 015	4 221
Tuloverot	10	-609	-838
Tilikauden tulos		2 406	3 383

LAAJA TULOSLASKELMA

(1 000 euroa)	Liite	1.1 - 31.12.2023	1.1 - 31.12.2022
Tilikauden tulos		2 406	3 383
Muut laajan tuloksen erät			
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			
Käyvän arvon muutos oman pääoman ehtoisista instrumenteista	26	141	-154
Myyntivoitot ja -tappiot oman pääoman ehtoisista instrumenteista	26	0	-1 538
Laskennalliset verot	21	-28	338
Yhteensä		113	-1 354
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi			
Käyvän arvon muutos vieraan pääoman ehtoisista instrumenteista	26	1 368	-2 247
Yhteensä		1 368	-2 247
Muun laajan tuloksen erät yhteensä		1 481	-3 601
Tilikauden laaja tulos yhteensä		3 887	-217

TASE

(1 000 euroa)	Liite	31.12.2023	31.12.2022
Varat			
Käteiset varat	15	485 020	436 911
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	12, 16	849 549	778 257
Lainat ja saamiset asiakkailta	12, 16	193 373	170 485
Johdannaissopimukset	13	9 220	0
Sijoitusomaisuus	12, 17	259 963	163 891
Aineettomat hyödykkeet	1	329	1 057
Aineelliset hyödykkeet	19	648	359
Muut varat	20	39 309	23 118
Verosaamiset	21	207	515
Varat yhteensä		1 837 618	1 574 594
Velat			
Velat luottolaitoksille	12,13,22	1 424 772	1 122 965
Velat asiakkaille	12,13,22	33 435	55 930
Johdannaissopimukset	23	1 798	5 975
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	24	283 896	322 214
Muut velat	25	42 970	20 003
Verovelat	21	203	850
Velat yhteensä		1 787 075	1 527 938
Oma pääoma			
Osakepääoma		10 000	10 000
Rahastot		30 001	28 520
Kertyneet voittovarot		10 543	8 136
Oma pääoma yhteensä	26	50 543	46 657
Velat ja oma pääoma yhteensä		1 837 618	1 574 594

LASKELMA OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

(1 000 euroa)	Osake- pääoma	Käyvän arvon rahasto	Muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2023	10 000	-1 480	30 000	8 136	46 656
Tilikauden laaja tulos					
Tilikauden tulos				2 406	2 406
Muut laajan tuloksen erät		1 481			1 481
Tilikauden laaja tulos yhteensä		1 481		2 406	3 887
Oma pääoma 31.12.2023	10 000	1	30 000	10 542	50 543

(1 000 euroa)	Osake- pääoma	Käyvän arvon rahasto	Muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2022	10 000	2 121	20 000	3 215	35 336
Tilikauden laaja tulos					
Tilikauden tulos				3 383	3 383
Muut laajan tuloksen erät		-3 601			-3 601
Tilikauden laaja tulos yhteensä		-3 601		3 383	-218
Sijoitus oman pääoman rahastoon			10 000		10 000
Muut muutokset				1 583	1 583
Oma pääoma 31.12.2022	10 000	-1 480	30 000	8 136	46 656

RAHAVIRTALASKELMA

(1 000 euroa)	Liite	31.12.2023	31.12.2022
Liiketoiminnan rahavirta			
Tilikauden tulos		2 406	3 383
Tilikauden tulokseen tehdyt oikaisut		6 507	3 688
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)		189 257	-373 740
Saamiset luottolaitoksilta	16	325 834	-333 871
Saamiset asiakkailta	16	-26 140	-55 480
Sijoitusomaisuus	17	-94 247	28 722
Muut varat	20	-16 191	-13 111
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)		287 525	488 080
Velat luottolaitoksille	22	287 465	455 764
Velat asiakkaille	22	-22 495	20 349
Varaukset ja muut velat	25	22 555	11 966
Maksetut tuloverot		-1 318	-706
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä		484 377	120 705
Investointien rahavirta			
Investoinnit osakkeisiin ja osuuksiin, vähennykset		-21	1 993
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin		0	102
Investointien rahavirta yhteensä		-21	2 095
Rahoituksen rahavirta			
Vuokrasopimusvelan vähennykset	29	-175	-167
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat, lisäykset	24	129 273	338 923
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat, vähennykset	24	-168 219	-301 853
Muut oman pääoman erien rahamääräiset lisäykset	26	0	10 000
Rahoituksen rahavirta yhteensä		-39 121	46 903
Rahavarojen muutos			
Rahavarat tilikauden alussa		443 523	273 820
Rahavarat tilikauden lopussa		888 758	443 523
Rahavarojen nettomuutos		445 235	169 703

(1 000 euroa)	Liite	31.12.2023	31.12.2022
Rahavarat			
Käteiset varat	15	485 020	436 911
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	16	403 738	6 612
Yhteensä		888 758	443 523
RAHAVIRTALASKELMAA KOSKEVAT LISÄTIEDOT			
Saadut korot		62 884	14 059
Maksetut korot		46 413	4 331
Saadut osingot		7	71
TILIKAUDEN TULOKSEEN TEHDYT OIKAISUT			
Erät, joihin ei liity maksutapahtumaa ja muut oikaisut			
Laskennallisten verojen muutos		-20	-1
Käyvän arvon muutokset		944	-198
Tuloslaskelman verot		629	1 224
Rahoitusvarojen arvonalentumiset		3 306	1 485
Poistot		911	949
Muut		738	230
Tilikauden tulokseen tehdyt oikaisut yhteensä		6 507	3 688

LIITTEET

LIITE 1 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

VLEISTÄ

BONUM PANKKI OYJ JA POP PANKKI -RYHMÄ

Bonum Pankki Oyj (jäljempänä Bonum Pankki) on POP Pankkikeskus osk:n kokonaan omistama tytäryritys ja POP Pankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitos, joka toimii POP Pankkikeskus osk:n jäsenosuuspankkien (POP Pankkien) keskusluottolaitoksena. Bonum Pankki hoitaa POP Pankkien maksuliiketelejä ja välittää POP Pankkien ja muiden pankkien asiakkaiden väliset maksutapahotumat, hoitaa POP Pankkien vähimmäisvarantotalletukset Suomen Pankkiin, ottaa vastaan POP Pankkien talletuksia ja myöntää POP Pankeille maksuvalmiuden hoitoon tarvittavia luottoja. Lisäksi Bonum Pankki hoitaa POP Pankkien yhteenliittymän maksuvalmiuden hallintaa ja toimii rahoituksen tukkuurmarkkinoilla laskemalla liikkeeseen sijoitustodistuksia ja senior-ehtoisia vakuudettomia joukkovelkakirjalainoja. Bonum Pankin tehtäviin kuuluu myös POP Pankkien asiakkaiden Visa-kortteihin liittyvien toimintojen hoitaminen sekä ryhmän keskitettyjen palveluiden tuottaminen. Lisäksi Bonum Pankki myöntää vähittäisasiakkaille vakuudettomia kulutusluottoja sekä vakuudellisia velkakirjalainoja. Bonum Pankin kotipaikka on Espoo. Jäljennös Bonum Pankin tilinpäätöksestä on saatavissa Bonum Pankin toimitiloista osoitteesta Hevosenkentä 3, 02600 Espoo tai sähköisesti osoitteesta www.poppankki.fi.

Bonum Pankki kuuluu POP Pankki -ryhmään. POP Pankki -ryhmä muodostuu POP Pankkien yhteenliittymästä ja sen määräysvallassa olevista yhtiöistä. Ryhmä harjoittaa pankkitoimintaa. POP Pankkien yhteenliittymän keskusyhteisönä toimii POP Pankkikeskus osk ja sen jäsenpankkeja ovat Bonum Pankin lisäksi 18 osuuspankkia ja POP Asuntoluottopankki Oyj. POP Pankkien yhteenliittymä on talletuspankkien yhteenliittymästä annettussa laissa määritelty taloudellinen kokonaisuus, jonka jäsenillä on vastuu toistensa veloista ja sitoumuksista.

POP Pankkien keskusyhteisö on laatinut talletuspankkien yhteenliittymää koskevan lain mukaisesti POP Pankki -ryhmän yhdistellyn tilinpäätöksen. Jäljennöksen POP Pankki -ryhmän tilinpäätöksestä saa sähköisesti osoitteesta www.poppankki.fi tai keskusyhteisön toimitiloista osoitteesta Hevosenkentä 3, 02600 Espoo. POP Pankki -ryhmä esittää EU:n vakavaraisuusasetuksen 2019/876 (CRR II) mukaiset Pilari 3 -vakavaraisuustiedot erikseen julkaistavassa raportissa.

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERUSTA

Bonum Pankin tilinpäätös on laadittu EU:ssa hyväksytyillä kansainvälisillä IFRS-standardilla (International Financial Reporting Standards) sekä standardilla koskevia tulkintoja (IFRIC) noudattaen. Tilinpäätöksen liitetietojen laadinnassa on huomioitu myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön sekä viranomaismääräysten vaatimukset.

Liitetietojen luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa taulukossa tai laskelmassa esitetystä summasta. Muut kuin euromääräiset varat ja velat on muutettu euroiksi tilinpäätöspäivän kurssiin. Arvostuksen yhteydessä syntyneet kurssierot on kirjattu tuloslaskelmaan sijoitustoiminnan nettotuottoihin.

Bonum Pankilla ei ole tytäri- tai osakkuusyhtiöitä.

JOHDON HARKINTAA EDellyttävät TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET JA ARVIOIHIN LIITTYVÄT EPÄVARMUUSTEKIJÄT

IFRS-standardien soveltaminen edellyttää johdolta sellaisia tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat tilinpäätöslaskelmissä esitettyjen erien määrään sekä niiden liitteenä annettuihin tietoihin. Johdon keskeiset arviot koskevat tulevaisuutta ja tilinpäätöspäivän arvioihin liittyviä keskeisiä epävarmuustekijöitä ja ne liittyvät erityisesti käyvän arvon arviointiin sekä rahoitusvarojen ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumisiin. Johdon arviot ja oletukset perustuvat tilinpäätöshet-

ken parhaaseen näkemykseen, jotka voivat poiketa joissain määrin lopullisesta toteumasta.

KÄYVÄN ARVON ARVIOINTI

Johdon on arvioitava, milloin rahoitusinstrumenttien markkinat eivät ole toimivat. Johdon on lisäksi arvioitava, onko yksittäinen rahoitusinstrumentti aktiivisen kaupankäynnin kohteena, ja onko markkinoilta saatava hintatieto luotettava indikaatio instrumentin käyvästä arvosta. Kun rahoitusinstrumenttien käypä arvo määritellään arvostusmenetelmän avulla, johdon harkintaa tarvitaan tällöin sovellettavan arvostusmenetelmän valintaan. Jos mallien tuottamiin tuloksiin ei ole käytettävissä markkinoilta saatavia syöttötietoja, johdon on niiltä osin arvioitava, millä tavoin arvostuksessa käytetään muita tietoja.

ARVONALENTUMINEN

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa sovelletaan parametreja, jotka edellyttävät johdon harkintaa. Johdon on määritettävä, millä tavoin laskennassa huomioidaan tulevaisuuteen liittyvä makrotaloudellinen informaatio, mitä periaatteita merkittävän luottoriskin kasvun arvioinnissa sovelletaan, miten arvioidaan tappion määrä maksukyvyttömyydessä sekä millaisia luottovasta-arvoker toimia luottokortteihin sovelletaan.

Rahoitusvarojen arvonalentumisten periaatteita on esitetty tarkemmin kohdassa Rahoitusvarojen arvonalentuminen.

Aineettomien hyödykkeiden arvonalentumistarkastelussa määritetään omaisuuserän tulevaisuudessa kerryttämä rahamäärä joko omaisuuserän käyttöarvon tai käyvän arvon perusteella. Arvonalentumistestaus vaatii johdon harkintaa ja arviota kyseessä olevan omaisuuserän tulevaisuudessa kerryttämästä rahamäärästä ja diskonttauksessa käytettävästä korosta. Myös keskeneräisten aineettomien hyödykkeiden arviointi vaatii johdon harkintaa.

LAATIMISPERIAATTEIDEN MUUTOKSET

UUDET IFRS-STANDARDIT JA TULKINNAT

Tilikauden aikana ei ole otettu käyttöön uusia IFRS-standardeja Bonum Pankin tilinpäätöksessä.

POP Pankki -ryhmä aikoo ottaa käyttöön 1.1.2024 alkaen sovellettavat muutokset olemassa oleviin standardeihin IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen, IAS 7 Rahavirtalaskelmat ja IFRS 7 Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot, kun standardimuutokset on hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa. Muutoksilla ei odoteta olevan olennaista vaikutusta POP Pankki -ryhmän tilinpäätökseen.

RAHOITUSINSTRUMENTIT

LUOKITTELU JA KIRJAAMINEN TASEESSA

Rahoitusvarat luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä rahoitusvarojen hallinnointiin sovellettavien liiketoimintamallien ja vieraan pääoman ehtoisten instrumenttien rahavirtaominaisuuksien perusteella seuraaviin arvostusluokkiin:

- Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvarat
- Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat
- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Rahoitusvelat luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardin mukaisesti seuraaviin arvostusluokkiin:

- Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvelat
- Käypään arvon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat

Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä kaikki rahoitusvarat ja -velat kirjataan käypään arvoon. Rahoitusinstrumenttien transaktiokulut sisällytetään hankintamenoön.

Rahoitusinstrumenttien ostot ja myynnit on kirjattu selvityspäivänä. Myönnetyt lainat kirjataan ta-

seeseen sinä päivänä, jolloin asiakas nostaa lainan. Liikkeeseen lasketut instrumentit kirjataan taseeseen sinä päivänä, jona asiakas tekee merkinnän.

Rahoitusvarat ja -velat netotetaan taseessa, jos Bonum Pankilla on tarkasteluhetkellä laillisesti toimeenpantavissa oleva kuittausoikeus tavanomaisessa liiketoiminnassa sekä laiminlyönti-, maksukyvyttömyys- ja konkurssitapauksissa ja sillä on aikomus ja kyky toteuttaa suoritukset nettomääräisesti. Bonum Pankki ei ole netottanut taseen rahoitusvaroja ja -velkoja.

Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun sopimusperusteinen oikeus rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtoihin lakkaa tai kun oikeudet on siirretty toiselle osapuolelle niin, että omistukseen liittyvät riskit ja edut on siirretty olennaisilta osin. Taseesta kirjataan pois myös sellainen rahoitusvaroihin kuuluva sopimus, johon perustuvat oikeudet rahavirtoihin siirretään toiselle osapuolelle tai johon liittyy velvollisuus maksaa kyseiset rahavirrat yhdelle tai useammalle vastaanottajalle. Mikäli rahoitusvarasta saadaan vastike, mutta omistamiseen liittyvät riskit ja edut säilyvät olennaisilta osin, kirjataan omaisuuserä edelleen taseeseen ja saatua vastiketta vastaava rahoitusvelka.

Arvoltaan alentuneet rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun arvioidaan, että sopimuksesta ei kerry enää suorituksia ja lopullinen tappio pystytään laskemaan. Taseesta pois kirjaamisen yhteydessä aiemmin kirjattu odotettavissa oleva luottotappio peruutetaan ja kirjataan lopullinen luottotappio. Myöhemmin taseesta pois kirjatusta saamisista saatavat suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan rahoitusvarojen arvonalentumistappioiden oikaisuksi.

Rahoitusvelat kirjataan pois taseesta, kun niiden velvoitteet on täytetty ja niiden voimassaolo on lakannut. Rahoitusvelan vaihtoa toiseen, huomattavasti alkuperäisestä poikkeavaan rahoitusvelkaan tai rahoitusvelan ehtojen huomattavaa muutosta käsitellään uuden rahoitusvelan kirjaamisena ja alkuperäisen erän kuoletuksena.

RAHOITUSVAROJEN HALLINNOINNIN LIIKETOIMINTAMALLIT JA ARVOSTAMINEN

Yhteisön liiketoimintamallilla tarkoitetaan IFRS 9 -standardin mukaan sitä, kuinka yhteisö hallinnoi rahoitusvarojaan rahavirtojen kerryttämiseksi. Toisin sanoen yhteisön liiketoimintamalli ratkaisee, syntyvätkö rahavirrat sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämisestä, rahoitusvarojen myynnistä vai molemmista. Liiketoimintamalli määritetään tasolla, joka kuvastaa sitä, miten rahoitusvarojen ryhmiä hallinnoidaan yhdessä tietyn liiketoiminnallisen tavoitteen saavuttamiseksi.

Bonum Pankissa rahoitusvaroja hallinnoidaan kolmen liiketoimintamallin mukaisesti:

1. Pidettävät rahoitusvarat (tavoite rahavirtojen kerääminen)
2. Pidettävien ja myytävien rahoitusvarojen yhdistelmä (tavoite rahavirtojen kerääminen ja myynti)
3. Muu pitkäaikainen sijoitustoiminta

Pidettävät rahoitusvarat -liiketoimintamalli sisältää antolainausaamiset sekä eräpäivään asti pidettävät vieraan pääoman ehtoiset sijoitukset, jotka läpäisevät rahavirtaominaisuuksien (SPPI, Solely Payments of Principal and Interest) testin. Rahavirtaominaisuuksien testissä tutkitaan, määrätäänkö sopimusehdoissa tiettyinä ajankohtina toteutuvis- ta rahavirroista, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksuja.

Yhdistelmä -liiketoimintamalli sisältää rahavirtaominaisuuksien testin läpäisevät vieraan pääoman ehtoiset sijoitukset, jotka on tarkoitus pitää eräpäivään asti tai lähelle eräpäivää tai myydä esimerkiksi sijoitusstrategian tavoitteiden täyttämiseksi.

Muu pitkäaikainen sijoitustoiminta -liiketoimintamalli pitää sisällään osakkeet sekä muut sellaiset instrumentit, jotka eivät läpäise rahavirtaominaisuuksien testiä.

Bonum Pankki ei käy aktiivisesti kauppaa rahoitusvaroilla. Bonum Pankin sijoitustoiminnan tavoite on rahoitusylijämiensä sijoittaminen pitkän aikavälin tavoitteella sekä likviditeettisalkun ylläpitäminen maksuvalmiustarpeita varten.

Jaksotettuun hankintamenuon kirjattavat rahoitusvarat

Jaksotettuun hankintamenuon kirjattavat rahoitusvarat sisältävät lainat ja saamiset sekä sijoituspolitiikan mukaisesti ne vieraan pääoman ehtoiset sijoitukset, jotka on tarkoitus pitää niiden eräpäivään asti ja joiden ehdoissa on sovittu säännöllisestä koronmaksusta ja pääoman palauttamisesta joko osissa tai kerralla (läpäisevät rahavirtaominaisuuksien testin). Arvostusluokkaan voidaan luokitella myös maksuvalmiuden ylläpitämiseksi hallussa pidettävät likvidit varat, jotka pidetään eräpäivään asti ja lähtökohtaisesti voidaan myydä ainoastaan luottoriskin heikentymisen tai maksuvalmiuskriisin vuoksi.

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat sisältää sijoituspolitiikan mukaisesti ne vieraan pääoman ehtoiset rahoitusinstrumentit, jotka on tarkoitus joko pitää rahavirtojen keräämiseksi tai myydä tarvittaessa liiketoimintamallin tavoitteen saavuttamiseksi (yhdistelmä -liiketoimintamalli). Luokittelu edellyttää, että instrumentin ehdoissa on sovittu säännöllisestä koronmaksusta ja pääoman palauttamisesta joko osissa tai kerralla (läpäisevät rahavirtaominaisuuksien testin).

Arvostusluokkaan luokitellaan muun muassa ne sijoitukset, joita myydään tarvittaessa esimerkiksi likviditeettitarpeen muuttuessa sekä sellaiset likvidit varat, joiden likviditeetti on osoitettava säännöllisillä myynneillä.

Muutokset rahoitusinstrumentin käyvässä arvossa kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Rahoitusinstrumenttiin kohdistuvien odotettavissa olevien luottotappioiden lisäykset ja vähennykset kirjataan tuloslaskelmaan ja muihin laajan tuloksen eriin. Luovutuksen yhteydessä arvomuutos kirja-

taan muista laajan tuloksen eristä tuloslaskelmaan sijoitustoiminnan tuottoihin ja odotettavissa oleva luottotappio rahoitusvarojen arvonalentumistappioihin.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Rahoitusvara arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti, ellei sitä arvosteta jaksotettuun hankintamenuon tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat sisältää osakkeet ja rahasto-osuudet sekä velkainstrumentit, jotka eivät täytä rahavirtaominaisuuksien testiä. Poikkeuksen muodostavat osakkeet, jotka arvostetaan käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta.

Bonum Pankilla ei ole kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä rahoitusvaroja. Suojaavat johdannaiset kirjataan käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat oman pääoman ehtoiset instrumentit

Bonum Pankki on soveltanut IFRS 9 -standardin mahdollistamaa poikkeusta arvostaa oman pääoman ehtoisia instrumentteja käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta. Poikkeusta on sovellettu Bonum Pankin strategisiin oman pääoman ehtoihin omistuksiin, joiden omistus on perusteltua liiketoiminnan kannalta.

Muutokset rahoitusinstrumenttien käyvässä arvossa kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Kyseisten rahoitusinstrumenttien myöhemmin tapahtuvan luovutuksen yhteydessä mahdollisesti realisoitua myyntivoitto tai -tappio merkitään suoraan omaan pääomaan. Myös valuuttakurssivoitot ja -tappiot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Poikkeuksen soveltamista koskeva valinta voidaan tehdä ainoastaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä ja se on peruuttamaton.

Jaksotettuun hankintamenuon kirjattavat rahoitusvelat

Bonum Pankin rahoitusvelat luokitellaan jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmää käyttäen. Jaksotettuun hankintamenuon kirja-

jattavat rahoitusvelat sisältää talletukset ja liikkeeseen lasketut velkakirjat, velat luottolaitoksille sekä muut rahoitusvelat.

Käypään arvoon kirjattavat rahoitusvelat

Johdannaissopimukset merkitään rahoitusvelkoihin käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Bonum Pankilla ei ole muita käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvelkoja.

KÄYVÄN ARVON MÄÄRITTÄMINEN

Käypä arvo on se hinta, joka saataisiin omaisuuserän myynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutuvassa tavanmukaisessa liiketoimessa.

Rahoitusinstrumentin käypä arvo määritetään joko toimivilta markkinoilta saatavien hintanoteerauksien avulla tai silloin, kun toimivia markkinoita ei ole, vakiintuneita arvostusmenetelmiä käyttämällä. Markkinoiden katsotaan olevat toimivat, jos hintanoteerauksia on helposti ja säännönmukaisesti saatavissa ja ne kuvastavat todellisia, säännönmukaisesti toistuvia ja toisistaan riippumattomien osapuolten välisiä markkinatransaktioita. Rahoitusvarojen noteerattuna markkinahintana käytetään senhetkistä ostokurssia.

Jos markkinoilla on vakiintunut arvostuskäytäntö rahoitusinstrumentille, jolle ei saada suoraan markkinahintaa, käypä arvo perustuu markkinoilla yleisesti käytettyyn markkinahinnan laskentamalliin ja mallin käyttämien syöttötietojen markkinanoteerauksiin.

Jos arvostuskäytäntö ei ole markkinoilla vakiintunut, käytetään markkina-arvon määrittämisessä asianomaiselle tuotteelle laadittua omaa arvostusmallia. Arvostusmallit pohjautuvat yleisesti käytettyihin laskentamenetelmiin ja kattavat kaikki ne osatekijät, jotka markkinaosapuolet ottaisivat huomioon hintaa asettaessaan. Arvostushintoina käytetään markkinatransaktioiden hintoja, diskontattuja rahavirtoja sekä toisen olennaisilta osin samanlaisen instrumentin tilinpäätöshetken käypää arvoa. Arvostusmenetelmissä otetaan huomioon arvio luottoriskistä, käytettävistä diskonttausko-roista, ennenaikaisen takaisinmaksun mahdollisuu-

desta ja muista sellaisista tekijöistä, jotka vaikuttavat rahoitusinstrumentin luotettavaan käyvän arvon määrittämiseen.

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot jaetaan kolmeen hierarkiatasoon sen mukaan, miten käypä arvo on määritetty:

- täysin samanlaisille varoille tai veloille toimivilla markkinoilla noteeratut käyvät arvot (taso 1)
- käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen syöttötietoina muita kuin tason 1 noteerattuja hintoja, jotka ovat todennettavissa varoille tai veloille joko suoraan (esim. hintoina) tai välillisesti (esim. johdettuina hinnoista) (taso 2)
- käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen varoille tai veloille syöttötietoja, jotka eivät olennaisilta osin perustu todennettavissa oleviin markkinahintoihin (taso 3).

Se käypien arvojen hierarkian taso, jolle tietty käypään arvoon arvostettava erä kokonaisuudessaan luokitellaan, määritetään koko kyseisen käypään arvoon arvostetun erän kannalta merkittävän alimalla tasolla olevan syöttötiedon perusteella. Syöttötiedon merkittävyys arvioidaan kyseisen käypään arvoon arvostettavan erän suhteen kokonaisuudessaan.

RAHOITUSVAROJEN ARVONALENTUMINEN

Tappiota koskeva vähennyserä kirjataan perustuen odotettavissa oleviin luottotappioihin kaikista vieraan pääoman ehtoista rahoitusvaroista, jotka arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta sekä taseen ulkopuolisista luottositoumuksista. Rahoitusinstrumentin odotettavissa oleva luottotappio määritetään sopimukseen perustuvien rahavirtojen, jotka yhteisö on sopimuksen mukaisesti oikeutettu saamaan, ja niiden rahavirtojen, jotka yhteisö odottaa saavansa, välisenä erotuksena diskontattuna alkuperäisellä efektiivisellä korolla raportointihetkeen.

Odotettavissa olevien luottotappioiden määrittämiseksi rahoitusinstrumentit luokitellaan vaiheisiin 1-3. Vaiheeseen 1 luokitellaan rahoitusinstrumen-

tit, joiden luottoriski ei ole lisääntynyt merkittävästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen. Odotettavissa olevat luottotappiot määritetään tällaisille rahoitusinstrumenteille perustuen 12 kuukaudelta odotettavissa oleviin luottotappioihin. Vaiheeseen 2 luokitellaan rahoitusinstrumentit, joiden luottoriski on laadullisten tai määrällisten kriteerien perusteella lisääntynyt merkittävästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen ja vaiheeseen 3 rahoitusinstrumentit, joiden vastapuoli on todettu maksukyvyttömäksi. Odotettavissa olevat luottotappiot määritetään vaiheeseen 2 ja 3 luokitelluille rahoitusinstrumenteille perustuen koko voimassaoloajalta odotettavissa oleviin luottotappioihin.

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta Bonum Pankissa perustuu kolmeen pääsegmenttiin:

- Henkilöasiakkaat
- Yritysasiakkaat
- Sijoitussalkku

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta perustuu jokaisessa segmentissä sopimuskohdaisesti maksukyvyttömyyden todennäköisyyteen (PD, Probability of Default), tappio-osuuteen (LGD, Loss Given Default) sekä vastuun määrään maksukyvyttömyyshetkellä (EAD, Exposure At Default).

Maksukyvyttömyyden todennäköisyyttä (PD) mitataan luottoluokitusmallilla. Luottoluokitusmallit on määritelty yllä kuvatuille kolmelle pääsegmentille. Henkilö- ja yritysasiakkaiden PD:n arvioimiseen käytetään tilastollisilla menetelmillä rakennettuja luottoluokitusmalleja.

Tappio-osuudella (LGD) tarkoitetaan odotettua luottotappion osuutta jäljellä olevasta pääomasta, jos vastapuoli luokitellaan maksukyvyttömäksi. Tappio-osuuksien laskentaparametrit on POP Pankki -ryhmässä määritelty asiantuntija-arvioiden perusteella. LGD-arvojen määrittelyssä on hyödynnetty toimialakohtaisia LGD-tietoja Suomen markkinasta.

Vastuun määrää maksukyvyttömyyshetkellä (EAD) lasketaan jokaiselle lainalle ja taseen ulkopuoliselle erälle erikseen sopimusehtojen mukaisesti lyhenyksiin perustuen, pois lukien eräpäivättömät so-

pimukset, joiden elinkaari on määritelty asiantuntija-arvion perusteella. Taseen ulkopuolisten erien EAD-laskennassa sovelletaan vakavaraisuuslaskennan luottoriskin standardimallin mukaisia luottovasta-arvokertoimia (CCF), pois lukien korttiluottot, joille on määritelty CCF-arvo asiantuntija-arvion perusteella.

Odotettavissa olevien luottotappioiden määrää arvioitaessa hyödynnetään kohtuudella saatavilla olevaa tulevaisuuden informaatiota. Odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaa varten POP Pankki -ryhmässä on kehitetty kolmeen makrotalousskenaarioon ja niihin liittyviin toteutumistodennäköisyyksiin perustuva malli, jolla laskennassa käytettäviä parametreja korjataan odotettavissa olevia luottotappioita määrittäessä. Makrotalousskenaariot perustuvat Suomen bruttokansantuotteen asiantuntija-arviona laadittuun ennustettuun kasvuprosenttiin kolmen tulevan vuoden aikana.

Odotettavissa olevien luottotappioiden määrittämisessä siirrytään 12 kuukaudelta odotettavissa olevien luottotappioiden kirjaamisesta koko sopimuksen voimassaoloajalta odotettavissa olevan luottotappion kirjaamiseen luottoriskin lisääntymisestä merkittävästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen. Tällöin sopimus siirretään vaiheesta 1 vaiheeseen 2. Luottoriskin katsotaan lisääntyneen merkittävästi, kun sopimukselle on tehty alle 12 kuukautta siten lainanhoitajousto, se on ollut eräntyneenä yli 30 päivää, tai asiakkaan tilanteessa on havaittu jokin muu laadullinen riskiä kasvattava tekijä, kuten asiakkaan liiketoiminnassa tapahtunut merkittävä muutos, joka ei vielä näy maksuviiveenä. Luottoriski on lisääntynyt merkittävästi myös silloin, jos sopimuksen vastapuolen luottoluokitus on heikentynyt merkittävästi. Merkittävän heikentymisen asiantuntija-arviolla määritelty kynnyсарvo perustuu PD-luvun muutokseen raportointihetken ja sopimuksen avaamishetken välillä.

Bonum Pankki soveltaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen 575/2013 artiklan 178 mukaista maksukyvyttömyyden määritelmää odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa. Vastuut luokitellaan vaiheeseen 3 niiden täyttäessä maksukyvyttömyyden kriteerit. Muille kuin vähit-

täisasiakkaille, eli asiakkaille, joiden liikevaihto on yli 50 miljoonaa euroa ja vastuut yli 1 miljoonaa euroa, maksukyvyttömyyden määritelmää sovelletaan asiakastasolla ja vähittäisasiakkaille sopimustasolla. Vähittäisasiakkaan kaikki saatavat muuttuvat kuitenkin maksukyvyttömäksi (asiakastasoinen maksukyvyttömyys), mikäli velallisen maksukyvyttömyyden vastuiden määrä ylittää 20 prosenttia kaikista asiakkaan vastuista.

Sopimus katsotaan maksukyvyttömäksi viimeistään silloin, kun maksukyvyttömyyden kriteerien mukainen vastuu on viivästynyt yhtäjaksoisesti yli 90 päivää. Lisäksi asiakas katsotaan maksukyvyttömäksi, kun takaisinmaksua pidetään epätodennäköisenä kuten esimerkiksi jos asiakas on asetettu konkurssiin tai vastaavaan menettelyyn tai jos asiakkaalla on lainanhoitajousto, joka aiheuttaa yli 1 prosentin muutoksen vastuun nykyarvoon. Sopimus tai asiakas katsotaan maksukyvyttömäksi 90 päivän tervehtymisperiodin ajan sen jälkeen, kun maksukyvyttömyyden edellytykset ovat poistuneet.

Bonum Pankilla ei ole sellaisia sopimuksia, jotka on luokiteltu alun perin arvoltaan alentuneina myönnetyiksi.

Mikäli asiakas ei ole täyttänyt maksukyvyttömyyden kriteerejä vähintään 3 kuukauteen, asiakkaan vastuut palautuvat joko vaiheeseen 2 tai 1 riippuen siitä, täyttääkö vastuut jonkin luottoriskin merkittävän lisääntymisen kriteerin palautumishetkellä. Sopimus palautuu ilman erillistä koeaikaa vaiheesta 2 vaiheeseen 1, jos sopimus ei enää täytä luottoriskin merkittävän kasvamisen kriteerejä.

Bonum Pankki soveltaa käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattaviin rahoitusvaroihin IFRS 9 -standardin sallimaa poikkeusta, jossa kaikki vähäisen luottoriskin omaavat instrumentit luokitellaan vaiheeseen 1 ja korkeamman luottoriskin omaavat instrumentit vaiheeseen 2.

Jaksotettuun hankintamenoön ja käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavaan rahoitusvaraansa sekä taseen ulkopuolisiin eriin kohdistuva tappiota koskeva vähennyserä kirjataan tuloslaskelmaan. Tuloslaskelmaan merkittä-

vä vähennyserä muodostuu rahoitusvaralle laske-
tusta odotettavissa olevasta luottotappiosta, josta on vähennetty aiemmin tulosvaikutteisesti kirjatut odotettavissa olevat luottotappiot. Tappiota koskeva vähennyserä peruutetaan, jos rahoitusvarasta kirjataan lopullinen luottotappio. Jaksotettuun hankintamenoön kirjattaviin rahoitusvaroihin kohdistuva tappiota koskeva vähennyserä merkitään rahoitusvarojen vähennykseksi. Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattaviin rahoitusvaroihin kohdistuva vähennyserä merkitään laajan tuloksen eriin. Taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin kohdistuva tappiota koskeva vähennyserä merkitään varaukseksi muihin varauksiin ja velkoihin.

AINEETOMAT HYÖDYKKEET

Bonum Pankin taseeseen merkityt aineettomat hyödykkeet muodostuvat pääosin tietojärjestelmien hankintakustannuksista. Merkittävimmät aineettomat hyödykkeet muodostuvat korttiliiketoiminnan ja maksujenvälityksen tietojärjestelmistä. Aineeton hyödyke kirjataan taseeseen hankintamenoön, jos on todennäköistä, että hyödykkeestä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu Bonum Pankin hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on luotettavasti määritettävissä. Hankintameno sisältää kaikki menot, jotka välittömästi johtuvat omaisuuserän saattamisesta valmiiksi sille aiottuun käyttötarkoitukseen. Bonum Pankki on aktivoinut myös sisäisesti aikaansaatuja aineettomia hyödykkeitä. Sisäisesti aikaansaatujen aineettomien hyödykkeiden aktivoitaviin menoihin sisältyvät mm. ostetut palvelut ja muut hankkeisiin liittyvät ulkoiset kustannukset.

Kaikilla Bonum Pankin aineettomilla hyödykkeillä on rajallinen taloudellinen vaikutusaika. Aineettomien hyödykkeiden hankintameno kirjataan poistoina kuluiksi tuloslaskelmaan seuraaviin arvioituihin taloudellisiin vaikutusajoihin perustuen. Tietojärjestelmien arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat 3-5 vuotta ja muiden aineettomien hyödykkeiden 3-4 vuotta. Pankkitoiminnan perusjärjestelmien arvioitu taloudellinen vaikutusaika voi olla edellä esitettyä pidempi, kuitenkin enintään 10 vuotta.

Aineettomien hyödykkeiden hankintamenojen poistot aloitetaan siitä hetkestä, kun omaisuuse-

rä on valmis käytettäväksi. Viitteitä aineettomien hyödykkeiden arvon alentumisesta tarkastellaan vuosittain ja tarvittaessa suoritetaan arvonalentumistestaus. Tutkimusmenot kirjataan niiden toteutumishetkellä kuluksi.

Palveluna ostettavan järjestelmän (Software as a Service, SaaS) pilvipalvelusopimukseen liittyvät konfigurointimenot kirjataan pääsääntöisesti kuluksi ja räätälöintimenot kirjataan muiden varojen ennakkomaksuihin tai kuluksi, riippuen siitä ovatko räätälöintiä koskevat palvelut erotettavissa varsinaisesta pilvipalvelusopimuksesta. Pilvipalvelujärjestelyssä ohjelmiston määräysvalta on kolmannella osapuolella, eikä ohjelmiston konfigurointi- ja räätälöintimenot aktivoitua aineettomaksi hyödykkeeksi. Pilvipalvelusopimuksesta kirjattu ennakkomaksu puretaan kuluksi sopimuskauden kuluessa siitä lähtien, kun hyödyke on valmis käytettäväksi.

AINEELLISET HYÖDYKKEET

Bonum Pankin taseeseen merkityt aineelliset hyödykkeet muodostuvat koneista ja kalustosta, jotka merkitään taseessa poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn hankintamenuon. Poistot perustuvat hyödykkeiden taloudelliseen vaikutusaikaan. Koneiden ja kaluston taloudellinen vaikutusaika on 3-10 vuotta.

Aineellisten hyödykkeiden poistot ja arvonalentumiset merkitään tuloslaskelmassa poistoihin ja arvonalentumistappioihin.

VUOKRASOPIMUKSET

Bonum Pankki on hankkinut käyttöönsä vuokrasopimuksiksi luokiteltavilla sopimuksilla toimistolaitteita sekä liiketoiminnan käytössä olevat tilat. Bonum Pankki arvioi sopimuksen syntymisajankohdalla, onko sopimus vuokrasopimus tai sisältääkö se vuokrasopimuksen. Sopimus on vuokrasopimus, jos se antaa oikeuden yksilöidyn omaisuususerän käyttöä koskevaan määräysvaltaan määräajaksi vastiketta vastaan.

Bonum Pankki merkitsee vuokrasopimukset taseeseen vuokrasopimusvelkana sekä siihen liittyvänä

käyttöoikeusomaisuuseränä. Vuokrasopimusvelka esitetään muissa veloissa ja siihen liittyvä korkokulu kokokatteessa. Käyttöoikeusomaisuuserä esitetään aineellisissa hyödykkeissä ja siihen liittyvät poistot poistoissa ja arvonalentumisissa. Bonum Pankki soveltaa standardin sisältämiä helpotuksia, joita sovellettaessa enintään 12 kuukautta kestäviä sekä arvoltaan vähäisiä hyödykkeitä koskevia sopimuksia ei kirjata taseeseen. Näiden vuokrasopimusten kulut kirjataan liiketoiminnan muihin kuluihin.

Käyttöoikeusomaisuuserä arvostetaan alun perin hankintamenuon. Sopimuksen alkamisajankohdan jälkeen käyttöoikeusomaisuuserät arvostetaan kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla vähennettyyn hankintamenuon. Käyttöoikeusomaisuuserästä kirjataan poistot tasapoistoina siten, että toistaiseksi voimassa olevien toimitilojen poisto-aika on pääsääntöisesti 2 vuotta. Määräaikaisille sopimuksille poisto-aika on lähtökohtaisesti sopimuksen mukainen kausi. Toimistolaitteiden poistajat vaihtelevat 2-5 vuoteen.

Alun perin vuokrasopimusvelka arvostetaan niiden vuokramaksujen nykyarvoon, joita ei ole maksettu sopimuksen alkamisajankohtana. Vuokrasopimusvelan laskennassa käytetään lisäluoton korkoa. Lisäluoton korkona käytetään ryhmän sisäisesti myönnettyille luotoille määriteltyä korkoa.

Vuokrakauden määrittämisessä on huomioitu vuokratun omaisuususerän taloudellinen käyttöaika. Johdon oletuksilla on merkitystä etenkin toistaiseksi voimassa olevien sopimusten vuokrakauden määrittelyssä. Toistaiseksi voimassa oleville sopimuksille on määritetty johdon arvioon perustuva vuokrakausi silloin, kun on kohtuullisen varmaa, että sopimukset on tehty irtisanomisaikaa pidemmäksi ajaksi.

TYÖSUHDE-ETUUKSET

Bonum Pankin työsuhde-etuudet ovat pääasiassa lyhytaikaisia työsuhde-etuuksia, kuten palkkoja, vuosilomapalkkoja ja tulospalkkioita, jotka odotetaan maksettavan asianomaisen työn suorittamisen yhteydessä tai seuraavan 12 kuukauden aikana.

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet koostuvat eläkkeistä ja muista työsuhteen päättymisen jälkeen maksettavista etuuksista. Lakisääteinen eläketurva on järjestetty ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä. Bonum Pankin eläkejärjestelyt ovat maksupohjaisia järjestelyjä. Maksupohjaisten järjestelyjen kulut kirjataan henkilöstökuluihin sille tilikaudelle, jota vakuutusyhtiön veloitus koskee. Bonum Pankilla ei ole etuus pohjaisia eläkejärjestelyjä.

TUOTTOJEN JA KULUJEN KIRJAUSPERIAATTEET

Korkotuotot ja -kulut

Korkotuotot ja -kulut jaksotetaan efektiivisen koron menetelmällä sopimuksen juoksuajalle tasaisesti suhteessa taseessa jäljellä olevaan määrään. Korkotuotot ja -kulut sisältyvät korkokatteeseen.

Bonum Pankin maksama negatiivinen korkotuotto kirjataan korkokuluihin ja asiakaspankilta peritty negatiivinen korkokulu kirjataan korkotuottoihin.

Palkkiotuotot ja -kulut

Palkkiotuotot kirjataan siihen määrään asti kuin Bonum Pankki olettaa olevansa oikeutettu palkki-

oon asiakkaalle suoritettua palvelua vastaan. Palkkiotuotot kirjataan joko yhtenä ajanhetkenä tai ajan kuluessa. Palkkioita, joiden katsotaan olevan kiinteä osa rahoitusinstrumentin efektiivistä korkoa, käsitellään efektiivisen koron oikaisuina. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusinstrumenttien palkkiot tuloutetaan kuitenkin instrumentin alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä.

Osingot

Osingot tuloutetaan silloin, kun osinkoa jakavan yhtiön yhtiökokous on tehnyt päätöksen osingonjaosta ja oikeus osingon saamiseen on syntynyt. Osinkotuotot kirjataan sijoitusten nettotuottoihin.

Kehittämismaksutuotot

Bonum Pankki on perinyt asiakaspankeiltaan liiketoiminnan muihin tuottoihin merkittyjä kehittämismaksuja keskusluottolaitostointojen ja korttiliiketoiminnan kehitystyötä varten. Näitä maksuja ei ole tuloutettu siltä osin, kuin maksuilla on katettu aineettoman hyödykkeen hankintamenoon sisällytettyjä kuluja. Tulouttamattomat maksut on käsitelty ennakkomaksuina ja ne on merkitty taseeseen muihin velkoihin. Kyseiset maksut tuloutetaan silloin, kun Bonum Pankki käyttää aineetonta hyödykettä tulon hankkimiseen.

Tuloslaskelmaerien esittäminen tilinpäätöksessä:

Korkokate	Korkotuotot ja -kulut rahoitusvaroista ja -veloista, nimellisarvon ja hankinta-arvon välisen erotuksen jaksotusmäärä sekä palkkiot, jotka käsitellään osana rahoitusinstrumentin efektiivistä korkoa, vuokrasopimusvelan korkokulut
Palkkiotuotot ja -kulut	Palkkiotuotot luotonannosta, talletuksista, palkkiotuotot ja -kulut maksujenvälityksestä ja korttiliiketoiminnasta, palkkiokulut arvopapereista
Sijoitusten nettotuotot	Myyntivoitot ja -tappiot sekä osinkotuotot käypään arvoon arvotetuista rahoitusinstrumenteista, valuuttatoiminnan nettotuotot
Liiketoiminnan muut tuotot	Keskusluottolaitospalveluista saadut tuotot, pankeilta perityt kehittämismaksut sekä muut liiketoiminnan tuotot
Henkilöstökulut	Palkat ja palkkiot, henkilösivukulut ja eläkekulut
Liiketoiminnan muut kulut	Muut hallintokulut, arvoltaan vähäisiin ja lyhytaikaisiin vuokrasopimuksiin liittyvät kulut, kehittämiskulut, viranomaismaksut sekä muut liiketoimintaan liittyvät kulut
Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot	Rahoitusvaroihin kohdistuvat arvonalentumiset, odotettavissa olevat luottotappiot ja toteutuneet luottotappiot sekä luottotappioiden palautukset

TULOVEROT

Tuloslaskelman verot koostuvat Bonum Pankin tilikauden tulokseen perustuvista veroista, aikaisempien tilikausien verojen oikaisuista ja laskennallisten verojen muutoksesta. Verokulu kirjataan tuloslaskelmaan, paitsi niiden erien kohdalla, jotka liittyvät suoraan omaan pääomaan tai muihin laajaan tulokseen kirjattuihin eriin. Silloin myös vero-vaikutus kirjataan kyseisiin eriin.

Laskennalliset verovelat ja -saamiset lasketaan kirjanpidon ja verotuksen välisistä veronalaisista ja vähennyskelpoisista väliaikaisista eroista. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy sellaista verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Laskennallisten verovelkojen ja -saamisten laskennassa käytetään sitä säädettyä verokantaa, jonka ennakoidaan olevan voimassa väliaikaisen eron purkauessa.

Käyttämättömiin verotuksessa vahvistettuihin tappioihin perustuvat laskennalliset verosaamiset kirjataan, mikäli verotettavan tulon kertyminen on todennäköistä ja saaminen voidaan hyödyntää.

SEGMENTTIRAPORTOINTI

Bonum Pankki harjoittaa pankkitoimintaa. Koska pankilla on vain yksi toimintasegmentti, se ei esitä tilinpäätöksessään segmenttiraportointia.

LIITE 2 RISKIENHALLINTA

RISKIENHALLINNAN JA VAKAVARAIKUUDEN HALLINNAN PERIAATTEET

Bonum Pankin riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että pankki ei ota toiminnassaan niin suurta riskiä, että siitä muodostuisi oleellista uhkaa pankin, keskusyhteisön tai koko yhteenliittymän vakavaraisuudelle tai maksuvalmiudelle ja tukea näin POP Pankki -ryhmän riskienhallinnan strategisia tavoitteita ja varmistaa omalta osaltaan toiminnan jatkuvuus kaikissa olosuhteissa. Riskinkantokyky muodostuu toiminnan laajuuteen ja vaativuuteen suhteutetusta riskienhallinnasta sekä kannattavaan liiketoimintaan perustuvasta riittävästä vakavaraisuudesta. Riskienhallinnan prosessien tavoitteena on varmistaa, että kaikki merkittävät liiketoiminnasta aiheutuvat riskit tunnistetaan, arvioidaan, mitataan ja että niitä valvotaan säännöllisesti ja että ne ovat oikeassa suhteessa pankin ja koko yhteenliittymän riskinkantokykyyn.

Vakavaraisuuden hallinnan tavoitteena on varmistaa Bonum Pankin pääomien riittävä määrä, laatu ja niiden tehokas käyttö. Pääomilla katetaan pankin liiketoimintastrategiasta ja -suunnitelmas- ta aiheutuvat olennaiset riskit ja turvataan pankin ja yhteenliittymän häiriötön toiminta odottamattomien tappioiden varalta. Tavoitteeseen pyritään dokumentoidulla ja systemaattisella vakavaraisuuden hallintaprosessilla, joka kytkeytyy kiinteästi yhteenliittymän ja kaikkien jäsenluottolaitosten strategiaprosessiin ja liiketoiminnan suunnitteluun sekä johtamiseen.

POP Pankkikeskus osk, yhteenliittymän keskusyhteisö, vastaa ryhmän riskien- ja vakavaraisuuden hallinnasta sekä riskienhallintajärjestelmän riittävyydestä ja ajanmukaisuudesta. Keskusyhteisö antaa ryhmään kuuluville yhteisöille ohjeita riskienhallinnan toteuttamiseksi ja valvoo, että ne toimivat viranomais säännösten, omien sääntöjensä, keskusyhteisön antamien ohjeiden ja asianmukaisten ja eettisesti hyväksyttävien menettelytapojen mukaisesti. Bonum Pankki hallinnoi sitovien ohjauksien puitteissa liiketoimintaan kuuluvia riskejä ja on vastuussa omasta vakavaraisuudes-

taan. Bonum Pankin vakavaraisuutta, maksuvalmiutta ja asiakasriskejä valvotaan sekä pankkita- solla, että konsolidoidusti yhteenliittymän tasolla. Yhteenliittymätason riskienhallinnan ohjauksien ja toimintaperiaatteiden rikkomiseen puututaan sovittujen yhteenliittymän toimintamallien mukaisesti.

Bonum Pankki tunnistaa ja arvioi toimintaansa liittyvät riskit kattavasti ja mitoittaa riskinkantokykynsä vastaamaan riskien yhteismäärää. Vakavaraisuutensa turvaamiseksi pankki asettaa riskiperusteiset pääomatavoitteet ja laatii pääomasuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi. Pääomasuunnitelman laatimisessa käytetään keskusyhteisön riskienhallinnan määrittelemiä laskentamenetelmiä.

Merkittävimmät Bonum Pankin liiketoimintaan liittyvät riskit ovat luottoriski, likviditeettiriski, korkoriski ja operatiivinen riski. Yhteenliittymätason liiketoiminnan suunnitteluun pohjautuva keskusyhteisön hallituksen vahvistama riskistrategia linjaa liiketoiminnan riskinottohalukkuuden, jonka puitteissa Bonum Pankin hallitus asettaa tarvittaessa omia ohjeita ja rajoitteita. Liiketoimintaa harjoitetaan maltillisella riskitasolla niin, että riskit pystytään täysimääräisesti hallitsemaan.

Riskienhallintaa ja vakavaraisuuden hallintaa säätelevät EU-lainsäädäntö, Laki luottolaitostoiminnasta 610/2014 (jäljempänä Luottolaitoslaki), Laki talletuspankkien yhteenliittymästä 24.6.2010/599 (jäljempänä Yhteenliittymälaki), sekä Finanssivalvonnan standardit, määräykset ja ohjeet.

Bonum Pankin riskienhallinta ja vakavaraisuuden hallinta on olennainen osa pankin päivittäistä liiketoiminnan johtamista ja sisäistä valvontaa. Sisäisellä valvonnalla seurataan, että organisaatio toimii säännösten mukaisesti, hallitsee riskejä kattavasti ja toimii tehokkaasti ja luotettavasti. Lisäksi sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että yhteenliittymässä eri tasoille asetetut päämäärät ja tavoitteet saavutetaan annettuja ohjeita noudattaen.

RISKIENHALLINNAN JA VAKAVARAIKUUDEN HALLINNAN ORGANISOINTI

Bonum Pankki on POP Pankkien yhteenliittymän keskusluottolaitos ja samalla jäsenluottolaitos sekä POP Pankkikeskus osk:n tytäryhtiö. Yhteenliittymän keskusyhteisö antaa jäsenluottolaitoksille niiden maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi sitovia ohjeita riskien ja vakavaraisuuden hallinnasta, luotettavasta hallinnasta ja sisäisestä valvonnasta. Lisäksi jäsenluottolaitoksille on asetettu yhteisiä liiketoiminnan ohjausrajoja, joilla varmistetaan siitä, että yksittäisen jäsenluottolaitoksen ottamat riskit ovat hyväksyttävissä rajoissa.

Bonum Pankin hallitus vahvistaa liiketoiminnan tavoitteet, ohjeet ja rajoitteet liiketoiminnan riskitasoille sekä riskinottovaltuudet keskusyhteisön antamien sitovien ohjeiden mukaisesti. Hallitus vastaa ennakoivasta pääomasuunnittelusta sekä vakavaraisuuden hallinnan ja ennakoivan pääomasuunnittelun sovittamisesta osaksi luotettavaa hallintoa ja muuta ohjausta. Hallitus arvioi vakavaraisuuden hallinnan tarkoituksenmukaisuutta, kattavuutta ja luotettavuutta. Hallitus asettaa tavoitetason, jolla vakavaraisuus halutaan pitää sekä vahvistaa riskiprofiilin edellyttämän pääomatason ja -rakenteen.

Toimiva johto vastaa päivittäisen liiketoiminnan riskienhallinnasta riskirajoitteiden ja riskinottovaltuuksien puitteissa. Toimiva johto vastaa vakavaraisuuden hallinnan sekä riskienhallinnan käytännön toteutuksesta, jatkuvasta seurannasta ja valvonnasta sekä raportoinnista yhteenliittymän hallitukselle. Toimiva johto myös huolehtii siitä, että vakavaraisuuden hallintaan liittyvät vastuut, valtuudet, prosessit ja raportointisuhteet on selkeästi määritetty ja riittävästi kuvattu ja että työntekijät tuntevat työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa vakavaraisuuden hallinnan kokonaisuuden, siihen liittyvät prosessit ja menetelmät.

Bonum Pankin riskienvalvonnan tehtävä on YL ohjausrajojen, Bonum Pankin liiketoiminnan riskirajoitteiden ja vakavaraisuuden valvonta sekä raportointi hallitukselle ja yhteenliittymän keskusyhteisön riippumattomalle riskienvalvonta-toiminnolle. Bonum Pankin riskienvalvonnan tehtävänä on

muodostaa kokonaisvaltainen näkemys yhteenliittymän jäsenluottolaitosten keskusluottolaitospalveluiden ja pankin muun liiketoiminnan sisältämistä riskeistä, kehittää riskienhallinnan menetelmiä ja toimintatapoja riskien tunnistamiseen, mittaamiseen ja valvontaan keskusyhteisön antamien periaatteiden mukaisesti.

Keskusyhteisön keskitetty compliance-toiminto valvoo, että pankki noudattaa toiminnassaan lakia, asetuksia, viranomaisten antamia ohjeita ja määräyksiä, markkinoiden itsesääntelyä, omia sääntöjään sekä yhteenliittymän keskusyhteisön antamia ryhmän sisäisiä sitovia ohjeita. POP Pankkikeskus osk yhteenliittymän keskusyhteisönä valvoo Yhteenliittymälain 17 §:n mukaisesti riskienhallintajärjestelmien riittävyttä ja toimivuutta kaikissa jäsenluottolaitoksissa.

Yhteenliittymän riskienhallinnan ja vakavaraisuuden hallinnan periaatteita, organisointia ja sisäisen valvonnan järjestämistä kuvataan tarkemmin POP Pankki -ryhmän tilinpäätöksen liitteessä 4. EU:n vakavaraisuusasetuksen N:o 575/2013 (CRR) edellyttämät riskejä koskevat tiedot on esitetty lisäksi erillisessä Pilari III -raportissa. POP Pankki -ryhmän tilinpäätös on saatavissa POP Pankkikeskus osk:n toimitiloista osoitteesta Hevosenkä 3, 02600 Espoo tai sähköisesti osoitteessa www.poppankki.fi.

VAKAVARAIKUUDEN HALLINTA

Vakavaraisuuden hallinnan tavoitteena on varmistaa, että Bonum Pankilla on jatkuvasti riittävä pääomapuskuri strategisten liiketoimintatavoitteidensa saavuttamiseksi ja niistä aiheutuvien riskien kattamiseksi kaikissa olosuhteissa. Bonum Pankki noudattaa vakavaraisuuden hallinnassa yhteenliittymän keskusyhteisön asettamia vakavaraisuuden hallinnan periaatteita sekä riskinottokehikon mukaista riskinottohalukkuutta.

Vakavaraisuusaseman seuranta ja ohjaus on toteutettu keskusyhteisön asettamien vakavaraisuuden ohjausrajojen kautta. Vakavaraisuustavoitteet (limiitit) asetetaan EU:n vakavaraisuusasetuksen 575/2013 ja sitä uudistavan asetuksen 2019/876 (jäljempänä vakavaraisuusasetus) mukaiselle vakavaraisuussuhdeluvulle ja sisä-

seen riskien arviointiin pohjautuvalle taloudelliselle pääomavaatimukselle (nk. pilari 2, sisäinen pääoma).

Vakavaraisuuden hallinnan tavoitteeseen pyritään systemaattisella vakavaraisuuden hallintaprosessilla, joka kytkeytyy kiinteästi yhteenliittymän ja jäsenluottolaitosten strategiaprosessiin, liiketoiminnan suunnitteluun sekä johtamiseen. Prosessissa pyritään tunnistamaan kaikki suunniteltuun liiketoimintaan liittyvät olennaiset riskit sekä arvioimaan niiden suuruutta sekä niiden kattamisen edellyttämiä pääomavaateita.

Bonum Pankki laatii vuosittain pääomasuunnitelman stressitesteineen yhdenmukaisilla keskusyhteisön määrittelemillä työkaluilla ja periaatteilla yhteenliittymän keskusyhteisön valvonnassa. Tällä varmistetaan, että pankin suunnittelema kasvu, kannattavuus ja riskinkantokyky ovat tarkoituksenmukaisia ja keskenään johdonmukaisia ja linjassa yhteenliittymän tavoitteiden ja rajoitteiden kanssa. Pääomilla katetaan yhteenliittymän strategian mukaisesta liiketoimintasuunnitelmasta aiheutuvat olennaiset riskit ja turvataan pankin häiriötön toiminta odottamattomien tappioiden varalta. Pääomasuunnitelman ns. perusskenaario muodostaa samalla perustan pankin budjetoinnille.

PILARI I VAKAVARAISSUUS

Bonum Pankin merkittävimmät Pilari I -pääomavaateet muodostuvat pankkitoiminnan vähittäisaamisista sekä likviditeettiportfolion sijoitustoiminnan saamisista. Yhteenliittymässä sovelletaan vakavaraisuuslaskennassa luottoriskin pääomavaateen laskentaan standardimenetelmää ja operatiivisen riskin pääomavaateen laskentaan perusmenetelmää. Bonum Pankilla ei ole kaupankäyntitoimintaa, joten markkinariskin pääomavaade lasketaan ainoastaan valuuttapositioneille. Luottoriskin standardimenetelmässä vastuut jaetaan vastuuryhmiin ja vähittäisaamisten ryhmässä on määriteltä luotonannon hajautukselle vaadittavat vähimmäisrajat.

Bonum Pankki Oyj:n omat varat muodostuvat osakepääomasta, kertyneistä voittovaroista sekä muista vapaista rahastoista, joista vähennetään vakavaraisuusasetuksen (575/2013) mukaiset vähennyserät. Tilikauden voittoa ei lueta omiin varoihin. Bonum Pankki julkistaa vakavaraisuuslaskennan kannalta olennaiset tiedot vuosittain osana toimintakertomustaan.

LIIKETOIMINNAN RISKIT

LUOTTORISKI

Bonum Pankin merkittävin riski on luotto- ja vastapuoliriski. Luottoriskillä tarkoitetaan sitä, että vastapuoli ei täytä sopimuksen mukaisia maksuvelvoitteitaan.

Luottoriskin merkittävin lähde on luotot, mutta luottoriskiä voi syntyä luottojen lisäksi myös muunlaisista saamisista, kuten joukkovelkakirjalainoista, lyhytaikaisista saamistodistuksista sekä erilaisista taseen ulkopuolisista sitoumuksista, kuten käyttämättömistä luottojärjestelyistä ja -limiiteistä sekä takauksista.

Bonum Pankin liiketoiminnan luottoriski muodostuu likviditeettireservin sijoitustoiminnasta sekä pankkitoiminnasta, josta suurimman osan muodostaa vakuudeton luotonanto. Luottoriskille alttiita tase-eriä oli vuoden 2023 lopussa yhteensä 460 510 (340 175) tuhatta euroa. Taseen ulkopuolisia sitovia luottolupauksia Bonum Pankilla oli 171 533 (160 498) tuhatta euroa, jotka muodostuivat pääasiassa korttiluottojen vapaista luottolimiiteistä ja POP Pankkien maksuvalmiuslimiiteistä.

LUOTTORISKIEN HALLINTA

Keskusyhteisön hallitus ohjaa yhteenliittymätasolla luottoriskin hallintaa, siinä käytettäviä menetelmiä sekä luottoriskin valvontaa ja raportointia. Bonum Pankin hallitus vahvistaa keskusyhteisön sitovan luottoriskistrategian, jossa määritellään tavoiteriskitaso, riskinoton linjauksia ja asiakasvalintaa sekä vakuuksia koskevat periaatteet. Luot-

toriskien hallinnan tavoitteena on rajoittaa vastuista syntyvien luottoriskien tulos- ja vakavaraisuusvaikutukset hyväksyttävälle tasolle.

Luottoriskistrategiassa ja sitä täydentävissä luotonannon ja vakuuksien toimintaohjeissa määritellään enimmäismäärät riskikeskittymille ja ne ohjaavat luotonannon suuntaamista asiakassektoreittain, toimialoittain ja luottokelpoisuusluokittain. Ohjeet luovat pohjan Bonum Pankin luottoriskien hallinnalle ja niissä määritellään luottosalkun asiakasryhmä- ja toimialajakaudan sekä luottosalkun laadun seurannassa ja valvonnassa käytettävät riskilimitit sekä seurantarajat. Luottoriskistrategia päivitetään vähintään vuosittain tai aina yhteenliittymän toimintaympäristön, liiketoimintamallin, sääntelyn tai viranomaisvaateiden olennaisesti muuttuessa.

Automatisoidun luotonmyönnön luottopäätökset tehdään hakemuspisteytysmalliin perustuvan asiakkaan luottokelpoisuuden ja maksukyvyyn arvioinnin perusteella, sekä muiden luotonmyönnön kriteerien perusteella. Luottoriskin hallintaa toteutetaan luottoriskien seurantaan ja analysointiin perustuvalla aktiivisella luottopolitiikan ja automatisoitujen päätössääntöjen hallinnalla. Luottoriskin seuranta puolestaan perustuu maksuviivojen ja järjestämättömien saamisten jatkuvaan seurantaan, luottosalkun laadun seurantaan sekä odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) määrän ja luottotappioitujen vastuiden seurantaan.

Muun luotonmyönnön luottopäätökset perustuvat asiakkaan luottokelpoisuuden ja maksukykyyn arvioinnin lisäksi myös muiden luoton myöntämiskriteereiden, kuten vakuusvaatimusten täyttymiseen. Vakuudet arvostetaan varovaisuuden periaatteita noudattaen käypään arvoon ja niiden arvoa seurataan säännöllisesti. Vakuuksien arvostamisessa käytettävät vakuusarvostuskertoimet on määriteltä yhteenliittymän luottoriskistrategiassa kaikille jäsenluottolaitoksille. Luottopäätökset tehdään pankin hallituksen vahvistamien päätösvaltuuksien puitteissa.

Sijoitustoiminnan luottoriskiä hallitaan pääasiansa rajaamalla sijoituskohteiden luottokelpoisuutta sekä hajauttamalla sijoitusomaisuutta toimialoittain, vastapuolittain, luottokelpoisuusluokittain sekä instrumenttiluokittain. Luottoriskien hajautus määritellään hallituksen vahvistamissa sijoitussuunnitelman allokatiossa sekä sijoitustoiminnan työohjeen limiittikehikossa. Sijoituspäätökset tehdään hallituksen vahvistamien sijoitusvaltuuksien sijoitussuunnitelman ja sijoitustoiminnan työohjeiden mukaisesti riskejä hajauttaen.

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta on tärkeä osa luottoriskin hallintaa. Arvonalentumisten periaatteet ja odotettujen luottotappioiden laskenta on määritelty tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa liitteessä 1. Lainoihin ja saamiin, taseen ulkopuolisiin eriin ja saamistodistuksiin kohdistuvat arvonalentumiset ja tilikauden aikana tapahtuneet muutokset on esitetty liitteessä 14 Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot.

Bonum Pankin riskien valvonta raportoi hallitukselle säännöllisesti riskipositioista, luottoriskien kehityksestä, asiakasvastuista, järjestämättömistä saamisista sekä odotettavissa olevista luottotappioista. Raportointi sisältää mm. luottoriskin määrän ja kehityksen asiakaskokonaisuuksittain, toimialoittain ja luottokelpoisuusluokittain.

LUOTTORISKIASEMA

Bonum Pankin sijoitusomaisuus yhteensä oli tilikauden lopussa 259 963 (163 890) tuhatta euroa. Sijoitusomaisuus kasvoi vuoden 2023 aikana allokatiomuutosten ja pankin hallussa olevien likviditeettireservin sijoituserien nousun johdosta. Likviditeettireserviin kuuluvat sijoitusomaisuuserät sisältävät valtioiden, kuntien, luottolaitosten ja yritysten liikkeeseen laskemia saamistodistuksia, joista osa on EKP vakuuskelpoisia arvopapereita.

Pankkitoiminnan luottoriskiasema on kasvanut vähittäisluottokannan kasvun seurauksena. Odotettavissa olevien luottotappioiden ja lopullisten luottotappioiden määrä kasvoi luottokannan

ja järjestämättömien saamisten mukana. Pankki-toiminnan luottoriskiaseman odotetaan kasvavan tulevalla tilikaudella suunnitelman mukaisen luottokannan kasvun mukana.

Vähittäispankkitoiminnan luottokanta kasvoi tilikaudella 13,4 prosenttia päätyen 193 373 (170 485) tuhanteen euroon. Henkilöasiakkaille myönnettyjen lainojen osuus luottokannasta oli 86,3 (83,1) prosenttia.

Bonum Pankin vastuut on jaoteltu maksukyvyttömyyden todennäköisyyden (PD) mukaisesti riskiluokkiin 1–8. Riskiluokka 1 kuvaa matalimman riskin saatavia ja riskiluokka 8 korkeimman riskin saatavia. Asiakas ja asiakkaan kaikki sopimukset katsotaan olevan maksukyvyttömiä (riskiluokka 8), mikäli jokin tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa esitetty maksukyvyttömyyden kriteeri toteutuu.

Maksukyvyttömäksi luokitellut vastuut luokitellaan IFRS 9 -standardin mukaisesti vaiheeseen 3 odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa. Vastuut, joiden luottoriski on lisääntynyt merkittävästi, luokitellaan vaiheeseen 2. Muut vastuut on luokiteltu vaiheeseen 1.

Lainojen ja saamisten, saamistodistusten sekä taseen ulkopuolisten erien bruttomäärä korkeimman riskin riskiluokassa 8 oli tilikauden lopussa yhteensä 12 660 (7 523) tuhatta euroa.

Alla olevissa taulukoissa on esitetty riskiluokittain odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa määriteltujen vaiheiden mukaisesti saamiset asiakkailta, saamistodistukset ja taseen ulkopuoliset sitoumukset. Taulukossa on esitetty myös kunkin riskiluokan PD-luvun ala- ja yläraja.

LUOTTOLAITOSSAAMISET

(1 000 euroa, brutto)	PD-luku		31.12.2023				31.12.2022
	Alaraja	Yläraja	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä	Yhteensä
Riskiluokka							
1-4	0,00	1,50	404 708	292	-	405 000	724 860
5	1,50	5,00	-	-	-	-	-
6	5,00	25,00	-	-	-	-	-
7	25,00	100,00	-	-	-	-	-
8	100,00	100,00	-	-	-	-	-
Luottosaldot yhteensä			404 708	292	-	405 000	724 860
ECL			-	1	-	1	1
Yhteensä			404 708	291	-	404 999	724 859

Saamiset luottolaitoksilta muodostuvat pääosin POP Pankki -ryhmän sisäisistä eristä, joiden määrä laski tilikaudella 44,1 prosenttia.

SAAMISET ASIAKKAILTA

(1 000 euroa, brutto)	PD-luku		31.12.2023				31.12.2022
	Riskiluokka	Alaraja	Yläraja	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
							Yhteensä
1-4	0,00	1,50	99 378	168	-	99 546	102 907
5	1,50	5,00	46 356	1 563	-	47 918	30 303
6	5,00	25,00	34 554	4 148	-	38 702	31 468
7	25,00	100,00	742	920	-	1 662	3 253
8	100,00	100,00	-	-	12 264	12 264	7 133
Luottosaldot yhteensä			181 029	6 800	12 264	200 093	175 064
ECL			1 667	168	4 884	6 720	4 578
Yhteensä			179 362	6 631	7 380	193 373	170 485

Saamiset asiakkailta muodostuu pääosin vakuudettomista luotoista 59,3 (50,9) prosenttia. Kolmen alimman riskiluokan (riskiluokat 6-8) osuus saamisista nousi tilikaudella 27,2 (23,9) prosenttiin. Vaiheen kaksi ja kolme saamisten osuus nousi 9,9 (7,4) prosenttiin.

TASEEN ULKOPUOLISET ERÄT

(1 000 euroa, brutto)	PD-luku		31.12.2023				31.12.2022
	Riskiluokka	Alaraja	Yläraja	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
							Yhteensä
1-4	0,00	1,50	165 982	979	-	166 961	156 598
5	1,50	5,00	2 890	468	-	3 358	2 885
6	5,00	25,00	101	688	-	789	584
7	25,00	100,00	-	29	-	29	41
8	100,00	100,00	-	-	396	396	391
Luottosaldot yhteensä			168 974	2 164	396	171 533	160 498
ECL			194	42	70	306	277
Yhteensä			168 780	2 122	326	171 227	160 221

Taseen ulkopuoliset saamiset muodostuvat pääosin käyttämättömistä korttiluottolimiiteistä 84,5 % (84,1 %) ja ryhmän sisäisistä eristä 13,1 (14,4 %).

SAAMISTODISTUKSET

(1 000 euroa, brutto)	PD-luku		31.12.2023				31.12.2022
	Alaraja	Yläraja	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä	Yhteensä
Riskiluokka							
1-4	0,00	1,50	258 757	293	-	259 051	158 439
5	1,50	5,00	-	-	-	-	-
6	5,00	25,00	-	-	-	-	-
7	25,00	100,00	-	-	-	-	-
8	100,00	100,00	-	-	-	-	-
Luottosaldot yhteensä			258 757	293	-	259 051	158 439
ECL			43	-	-	43	13
Yhteensä			258 714	293	-	259 007	158 426

Likviditeettireserviin sisältyvät saamistodistukset asettuvat neljään ylimpään riskiluokkaan. Vaiheen 2 saamistodistukset ovat likviditeetin hallinnassa käytettäviä yritystodistuksia.

ONGELMASAAMISET JA SAAMISTEN ARVONALENTUMISET

Vuonna 2023 kirjattiin arvonalentumistappioita lainoista ja saamisista 3 306 tuhatta euroa. Tilikauden aikana realisoituneita luottotappioita kirjattiin 1 111 (-113) tuhatta euroa. Luottoihin ja saamisiin sekä taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin kohdistuvat odotettavissa olevat luottotappiot kasvoivat tilikauden aikana 2 195 tuhatta euroa päättyen 7 094 (4 899) tuhanteen euroon.

Bonum Pankin yli 90 päivää erääntyneenä olleet saamiset olivat 6,5 (3,9) prosenttia luottokannasta.

Pankin 30–90 päivää erääntyneenä olleet saamiset olivat vuoden 2023 lopussa 1,7 (0,8) prosenttia luottokannasta. Tilikaudella raportoitujen ongelmasaamisten määrä suhteessa luottokantaan kasvoi saatavien riskipisteytykseen perustuvan luottotappiointimenetelmän vuoksi, jossa luottotappiointi on hitaampaa kuin yli 90 päivää erääntyneenä olleiden saamisten kannan kasvu. Aktiivisessa perinnässä olevat luotot kirjataan luottotappioksi, jos saatavaan ei ole todennäköisin perustein saatavissa suorituksia. Myös luottokannan jatkuva kasvu vaikuttaa ongelmasaamisten määrän kasvuun.

ERÄÄNTYNEET SAAMISET

(1 000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
31-90 päivää	3 255	1 386
yli 90 päivää	12 606	6 703
Yhteensä	15 861	8 089

Odotettavissa olevat luottotappiot ECL-vaiheessa 3 kasvoivat 4 954 (2 883) tuhanteen euroon. ECL-laskennan vaiheeseen kolme luokitellaan luottot, joilla on yli 90 päivää myöhässä olevia maksusuorituksia. Vaiheeseen 3 luokiteltavat luottot muodostuvat pääasiassa vakuudettomista saamisista. Odotettavissa olevien luottotappioiden määrä ja siinä tapahtuneet muutokset on esitetty liitetiedossa 14.

RISKIKESKITTYMÄT

Luotonannon keskittymäriskiä syntyy luotonannosta, kun luottovastapuolet ovat taloudellisesti riippuvaisia toisistaan tai toimivat samankaltaisessa taloudellisessa ympäristössä, jolloin yksittäiset tapahtumat voivat vaikuttaa merkittävään joukkoon luottovastapuolia samanaikaisesti. Vastaavaa keskittymäriskiä voi syntyä myös luottojen vakuuksien ollessa samankaltaisia.

Bonum Pankin asiakaskokonaisuuksien keskittymäriskiä hallinnoidaan yhteenliittymän ohjausrajoilla ja muulla limitoinnilla, huomioiden voimassa olevat viranomaisvaatimukset.

LIKVIDITEETTIRESERVIN VASTAPUOLIJAKAUMA

(1000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Keskuspankkisaamiset	485,020	436,911
Valtiot ja julkisyhteisöt	105,838	72,533
Luottolaitokset	156,835	94,067
Yrityksiltä	2,355	3,087
Yhteensä	750,047	606,599

LIKVIDITEETTIRISKIT

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan pankin kykyä vastata sitoumuksistaan. Likviditeettiriski voidaan jakaa lyhyen aikavälin maksuvalmiusriskiin ja pitkän aikavälin rakenteelliseen rahoitusriskiin. Maksuvalmiusriskillä tarkoitetaan tilannetta, jossa pankki ei suoriudu maksuvelvoitteistaan ilman vaikeuksia. Rakenteellinen rahoitusriski tarkoittaa rahoitukseen saatavuuteen ja hintaan liittyvää riskiä, joka muodostuu taseen saamisten ja velkojen maturiteettieroista.

Likviditeettiriskin hallinta

Bonum Pankin hallitus vahvistaa keskusyhteisön laatiman yhteenliittymätason likviditeettistrategian ja likviditeetin hallinnan ohjeistuksen, joissa määritellään likviditeetin hallintaa ja toteutusta koskevat periaatteet, menetelmät sekä rajoitteet. Keskusyhteisön hallitus ohjaa yhteenliittymän lik-

viditeetin hallinnan toteutusta, siinä käytettäviä menetelmiä ja valvoo likviditeettireservin riittävyyttä sekä koostumusta.

Bonum Pankki vastaa yhteenliittymän keskusluottolaitoksena likviditeettistrategian toteuttamisen koordinoinnista yhteenliittymätasolla sekä seuraa ja valvoo jäsenluottolaitosten likviditeettistrategian toteutusta. Keskusluottolaitos koordinoi jäsenluottolaitosten maksuliikennettä sekä likviditeetin tasaamista ja varainhankintaa yhteenliittymässä. Yhteenliittymän riippumattoman riskien valvonta-toiminnon tehtävänä on valvoa ja seurata likviditeettiriskiä sekä jäsenluottolaitos- että yhteenliittymätasolla.

Bonum Pankki Oyj vastaa yhteenliittymässä maksuvalmiusvaatimuksen (LCR) ja pysyvän varainhankinnan vaatimuksen (NSFR) täyttymisestä. Keskusyhteisö on vapauttanut yksittäiset jäsen-

luottolaitokset maksuvalmiusvaatimuksesta ja pysyvän varainhankinnan vaateesta Finanssivalvonnan luvalla. Luvan mukaisesti likviditeettiriskin viranomaisvaatimukset tulee täyttää vain yhteenliittymätasolla.

Keskusluottolaitoksen toimiva johto laatii yhteenliittymätason varainhankintasuunnitelman ja rahoituksen jatkuvuussuunnitelman, jotka keskusyhteisön hallitus hyväksyy. Keskusyhteisön riskien valvontatoiminto suunnittelee, kehittää ja testaa likviditeettiriskin hallinnassa käytettäviä menetelmiä ja vastaa riskiraportoinnista keskusyhteisön hallitukselle. Keskusluottolaitos ja sen toimiva johto avustavat riskien valvontatoimintoa kyseisessä prosessissa. Keskusyhteisön hallitus hyväksyy likviditeettistrategian ja likviditeetin hallinnan ohjeistuksen toteuttamisessa käytettävät menetelmät.

Keskusluottolaitoksen toimiva johto raportoi likviditeettitilanteesta keskusluottolaitoksen hallitukselle ja vastaa likviditeettistrategian mukaisesti yhteenliittymän maksuvalmiusaseman ja varainhankinnan suunnittelemisesta. Keskusluottolaitoksen hallituksen vastuulla on valvoa likviditeettistrategian toteutusta keskusluottolaitoksessa.

Maksuvalmiusriski

Bonum Pankki noudattaa likviditeetin hallinnassa likviditeettistrategiassa asetettuja periaattei-

ta, joiden tavoitteena on riskin rajoittaminen hajautetulla rahoitusrakenteella. Tärkeimmät keinot hyvän likviditeettiaseman turvaamiseksi ovat riittävän kokoisen ja laadukkaan likviditeettireservin ylläpitäminen ja rahoituksen lähteiden hajautus. Päivänsisäisen maksuvalmiuden varmistaminen, likviditeettireservin riittävyys ja maksuvalmiusvaatimus ovat yhteenliittymän keskeiset tavat rajoittaa ja mitata maksuvalmiusriskiä. Yhteenliittymän sisäisillä limiiteillä ja ohjauksella rajoitetaan yhteenliittymän ja jäsenluottolaitosten liiketoimintaan sisältyvää likviditeettiriskiä ja varmistetaan likviditeettiriskiä liittyvien viranomaisvaateiden täytyminen.

Likviditeettiriskiä seurataan vakavaraisuusasetukseen sisältyvän likviditeettipuskurivaateen (LCR) ja pitkäaikaisen rahoituksen minimivaateen (Net Stable Funding Ratio, jäljempänä NSFR) avulla. LCR mittaa lyhytaikaista likviditeettiriskiä, ja sen tehtävänä on varmistaa, että LCR-säätelyn mukaisista hyvälaatuisista varoista koostuva likviditeettireservi on riittävä kattamaan ulospäin suuntautuvat nettokassavirrat stressitilanteissa 30 päivän ajan. NSFR mittaa taseessa olevien varojen ja velkojen, joiden juoksu-aika on yli vuoden, yhteensovittamista, ja sen tehtävänä on varmistaa, että pitkäaikainen antolainaus on riittävässä määrin rahoitettu pitkäaikaisella varainhankinnalla.

LCR JA NSFR KEHITYS

(prosenttia)	31.12.2023	31.12.2022
LCR	274	185
NSFR	133	134

Yhteenliittymän likviditeettireservi koostuu vakavaraisuusasetuksen mukaisista laadukkaista likvideistä varoista, joilla voidaan täyttää likviditeettitarve stressitilanteissa joko myymällä reserviin kuuluvia arvopapereita tai panttaamalla niitä keskuspankkirahoituksen vakuudeksi. Yhteenliittymän

likviditeettireservi sisältää keskusluottolaitoksen taseessa olevien erien lisäksi myös muiden jäsenluottolaitosten taseeseen kirjattuja likvidejä varoja, jotka ovat keskusluottolaitoksen hallinnoitavissa sisäisiin sopimuksiin perustuen. Likviditeettireservin panttaamattomat rahoitusvarat, mukaan

lukien käteisvarat, olivat vuoden 2023 lopussa markkina-arvoltaan 1 032,7 (779,7) miljoonaa euroa.

Bonum Pankki seuraa yhteenliittymän päivänsiisäistä maksuvalmiutta valvomalla jäsenluottolaitosten maksuliiketilisaldoja. Myös jäsenluottolaitokset seuraavat jatkuvasti omaa maksuvalmiuttaan.

Rakenteellinen rahoitusriski

Keskusluottolaitoksen liiketoimintaan kuuluu rahoituksen välityksen sekä pankkitoiminnan antolainauksen maturiteettitransformaation kautta tuleva rahoitusriski. Bonum Pankki toimii yhteenliittymän sisäisenä pankkina, välittää POP Pankeille tukkurahoitusta, ylläpitää likviditeettireserviä ja harjoittaa vähittäispankki- ja sijoitustoimintaa.

Alla olevassa taulukossa on esitetty Bonum Pankin velkojen eräntymisprofiilit korkoineen. Avista-talletusten oletetaan erääntyvän heti.

RAHOITUSVELKOJEN MATURITEETTIJAKAUMA

(1 000 euroa)	31.12.2023				Yhteensä
	Alle 3kk	3-12kk	1-5 vuotta	Yli 5v	
Keskuspankkivelat	70 000	8 400	0	0	78 400
Talletukset	15 000	0	0	0	15 000
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	83 965	0	199 931	0	283 896
Velat luottolaitoksille	411 611	12 700	748 399	173 662	1 346 372
Velat luottolaitoksille	0	0	1 798	0	1 798
Vuokrasopimusvelat	55	208	353	0	616
Yhteensä	580 632	21 308	950 482	173 662	1 726 083

RAHOITUSVELKOJEN MATURITEETTIJAKAUMA

(1 000 euroa)	31.12.2022				Yhteensä
	Alle 3kk	3-12kk	1-5 vuotta	Yli 5v	
Keskuspankkivelat	0	50 000	78 400	0	128 400
Talletukset	20 000	13 400	0	0	33 400
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	49 953	67 369	204 892	0	322 214
Velat luottolaitoksille	382 226	29 800	576 710	5 828	994 565
Vuokrasopimusvelat	40	123	166	0	329
Yhteensä	452 220	160 692	866 144	5 828	1 484 883

Vuoden lopussa Bonum Pankilla oli liikkeeseen laskettuna 255 (255) miljoonaa euroa vakuudetonta seniorilainaa 750 miljoonan euron joukkovelkakirjaohjelmasta. Pankin 250 miljoonan euron sijoitustodistusohjelmasta oli liikkeeseen laskettuna 28,9 (67,3) miljoonaa euroa katsastuskauden lopussa. Lisäksi Bonum Pankilla on 22,2 miljoonan euron lainaohjelma Pohjoismaiden Investointipankki NIB:n kanssa. Tilikauden lopussa Bonum Pankilla oli TLT-RO III -rahoitusta yhteensä 78,4 (128,4) miljoonaa euroa.

MARKKINARISKIT

Markkinariskillä tarkoitetaan korkojen ja markkinahintojen vaihtelusta aiheutuvaa tappion mahdollisuutta. Markkinariskilajit ovat korko-, valuutta-, osake- ja hyödykeriski.

Markkinariskin hallinnan tavoitteena on tunnistaa ja arvioida liiketoimintaan sisältyvät markkinariskit, rajoittaa ne hyväksyttävälle tasolle ja seurata riskiasemaa ajantasaisesti. POP Pankkien yhteenliittymässä keskusyhteisön hallitus hyväksyy markkinariskistrategian ja markkinariskin hallintaan liittyvän ohjeistuksen, jotka luovat pohjan markkinariskin hallinnalle Bonum Pankissa. Pankin hallitus vahvistaa markkinariskistrategian ja markkinariskeille asetettavat enimmäismäärät ja sijoitussuunnitelman strategian mukaisesti. Vakavaraisuuden hallintaprosessi on keskeinen osa sijoitustoiminnan ja muun rahoitustaseen markkinariskien riskinottohalukkuuden ja riskinkantokyvyn määrittämistä.

Yhteenliittymässä markkinariskin ottamista on rajoitettu kaupankäynnin, korkoriskin, osakeriskin, valuuttariskin, johdannaisten ja strukturoitujen tuotteiden osalta. Bonum Pankin liiketoimintaan ei kuulu kaupankäyntitoimintaa (trading). Johdannaisten käyttö on rajoitettu ainoastaan suojaus-tarkoitukseen.

Luotonannossa ei oteta lainkaan valuuttariskiä, vaan luotot myönnetään euromääräisinä. Valuuttariskiä syntyy vähäisessä määrin toiminnalle välttämättömien osakeomistusten kautta ja valuuttamääräisiin ulkomaanmaksuihin liittyvistä katekaupoista. Hyödykeriskin ottaminen ei ole sallittua yhteenliittymässä.

Rahoitustaseen korkoriski

Bonum Pankin liiketoiminnan merkittävin markkinariski on rahoitustaseen korkoriski. Korkoriskillä tarkoitetaan korkotason muutosten vaikutusta taseen ja taseen ulkopuolisten erien markkina-arvoon tai korkokatteeseen. Korkoriski aiheutuu saatavien ja velkojen toisistaan poikkeavista korkoperusteista sekä eriaikaisista korontarkistus- ja erääntymisajankohdista. Korkoriskiä syntyy likvideettireservin sijoitustoiminnasta sekä pankkiliiketoiminnan rahoitustaseesta.

Bonum Pankissa korkoriskiä seurataan kuukausittain taseen nykyarvomenetelmällä ja dynaamisella tulatoriskimallilla. Nykyarvomenetelmä mittaa taseen laskennallisen markkina-arvon muutosta korkojen muuttuessa. Nykyarvomenetelmässä taseen markkina-arvo lasketaan yksittäisten tase-erien odotettujen kassavirtojen nykyarvona. Sijoituserien korko- ja luottospread-muutoksien aiheuttamia markkina-arvojen muutoksia eri korkoskenaarioissa seurataan erillisillä korkoherkkyyssmittareilla. Tulatoriskimallilla ennustetaan suunnitellun taseen korkokatteen kehitystä ja muutosta erilaisissa markkinakorkoskenaarioissa seuraavan viiden vuoden aikajänteellä. Avoimen korkoriskin määrää arvioidaan erilaisten korkoshokkien vaikutuksella korkokatteeseen ja nykyarvoon. Luottojen ennenaikaisten takaisinmaksujen vaikutus ja eräpäivättömien talletusten käyttäytyminen on otettu huomioon korkoriskianalyysissa.

Korkoriskin hallinnan tavoitteena on vakauttaa pankin taseen korkoriski tasolle, jossa liiketoiminta on kannattavaa, mutta tulos tai vakavaraisuus ei ole uhattuna voimakkaissakaan korkoympäristön muutoksissa. Korkoriskiä rajoitetaan keskusyhteisön hallituksen asettamalla pankkikohtaisilla ohjausrajoilla korkokatteen sekä taseen nykyarvon muutokselle.

Korkoriskiä hallitaan ensisijaisesti suunnitteleamalla taserakennetta, kuten varojen ja velkojen korkosidonnaisuutta sekä maturiteettia. Tilikauden aikana keskusluottolaitos toteutti johdannaissuojauksia yhteenliittymän jäsenpankkien rahoitustaseen riskitason pienentämiseksi.

KORKOHERKKYYSANALYYSI 1% YKSIKÖN PARALLEELIN KORONMUUTOKSEN VAIKUTUS

(1 000 euroa)	31.12.2023		
	Muutos (korkoskenaario)	Vaikutus tulokseen	Vaikutus omiin pääomiin
Korkoriski	+1% yksikkö	-563	-375
Korkoriski	-1% yksikkö	567	355

KORKOHERKKYYSANALYYSI 1% YKSIKÖN PARALLEELIN KORONMUUTOKSEN VAIKUTUS

(1 000 euroa)	31.12.2022		
	Muutos (korkoskenaario)	Vaikutus tulokseen	Vaikutus omiin pääomiin
Korkoriski	+1% yksikkö	-401	-1 238
Korkoriski	-1% yksikkö	395	1 290

Korkoriskin tulosvaikutus on laskettu raportointi-
hetkellä tapahtuvan yhden prosenttiyksikön suu-
ruisen korkotason muutoksen vaikutuksena tule-
van tilikauden korkokatteeseen. Vaikutus omaan
pääomaan on laskettu taseen nykyarvomutok-
sen kautta samalla korkoshokilla.

Likviditeettireservin sijoitukset

Keskusluottolaitoksen likviditeettireservi muodos-
tuu pankin taseeseen kirjatusta likvideistä arvo-
papereista ja muista korkosijoituksista. Likvidi-
teettireservin markkinariski muodostuu lähinnä si-
joitusinstrumentin liikkeeseenlaskijariskistä sekä
markkinoiden yleisestä korkoriskistä. Sijoitustoiminnalla pyritään varmistamaan pitkällä aikavälillä riski-tuottosuhteeltaan kilpailukykyinen tuotto sijoitetulle pääomalle.

Likviditeettireservin riskejä hallitaan Bonum Pan-
kissa yhteenliittymä- ja pankkitason limiiteillä,
joilla varmistetaan sijoituksien hajauttamisen to-
teutuminen omaisuusluokittain, riskilajeittain ja
vastapuolittain. Sijoitusportfolion korkoriskiä seu-
rataan herkkyyksianalyysillä. Limitoinnin tavoitteena on, ettei sijoitusomaisuuden arvomuutosten vaikutus vaarana pankin tai koko yhteenliittymän vakavaraisuutta tai kannattavuutta.

Sijoitusomaisuuden osalta riskinottohalukkuut-
ta arvioidaan suhteessa kannattavuuteen ja omiin
varoihin. Sijoitusomaisuuden erittely on kuvattu
liitteessä nro 17 Sijoitusomaisuus.

OPERATIIVISET RISKIT

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan riskiä talou-
dellisesta tappiosta tai muusta haitallisesta seu-
raamuksesta, joka aiheutuu riittämättömistä tai
epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, puut-
teellisista tai virheellisistä menettelytavoista, hen-
kilöstöstä, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä.
Kaikkiin liiketoiminnan prosesseihin, mukaan lu-
kien luotto- ja sijoitusprosessit, sisältyy operatiivisia riskejä. Bonum Pankilla on operatiivista riskiä ulkoistettujen toimintojen ja merkittävien IT- ja liiketoimintahankkeiden kautta.

Pankin hallitus vahvistaa keskusyhteisön sitovana ohjeistuksena operatiivisten riskien hallinnan periaatteet ja keskeiset operatiivista riskiä koskevat ohjeet. Riskien tavoitetaso on maltillinen.

Operatiivisten riskien hallinnassa keskeisintä on riskien tunnistaminen ja arviointi sekä kontrolli- ja hallintakeinojen toimivuuden ja riittävyyden arviointi. Pankki arvioi operatiivisten riskien toteutu-

misen todennäköisyyttä ja vaikutuksia operatiivisen riskin itsearviointeissa, jotka on laadittu tärkeimpien liiketoimintaprosessien pohjalta.

Merkittävimpiin uusiin tuotteisiin, palveluihin, toimintoihin, prosesseihin ja järjestelmiin liittyvät operatiiviset riskit tunnistetaan liiketoiminnan tekemässä uuden tuotteen tai palvelun arviointiprosessissa, jonka compliance-toiminto ja riskien valvontatoiminto katselee.

Tiettyjen operatiivisten riskien varalta suojaudutaan vakuutusturvalla. Tietojärjestelmien toimintahäiriöistä aiheutuviin riskeihin on varauduttu jatkuvuussuunnittelulla.

Pankin toimiva johto seuraa toimintaansa kohdistuvia operatiivisen riskin tapahtumia, häiriöitä ja tappioita, arvioi niiden perusteella operatiivista riskiä ja riskin pienentämiseksi tarvittavia toimenpiteitä. Riskienvalvonta raportoi merkittävistä operatiivisista riskeistä ja itsearvioinnin tuloksista pankin hallitukselle ja keskusyhteisön compliance-toiminnolle.

STRATEGINEN RISKI

Strategisella riskillä tarkoitetaan pankin toimintaympäristön kehitykseen nähden väärän strategian tai liiketoimintamallin valinnasta johtuvia menetyksiä. Menetykset voivat johtua myös strategian toteuttamisen epäonnistumisesta, kilpailuympäristön odottamattomista muutoksista tai liian hitaasta reagoinnista muutoksiin.

Strategisia riskejä pyritään minimoimaan päivittämällä strategiset ja vuositason suunnitelmat säännöllisesti. Suunnittelussa hyödynnetään analyyssejä POP Pankki -ryhmän tilasta ja liiketoiminnan kehityksestä sekä analyyssejä ja ennusteita toimialan, kilpailutilanteen ja taloudellisen toimintaympäristön kehityksestä.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

LIITE 3 KORKOTUOTOT JA -KULUT

(1 000 euroa)	1.1 - 31.12.2023	1.1 - 31.12.2022
Korkotuotot		
Saamisista luottolaitoksilta	44 038	7 662
Saamisista asiakkailta	14 683	8 805
Saamistodistuksista		
Jaksotettuun hankintamenoön	2 539	361
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	3 934	627
Johdannaissopimuksista	9 469	1 360
Muut korkotuotot	1	-15
Korkotuotot yhteensä	74 665	18 800
joista positiiviset korkokulut	0	1 164
Korkokulut		
Veloista luottolaitoksille	-37 172	-4 279
Veloista asiakkaille	-491	-512
Yleiseen liikkeeseen lasketuista velkakirjoista	-11 673	-2 924
Johdannaissopimuksista	-12 253	-897
Muut korkokulut	-76	-28
Korkokulut yhteensä	-61 665	-8 639
joista negatiiviset korkotuotot	-7	-847
Korkokate	12 999	10 161

Arvostusmenetelmien mukaan kirjatut tuotot ja kulut on esitetty liitteessä 11.

LIITE 4 PALKKIOTUOTOT JA -KULUT, NETTO

(1 000 euroa)	1.1 - 31.12.2023	1.1 - 31.12.2022
Palkkiotuotot		
Luotonannosta	988	619
Korttiliiketoiminnasta	4 964	5 275
Maksujenvälityksestä	4 130	4 030
Muut palkkiotuotot	0	1
Palkkiotuotot yhteensä	10 082	9 925
Palkkiokulut		
Korttiliiketoiminnasta	-1 932	-1 806
Maksujenvälityksestä	-819	-792
Muut palkkiokulut	-105	-42
Palkkiokulut yhteensä	-2 856	-2 639
Palkkiotuotot ja kulut, netto	7 226	7 285

LIITE 5 SIOJITUSTEN NETTOTUOTOT

(1 000 euroa)	1.1 - 31.12.2023	1.1 - 31.12.2022
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti		
Johdannaissopimukset		
Arvostusvoitot ja -tappiot	-1	-
Yhteensä	-1	0
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta		
Saamistodistukset		
Käyvän arvon rahastosta tuloslaskelmaan siirretyt	0	-2
Osakkeet ja osuudet		
Osinkotuotot*	7	71
Käyvän arvon rahastosta tuloslaskelmaan siirretyt		
Yhteensä	7	69
Valuuttatoiminnan nettotuotot	169	192
Suojauslaskennan nettotuotot		
Suojaavien instrumenttien käyvän arvon muutos	13 399	-5 975
Suojaavien kohteiden käyvän arvon muutos	-14 343	6 173
Yhteensä	-944	198
Sijoitusten nettotuotot yhteensä	-769	459

* Osinkotuotot katsauskauden lopussa hallussa olevista oman pääomanehtoisista käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista osakkeista on 7 (71) tuhatta euroa.

Sijoitusten nettotuotot sisältävät arvopaperisijoitusten nettotuotot lukuun ottamatta saamistodistusten korkoja, jotka on merkitty korkokatteeseen.

LIITE 6 LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

(1 000 euroa)	1.1. - 31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Liiketoiminnan kehittämismaksut pankeilta	0	19
Keskusluottolaitospalvelut pl. maksujenvälitys	57	62
Muut tuotot	5 109	4 116
Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä	5 167	4 196

Muut tuotot -erä sisältää pääosin ryhmän sisäisiä veloituksia sekä palvelumaksuja.

LIITE 7 HENKILÖSTÖKULUT

(1 000 euroa)	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Palkat ja palkkiot	-4 441	-3 762
Henkilösivukulut	-186	-150
Eläkekulut		
Maksupohjaiset eläkejärjestelyt	-783	-671
Henkilöstökulut yhteensä	-5 409	-4 583

Vuoden lopulla 31.12.2023 pankin palveluksessa oli 88 (66) henkilöä. Keskimäärin vuoden 2023 aikana työntekijöitä oli 81 (59) henkilöä.

Lähipiiripalkkiot on eritelty liitteessä 30 Lähipiiritiedot.

LIITE 8 LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

(1 000 euroa)	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Liiketoiminnan muut kulut		
Muut henkilöstökulut	-401	-267
Toimistokulut	-2 026	-1 950
ICT-kulut	-8 109	-7 509
Yhteyskulut	-422	-368
Edustus- ja markkinointikulut	-101	-80
Muut hallintokulut yhteensä	-11 058	-10 174
Muut liiketoiminnan kulut		
Vuokratulot	-145	-106
Tilintarkastuspalkkiot	-33	-36
Muut kulut	-746	-547
Muut liiketoiminnan kulut yhteensä	-923	-689
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	-11 982	-10 863
Erittely tilintarkastuspalkkioista		
Tilintarkastus	-33	-29
Tilintarkastuslain 1.1,2 §:ssä tarkoitetut toimeksiannot	0	-7
Veroneuvonta	0	0
Muut palvelut	0	0
Tilintarkastuspalkkiot yhteensä	-33	-36

Vuokratulot ja kulut oman käytön kiinteistöistä -rivillä esitetään vain käytännön helpotuksen piirissä olevista eristä johtuvat kustannukset.

KPMG Oy Ab:n suorittamat muut kuin tilintarkastuspalvelut tilikaudella 2023 olivat yhteensä 0 (0) tuhatta euroa.

LIITE 9 POISTOT JA ARVONALENTUMISET

(1 000 euroa)	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Koneista ja kalustosta	-18	-17
Käyttöoikeusomaisuuseristä	-165	-159
Aineettomista hyödykkeistä	-729	-773
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-911	-949

Erittely käyttöoikeusomaisuuserien poistoista on esitetty liitteessä 29 vuokrasopimukset.

LIITE 10 TULOVEROT

(1 000 euroa)	1.1 - 31.12.2023	1.1 - 31.12.2022
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	-617	-1 206
Aikaisempien tilikausien verot	-9	1
Ulkomaille maksetut lähdeverot	-2	-19
Laskennallisen verosaamisen muutos	20	-3
Laskennallisen verovelan muutos	0	389
Tuloverot yhteensä	-609	-838

**VOIMASSA OLEVAN VEROKANNAN MUKAAN LASKETTUJEN VEROJEN TÄSMÄYTYS
TULOSLASKELMASSA ESITETTYIHIN VEROIHIN**

(1 000 euroa)	1.1 - 31.12.2023	1.1 - 31.12.2022
Tilikauden tulos ennen veroja	3 015	4 221
Tuloveroprosentti	20 %	20 %
Verokannan mukainen osuus tuloksesta	-603	-844
Tulokseen sisällyttämättömät veronalaiset tuotot	-	-384
Laskennallisen veron muutos KLT myyntivoitosta	-	384
Tulokseen sisällyttämättömät vähennyskelpoiset kulut	4	5
Aikaisempien tilikausien verot	-9	1
Tuloslaskelman verot	-609	-838

VAROJA KOSKEVAT LIITETIEDOT

LIITE 11 RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN TULOSLASKELMAERÄT ARVOSTUSLUOKITTAIN

(1 000 euroa) Rahoitusvarat	1.1 - 31.12.2023	1.1 - 31.12.2022
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta		
Korkotuotot ja -kulut	6 417	535
Käyvän arvon rahastosta tilikaudelle siirretyt	0	-2
Osinkotuotot	7	71
Odotettavissa olevat luottotappiot	6	5
Yhteensä	6 430	609
Jaksotettuun hankintameno		
Korkotuotot ja -kulut	21 038	12 086
Muut tuotot	2 807	2 315
Odotettavissa olevat luottotappiot	-2 170	-1 603
Yhteensä	21 675	12 798

Rahoitusvelat	1.1 - 31.12.2023	1.1 - 31.12.2022
Jaksotettuun hankintameno		
Korkotuotot ja -kulut	-11 673	-2 924
Yhteensä	-11 673	-2 924
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti		
Suojaavat johdannaisopimukset		
Arvostustuotot ja -tappiot	-944	198
Korkotuotot ja -kulut	-2 784	463
Yhteensä	-3 728	661
Valuuttatoiminnan nettotuotot	169	192
Yhteensä	12 874	11 336

LIITE 12 RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN LUOKITTELU

RAHOITUSVARAT 31.12.2023

(1 000 euroa)	Jaksotettuun hankittameno	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	Odotettavissa olevat luottotappiot	Yhteensä
Käteiset varat	485 020		-	-	485 020
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	849 550		-	-1	849 549
Lainat ja saamiset asiakkailta	200 093		-	-6 720	193 373
Johdannaisopimukset	-	9 220	-	-	9 220
Saamistodistukset*	144 655		114 368	-16	259 007
Osakkeet ja osuudet	-		956	-	956
Rahoitusvarat yhteensä	1 679 317	9 220	115 324	-6 736	1 797 126
Muut varat					40 493
Varat yhteensä					1 837 618

* Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista saamistodistuksista on kirjattu käyvän arvon rahastoon odotettavissa olevia luottotappioita 24 (30) tuhatta euroa.

RAHOITUSVARAT 31.12.2022

(1 000 euroa)	Jaksotettuun hankittameno	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	Odotettavissa olevat luottotappiot	Yhteensä
Käteiset varat	436 911		-	-	436 911
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	778 258		-	-1	778 257
Lainat ja saamiset asiakkailta	175 064		-	-4 578	170 485
Saamistodistukset *)	50 853		112 234	-11	163 076
Osakkeet ja osuudet	-		815	-	815
Rahoitusvarat yhteensä	1 441 086		113 049	-4 590	1 549 544
Muut varat					25 050
Varat yhteensä					1 574 594

*) Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista saamistodistuksista on kirjattu käyvän arvon rahastoon odotettavissa olevia luottotappioita 30 tuhatta euroa.

RAHOITUSVELAT 31.12.2023

(1 000 euroa)	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat	Yhteensä
Velat luottolaitoksille	-	1 424 772	1 424 772
Velat asiakkaille	-	33 435	33 435
Johdannaissopimukset	1 798	-	1 798
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	283 896	283 896
Rahoitusvelat yhteensä	1 798	1 742 104	1 743 902
Muut velat			43 173
Velat yhteensä			1 787 075

RAHOITUSVELAT 31.12.2022

(1 000 euroa)	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat	Yhteensä
Velat luottolaitoksille	-	1 122 965	1 122 965
Velat asiakkaille	-	55 930	55 930
Johdannaissopimukset	5 975	-	5 975
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	322 214	322 214
Rahoitusvelat yhteensä	5 975	1 501 109	1 507 085
Muut velat			20 853
Velat yhteensä			1 527 938

LIITE 13 RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KÄYVÄT ARVOT JA ARVOSTUSMENETELMÄT

RAHOITUSVARAT

(1 000 euroa)	31.12.2023		31.12.2022	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Käteiset varat	485 020	485 020	436 911	436 911
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	849 549	849 549	778 257	778 257
Lainat ja saamiset asiakkailta	193 373	191 872	170 485	168 477
Johdannais sopimukset	9 220	9 220	-	-
Sijoitusomaisuus				
Jaksotettuun hankintameno	144 639	147 546	50 842	50 170
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	115 324	115 324	113 049	113 049
Yhteensä	1 797 126	1 798 530	1 549 544	1 546 864

RAHOITUSVELAT

(1 000 euroa)	31.12.2023		31.12.2022	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Velat luottolaitoksille	1 424 772	1 424 750	1 122 965	1 122 911
Velat asiakkaille	33 435	33 435	55 930	55 930
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	283 896	280 693	322 214	315 109
Johdannais sopimukset	1 798	1 798	5 975	5 975
Yhteensä	1 743 902	1 740 676	1 507 085	1 499 926

TOISTUVASTI KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETTUJEN ERIEN KÄYVÄN ARVON HIERARKIATASOT**TOISTUVASTI KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETUT VARAT 31.12.2023**

(1 000 euroa)	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Käypä arvo yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti				
Johdannaissopimukset		9 220		9 220
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta				
Osakkeet ja osuudet	-	-	956	956
Saamistodistukset	80 549	33 819	-	114 368
Yhteensä	80 549	43 039	956	124 545

TOISTUVASTI KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETUT VELAT 31.12.2023

(1 000 euroa)	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Käypä arvo yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti				
Johdannaissopimukset	-	1 798	-	1 798
Yhteensä	0	1 798	0	1 798

TOISTUVASTI KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETUT VARAT 31.12.2022

(1 000 euroa)	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Käypä arvo yhteensä
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta				
Osakkeet ja osuudet	-	-	815	815
Saamistodistukset	68 591	43 642	-	112 234
Yhteensä	68 591	43 642	815	113 049

TOISTUVASTI KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETUT VELAT 31.12.2022

(1 000 euroa)	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Käypä arvo yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti				
Johdannaissopimukset	-	5 975	-	5 975
Yhteensä	0	5 975	0	5 975

JAKSOTETTUUN HANKINTAMENOON ARVOSTETTUJEN ERIEN KÄYVÄN ARVON HIERARKIATASOT

JAKSOTETTUUN HANKINTAMENOON ARVOSTETUT VARAT 31.12.2023

(1 000 euroa)	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Käypä arvo yhteensä	Kirjanpito-arvo
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	-	849 549	-	849 549	849 549
Lainat ja saamiset asiakkailta	-	193 373	-	191 872	193 373
Saamistodistukset	-	144 639	-	147 546	144 639
Yhteensä	-	1 187 562	-	1 188 966	1 187 562

JAKSOTETTUUN HANKINTAMENOON ARVOSTETUT VELAT 31.12.2023

(1 000 euroa)	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Käypä arvo yhteensä	Kirjanpito-arvo
Velat luottolaitoksille	-	1 424 772	-	1 424 750	1 424 772
Velat asiakkaille	-	33 435	-	33 435	33 435
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	283 896	-	280 693	283 896
Yhteensä	-	1 742 104	-	1 738 878	1 742 104

JAKSOTETTUUN HANKINTAMENOON ARVOSTETUT VARAT 31.12.2022

(1 000 euroa)	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Käypä arvo yhteensä	Kirjanpito-arvo
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	-	778 257	-	778 257	778 257
Lainat ja saamiset asiakkailta	-	168 477	-	168 477	170 485
Saamistodistukset	-	50 170	-	50 170	50 842
Yhteensä	-	996 904	-	996 904	999 585

JAKSOTETTUUN HANKINTAMENOON ARVOSTETUT VELAT 31.12.2022

(1 000 euroa)	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Käypä arvo yhteensä	Kirjanpito-arvo
Velat luottolaitoksille	-	1 122 911	-	1 122 911	1 122 965
Velat asiakkaille	-	55 930	-	55 930	55 930
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	315 109	-	315 109	322 214
Yhteensä	-	1 493 950	-	1 493 950	1 501 109

RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KÄYVÄN ARVON MÄÄRITTÄMINEN

Rahoitusvarat ja -velat merkitään taseeseen käypään arvoon tai jaksotettuun hankintamenuun. Rahoitusinstrumenttien luokittelu ja arvostaminen on kuvattu tarkemmin tilinpäätöksen liitteessä 2 POP Pankki -ryhmän tilinpäätöksen laatimisperiaatteet.

KÄYVÄN ARVON HIERARKIAT

Taso 1 sisältää rahoitusinstrumentit, joiden arvo määräytyy likvideiltä markkinoilta saatavien markkinahintanoteerausten perusteella. Likvideiksi markkinoiksi katsotaan sellaiset markkinat, joilta hintanoteeraukset saadaan säännöllisesti. Tähän ryhmään merkitään kaikki julkisesti noteeratut arvopaperit.

Taso 2 sisältää sellaiset rahoitusinstrumentit, joiden arvostuksessa käytetään yleisesti hyväksytyjä arvostusmenetelmiä tai -malleja, jotka perustuvat todennettavissa oleviin markkinahintoihin perustuviin oletuksiin. Tasolle 2 merkittyjen rahoitusinstrumenttien käypä arvo voi perustua esimerkiksi rahoitusvälineen osien markkinanoteerauksesta johdettuun arvoon. Tähän ryhmään merkitään mm. korkojohdannaiset sekä muut instrumentit, joilla ei käydä kauppaa likvideillä markkinoilla.

Taso 3 sisältää sellaiset rahoitusinstrumentit ja muut varat ja velat, joiden käypä arvo ei perustu markkinanoteerauksiin tai arvostusmenetelmien tai -mallien avulla todennettavissa olevien markkinahintojen perusteella laskettuun arvoon. Arvostusmenetelmissä käytettyihin oletuksiin liittyy usein epävarmuutta. Tasolle 3 merkittyjen varojen käypä arvo perustuu usein kolmannelta osapuolelta saatuun hintatietoon. Tähän ryhmään merkitään noteeraamattomat osakkeet ja rahastot sekä sijoituskiinteistöt.

SIIRROT KÄYVÄN ARVON HIERARKIATASOJEN VÄLILLÄ

Siirrot hierarkiatasojen välillä katsotaan tapahtuneen siirron aiheuttaneen tapahtuman tai olosuhteiden muutoksen toteutumispäivänä.

TASOLLE 3 MERKITYYJEN TOISTUVASTI KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETTUJEN RAHOITUSVAROJEN TAPAHTUMAT

(1 000 euroa)	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	Yhteensä
Avaava tase 1.1.2023		815	815
Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut arvonmuutokset		141	141
Kirjanpitoarvo 31.12.2023		956	956

(1 000 euroa)	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	Yhteensä
Avaava tase 1.1.2022		2 962	2 962
Hankinnat		310	310
Myynnit		-765	-765
Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut arvonmuutokset		230	230
Kertyneisiin voittovaroihin kirjatut realisoituneet arvonmuutokset		-1 922	-1 922
Kirjanpitoarvo 31.12.2022		815	815

HERKKYYSANALYYSI TASOLLE 3 MERKITYILLE RAHOITUSVAROILLE 31.12.2023

(1 000 euroa)	Kirjanpitoarvo	Mahdollinen vaikutus omaan pääomaan	
		Positiivinen	Negatiivinen
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	956	143	-143
Yhteensä	956	143	-143

31.12.2022

(1 000 euroa)	Kirjanpitoarvo	Mahdollinen vaikutus omaan pääomaan	
		Positiivinen	Negatiivinen
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	815	122	-122
Yhteensä	815	122	-122

Tasolle 3 merkittyjen toistuvasti käypään arvoon kirjattavien rahoitusvarojen käyvän arvon herkkyys on laskettu korkosidonnaisille sijoituksille olettamalla korkotason muuttuvan yhden prosentin ja muille sijoituksille olettamalla arvopaperin käyvän arvon muuttuvan 15 prosenttia.

Bonum Pankki Oyjillä ei ole kertaluonteisesti käypään arvoon kirjattuja varoja.

LIITE 14 RAHOITUSVAROJEN ARVONALENTUMISTAPPIOT

KAUDEN AIKANA KIRJATUT ARVONALENTUMISTAPPIOT

(1 000 euroa)	1.1 - 31.12.2023	1.1 - 31.12.2022
ECL-muutos luottotappioina poistetuista saamisista	568	231
ECL-muutos saamisista asiakkailta ja taseen ulkopuolisista eristä	-2 738	-1 834
ECL-muutos saamistodistuksista	-25	6
Lopulliset luottotappiot	-1 111	113
Arvonalentumistappiot lainoista ja saamisista	-3 306	-1 485

Tilikauden lopulliset luottotappiot palautusten jälkeen olivat -1 111 (113) tuhatta euroa. Luottotappioituihin saamiin kohdistuu perintätoimenpiteitä.

Odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) määrässä tilikauden aikana tapahtuneet muutokset on esitetty alla olevissa taulukoissa. Vaihe 1 sisältää luottosopimukset, joiden luottoriski ei ole kasvanut alkuperäisestä kirjaamisesta ja joille lasketaan 12 kuukauden ECL. Vaihe 2 sisältää sopimukset, joiden luottoriski on kasvanut merkittävästi alkuperäisestä kirjaamisesta ja joille lasketaan koko voimassaolon ECL. Vaihe 3 sisältää laiminlyödyt luottosopimukset ja niille lasketaan koko voimassaolon ECL.

Bonum Pankki Oyj:n IFRS tilinpäätöksen 31.12.2023 liitteessä 1 laatimisperiaatteet, on esitetty odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan perusteet sekä maksukyvyttömyyden todennäköisyyden määrittely.

SAAMISET ASIAKKAILTA

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
ECL 1.1.2023	1 549	213	2 816	4 578
Siirrot vaiheeseen 1	47	-57	-369	-379
Siirrot vaiheeseen 2	-163	70	-129	-222
Siirrot vaiheeseen 3	-159	-57	2 172	1 956
Uusien luottojen myöntämisestä johtuva lisäys	769	65	952	1 786
Taseesta pois kirjaamisesta johtuva vähennys	-305	-43	-599	-948
Luottoriskistä aiheutuva muutos (netto)	-70	-22	608	516
Lopullisen luottotappion kirjaamisesta johtuva vähennys	0	0	-568	-568
Vaikutus yhteensä	118	-44	2 068	2 141
ECL 31.12.2023	1 667	168	4 884	6 720

TASEEN ULKOPUOLISET SITOUKSET

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
ECL 1.1.2023	172	39	67	277
Siirrot vaiheeseen 1	3	-20	-35	-52
Siirrot vaiheeseen 2	-3	13	-1	10
Siirrot vaiheeseen 3	-1	-1	16	14
Sitoumusten lisäykset	39	20	19	78
Sitoumusten vähennykset	-1	0	-1	-1
Luottoriskistä aiheutuva muutos (netto)	-15	-8	5	-19
Vaikutus yhteensä	22	3	3	29
ECL 31.12.2023	194	42	70	306

SAAMISTODISTUKSET

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
ECL 1.1.2023	43	0	0	43
Uusien sijoitusten hankinnasta johtuvat lisäykset	46	0	0	46
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-9	0	0	-9
Luottoriskistä aiheutuva muutos (netto)	-12	0	0	-12
Vaikutus yhteensä	25	0	0	25
ECL 31.12.2023	68	0	-	68

SAAMISET LUOTTOLAITOKSILTA

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
ECL 1.1.2023	1	0	0	1
Luottoriskistä aiheutuva muutos (netto)	-1	1	0	0
Vaikutus yhteensä	-1	1	0	0
ECL 31.12.2023	0	1	0	1
ECL 1.1.2023	1 765	251	2 883	4 899
ECL 31.12.2023	1 929	211	4 954	7 094

SAAMISET ASIAKKAILTA

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
ECL 1.1.2022	1 265	119	1 632	3 016
Siirrot vaiheeseen 1	7	-20	-125	-138
Siirrot vaiheeseen 2	-140	64	-33	-109
Siirrot vaiheeseen 3	-116	-44	1 493	1 333
Uusien luottojen myöntämisestä johtuva lisäys	915	131	255	1 301
Taseesta pois kirjaamisesta johtuva vähennys	-283	-34	-427	-745
Luottoriskistä aiheutuva muutos (netto)	-99	-3	253	151
Lopullisen luottotappion kirjaamisesta johtuva vähennys			-231	-231
Vaikutus yhteensä	284	94	1 185	1 563
ECL 31.12.2022	1 549	213	2 816	4 578

TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
ECL 1.1.2022	187	10	36	233
Siirrot vaiheeseen 1	1	-5	-13	-17
Siirrot vaiheeseen 2	-10	17	-1	6
Siirrot vaiheeseen 3	-1	0	16	14
Sitoumusten lisäykset	27	19	27	73
Sitoumusten vähennykset	-8	0	0	-8
Luottoriskistä aiheutuva muutos (netto)	-25	-1	3	-23
Vaikutus yhteensä	-15	29	31	44
ECL 31.12.2022	172	39	67	277

SAAMISTODISTUKSET

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
ECL 1.1.2022	48	1	0	49
Uusien sijoitusten hankinnasta johtuvat lisäykset	15	0	0	15
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-19	0	0	-19
Luottoriskistä aiheutuva muutos (netto)	-1	-1	0	-2
Vaikutus yhteensä	-5	-1	0	-6
ECL 31.12.2022	43	0	-	43

SAAMISET LUOTTOLAITOKSILTA

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
ECL 1.1.2022	4	0	0	4
Taseesta pois kirjaamisesta johtuva vähennys	-1	0	0	-1
Luottoriskistä aiheutuva muutos (netto)	-3	0	0	-3
Vaikutus yhteensä	-4	0	0	-3
ECL 31.12.2022	1	0	0	1
ECL 1.1.2022	1 504	130	1 668	3 302
ECL 31.12.2022	1 765	251	2 883	4 899

LUOTTORISKIÄ SISÄLTÄVÄT ERÄT VAIHEITTAIN 31.12.2023

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Saamiset asiakkailta				
Henkilöasiakkaat	143 138	6 678	12 144	161 960
Yritysiasiakkaat	37 891	122	120	38 133
Saamiset asiakkailta yhteensä	181 029	6 800	12 264	200 093
ECL 31.12.2023	1 667	168	4 884	6 720
Kattavuusaste (coverage ratio)	0,9 %	2,5 %	39,8 %	3,4 %
Taseen ulkopuoliset erät				
Henkilöasiakkaat	160 317	2 082	380	162 779
Yritysiasiakkaat	8 657	82	15	8 754
Taseen ulkopuoliset erät yhteensä	168 974	2 164	396	171 533
ECL 31.12.2023	194	42	70	306
Kattavuusaste (coverage ratio)	0,1 %	1,9 %	17,6 %	0,2 %
Saamistodistukset	258 757	293	0	259 051
ECL 31.12.2023	68	0	-	68
Kattavuusaste (coverage ratio)	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Saamiset luottolaitoksilta	404 708	292	0	405 000
ECL 31.12.2023	0	1	0	1
Kattavuusaste (coverage ratio)	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Luottoriskiä sisältävät erät yhteensä	1 013 468	9 549	12 660	1 035 677

Yllä olevassa taulukossa esitetään yhteenveto altistumisesta luottoriskille ja odotettavissa olevan luottotappiovarauksen määrä suhteessa vastuun määrään vaiheittain. Kattavuusaste havainnollistaa ECL-varauksen suhteellista osuutta vastuun määrästä. Kattavuusasteessa ei tapahtunut olennaisia muutoksia kaudella.

LUOTTORISKIÄ SISÄLTÄVÄT ERÄT VAIHEITTAIN 31.12.2022

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Saamiset asiakkailta				
Henkilöasiakkaat	124 766	5 684	7 048	137 498
Yritysiasiakkaat	37 385	96	84	37 566
Saamiset asiakkailta yhteensä	162 151	5 780	7 133	175 064
ECL 31.12.2022	1 549	213	2 816	4 578
Kattavuusaste (coverage ratio)	1,0 %	3,7 %	39,5 %	2,6 %
Taseen ulkopuoliset erät				
Henkilöasiakkaat	151 604	1 725	386	153 715
Yritysiasiakkaat	6 698	81	5	6 784
Taseen ulkopuoliset erät yhteensä	158 302	1 806	391	160 498
ECL 31.12.2022	172	39	67	277
Kattavuusaste (coverage ratio)	0,1 %	2,1 %	17,1 %	0,2 %
Saamistodistukset				
ECL 31.12.2022	43	0	-	43
Kattavuusaste (coverage ratio)	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Saamiset luottolaitoksilta				
ECL 31.12.2022	1	0	0	1
Kattavuusaste (coverage ratio)	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Luottoriskiä sisältävät erät yhteensä	1 198 884	8 105	7 524	1 214 513

LIITE 15 KÄTEISET VARAT

(1 000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Kassa	0	0
Vaadittaessa maksettavat saamiset keskuspankeilta	485 020	436 911
Käteiset varat yhteensä	485 020	436 911

Käteiset varat muodostuvat shekkitilistä Suomen Pankissa.

LIITE 16 LAINAT JA SAAMISET

(1 000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta		
Talletukset		
Vaadittaessa maksettavat	444 549	53 397
Muut	405 000	724 860
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta yhteensä	849 549	778 257
Lainat ja saamiset asiakkailta		
Lainat	135 530	117 518
Luottokorttisaamiset	57 823	51 400
Muut saamiset	20	1 568
Lainat ja saamiset asiakkailta yhteensä	193 373	170 485
Lainat ja saamiset yhteensä	1 042 922	948 743

LIITE 17 SIJOITUSOMAISUUS

(1 000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Jaksotettuun hankintamenoon		
Saamistodistukset	144 639	50 842
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta		
Saamistodistukset	114 368	112 234
Osakkeet ja osuudet	956	815
Sijoitusomaisuus yhteensä	259 963	163 891

SIJOITUKSET 31.12.2023

(1 000 euroa)	Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat sijoitukset		Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat sijoitukset	
	Saamistodistukset	Saamis-todistukset	Osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Noteeratut				
Julkisyhteisöiltä	-	24 309	-	24 309
Muilta	144 639	60 174	-	204 814
Muut				
Julkisyhteisöiltä		29 885	-	29 885
Muilta			956	956
Yhteensä	144 639	114 368	956	259 963

SIJOITUKSET 31.12.2022

(1 000 euroa)	Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat sijoitukset		Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat sijoitukset	
	Saamistodistukset	Saamis-todistukset	Osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Noteeratut				
Julkisyhteisöiltä	-	24 273	-	24 273
Muilta	50 842	44 319	-	95 160
Muut				
Julkisyhteisöiltä	-	43 642	-	43 642
Muilta	-	-	815	815
Yhteensä	50 842	112 234	815	163 891

LIITE 18 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Bonum Pankin aineettomat hyödykkeet ovat POP Pankki -ryhmän yhteistyökumppaneiden toimesta toteutettuja tietojärjestelmiä, joihin Bonum Pankilla on IAS 38 Aineettomat hyödykkeet -standardissa tarkoitettu määräysvalta. Yhteistyökumppaneista merkittävin on Oy Samlink Ab.

(1 000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Tietojärjestelmät	329	1 057
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	329	1 057

AINEETTOMIEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET 2023

(1 000 euroa)	Tieto-järjestelmät	Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	6 431	0	20	6 451
Hankintameno 31.12.	6 431	0	20	6 451
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-5 374	-	-20	-5 394
- Poistot	-729	-	0	-729
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-6 102	-	-20	-6 122
Kirjanpitoarvo 1.1.	1 057	0	0	1 057
Kirjanpitoarvo 31.12.	329	0	0	329

AINEETTOMIEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET 2022

(1 000 euroa)	Tieto-järjestelmät	Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	6 431	102	20	6 553
Siirrot		-102	-	-102
Hankintameno 31.12.	6 431	0	20	6 451
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-4 606	-	-14	-4 621
- Poistot	-768	-	-6	-773
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-5 374	-	-20	-5 394
Kirjanpitoarvo 1.1.	1 825	102	6	1 933
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 057	0	0	1 057

LIITE 19 AINEELLISET HYÖDYKKEET

(1 000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Koneet ja kalusto	38	35
Käyttöoikeusomaisuuserät	610	324
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	648	359

AINEELLISTEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET 2023

(1 000 euroa)	Käyttöomaisuus- oikeuserät	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	867	195	1 062
Lisäykset	451	21	472
Hankintameno 31.12.	1 318	216	1 535
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-543	-160	-704
Poistot	-165	-18	-183
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-708	-178	-886
Kirjanpitoarvo 1.1.	324	35	359
Kirjanpitoarvo 31.12.	610	38	648

IFRS 16 -standardin mukaisesti taseeseen merkityt käyttöoikeusomaisuuserät sisältyvät oman käytön kiinteistöihin ja koneisiin ja kalustoon. Tarkemmat tiedot käyttöoikeusomaisuuseristä on esitetty liitteesä 29.

AINEELLISTEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET 2022

(1 000 euroa)	Käyttöomaisuus- oikeuserät	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	693	195	888
Lisäykset	174	0	174
Hankintameno 31.12.	867	195	1 062
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-384	-143	-527
Poistot	-159	-17	-176
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-543	-160	-704
Kirjanpitoarvo 1.1.	309	52	361
Kirjanpitoarvo 31.12.	324	35	359

LIITE 20 MUUT VARAT

(1 000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Siirtosaamiset		
Korot	20 303	8 282
Muut siirtosaamiset	4 001	4 779
Muut	15 005	10 057
Muut varat yhteensä	39 309	23 118

LIITE 21 LASKENNALLISET VEROT

(1 000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Veroisaamiset		
Laskennalliset veroisaamiset	207	515
Veroisaamiset yhteensä	207	515
Verovelat		
Laskennalliset verovelat	186	144
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	17	706
Verovelat yhteensä	203	850

LASKENNALLISET VEROSAAMISET

(1 000 euroa)	1.1.2023	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	31.12.2023
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen kautta arvostettavista sijoituksista	514	-	-329	186
Laskennallinen verosaaminen hyllypöistosta	1	20	-	21
Saaduista ennakkomaksuista	0	0	-	0
Yhteensä	515	20	-329	207

(1 000 euroa)	1.1.2022	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	31.12.2022
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen kautta arvostettavista sijoituksista	0	-	514	514
Laskennallinen verosaaminen hyllypöistosta	0	1	-	1
Saaduista ennakkomaksuista	4	-4	-	0
Yhteensä	5	-3	514	515

LASKENNALLISET VEROVELAT

(1 000 euroa)	1.1.2023	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	31.12.2023
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen kautta arvostettavista sijoituksista	131	-	42	172
Aineettomista hyödykkeistä	13	-	-	13
Yhteensä	144	0	42	186

(1 000 euroa)	1.1.2022	Kirjattu voitto- varoihin	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	31.12.2022
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen kautta arvostettavista sijoituksista	517	384	-384	-386	131
Aineettomista hyödykkeistä	18	-	-5	-	13
Yhteensä	535		-389	-386	144

MUIHIN LAAJAN TULOKSEN ERIIN KIRJATUT ERÄT JA NIIHIN LIITTYVÄT LASKENNALLISET VEROT 2023

(1 000 euroa)	Muutos, brutto	Laskennallinen vero	Muutos netto
Käyvän arvon rahasto	1 851	-370	1 481
Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut erät yhteensä	1 851	-370	1 481

MUIHIN LAAJAN TULOKSEN ERIIN KIRJATUT ERÄT JA NIIHIN LIITTYVÄT LASKENNALLISET VEROT 2022

(1 000 euroa)	Muutos, brutto	Laskennallinen vero	Muutos netto
Käyvän arvon rahasto	-4 501	900	-3 601
Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut erät yhteensä	-4 501	900	-3 601

VELKOJA JA OMAA PÄÄOMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

LIITE 22 VELAT LUOTTOLAITOKSILLE JA ASIAKKAILLE

(1 000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Velat luottolaitoksille		
Keskuspankeille	78 400	128 400
Muille luottolaitoksille		
Vaadittaessa maksettavat	347 519	326 780
Muut kuin vaadittaessa maksettavat	998 853	667 785
Velat luottolaitoksille yhteensä	1 424 772	1 122 965
Velat asiakkaille		
Talletukset		
Vaadittaessa maksettavat	33 435	55 930
Velat asiakkaille yhteensä	33 435	55 930
Velat luottolaitoksille ja asiakkaille yhteensä	1 458 207	1 178 895

Velat keskuspankeille -erä sisältää vakuudellisen TLTRO III -rahoituksen 78 400 tuhatta euroa. Rahoitus eräännyy maaliskuussa 2024 (70 000 tuhatta euroa) ja kesäkuussa 2024 (8 400 tuhatta euroa), mutta ennenaikainen takaisinmaksu on mahdollista tammikuusta 2023 alkaen. Rahoituksen korko aikavälillä 24.6.2020-23.6.2022 voi olla EKP:n talletuskorko (-0,5 %) vähennettynä lisäkorolla 0,5 %. EKP muutti luottojen korkosääntöjä 11/2022 alkaen. TLTRO-luottojen korko perustuu EKP:n talletuskorkoon sekä pankin nettolainauksen kasvuun. TLTRO-luottojen korko on tilikaudella 2023 kirjattu POP Pankki -ryhmässä perustuen EKP:n talletuskorkoon. Rahoituksen lopullinen korko tarkistetaan TLTRO III -rahoitusoperaation eräännyttyä. Laina on käsitelty IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardin mukaisesti.

LIITE 23 JOHDANNAISSOPIMUKSET JA SUOJAUSLASKENTA

Bonum Pankki suojaa korkoriskiään käyvän arvon muutoksilta käyttäen ensisijaisesti koronvaihtosopimuksia. Käyvän arvon suojaukseen sovelletaan suojauslaskentaa. Käyvän arvon suojauksen kohteena ovat kiinteäkorkoiset talletukset. Käyvän arvon suojauksen kohteena olevien kiinteäkorkoisten talletusten nimellisarvo raportointihetkellä oli 624 900 tuhatta euroa. Erä sisältyy taseessa erään ”saamiset luottolaitoksilta”. Johdannaisinstrumenttien nimellisarvot vastaavat suojattavien kohteiden nimellisarvoja.

KOHDE-ETUUKSIEN NIMELLISARVOT JA JOHDANNAISTEN KÄYVÄT ARVOT

31.12.2023 (1 000 euroa)	Nimellisarvo / Jäljellä oleva juoksu-aika				Käyvät arvot	
	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä	Varat	Velat
Suojauslaskentaan käytettävät johdannaissopimukset						
Käyvän arvon suojaus						
Korkojohdannaiset	-	524 900	100 000	624 900	9 220	1 798
Johdannaissopimukset yhteensä	-	524 900	100 000	624 900	9 220	1 798

31.12.2022 (1 000 euroa)	Nimellisarvo / Jäljellä oleva juoksu-aika				Käyvät arvot	
	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä	Varat	Velat
Suojauslaskentaan käytetyt johdannaissopimukset						
Käyvän arvon suojaus						
Korkojohdannaiset	-	200 000	-	200 000	-	5 975
Johdannaissopimukset yhteensä	-	200 000	-	200 000	-	5 975

SUOJAUSLASKENNAN VAIKUTUS TALOUDELLISEEN ASEMAAN JA TULOKSEEN

Käyvän arvon suojaukset (1 000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Velat		
Suojattujen talletusten kirjanpitoarvo	633 069	193 827
josta suojausoikaisujen kertynyt määrä	8 169	-6 173

RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN NETTOUTUS

31.12.2023	Määrät, joita ei ole netotettu mutta jotka sisältyvät päänetotussopimuksiin ja vastaaviin						
	Kirjatut rahoitus-varat, brutto	Taseessa netotetut kirjatut rahoitusvelat, brutto	Kirjan-pitoarvo taseessa, netto	Rahoitus-instrument-tien kirjan-pitoarvo taseessa, netto	Vakuudeksi saatu käteinen	Vakuudeksi annettu käteinen	Netto
(1 000 euroa)							
Varat							
Johdannais-sopimukset	16 575	0	16 575	6 104	11 790	0	0
Yhteensä	16 575	0	16 575	6 104	11 790	0	0
Velat							
Johdannais-sopimukset	6 104	0	6 104	6 104	0	0	0
Yhteensä	6 104	0	6 104	6 104	0	0	0

Vuonna 2022 johdannais-sopimukset raportoitu varoina ja velkoina.

LIITE 24 YLEISEEN LIIKKEESEEN LASKETUT VELKAKIRJAT

(1 000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Joukkovelkakirjalainat	254 931	254 892
Sijoitustodistukset	28 965	67 323
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat yhteensä	283 896	322 214

Tilikauden lopussa ulkona on lisäksi sijoitustodistuksia nimellispääomaltaan yhteensä 29 000 (67 500) tuhatta euroa. Sijoitustodistusten kappalemäärä on yhteensä 3, arvoväli on 2 000 - 20 000 tuhatta euroa ja keskimaturiteetti 9,3 kuukautta.

LISTATUT JOUKKOVELKAKIRJALAINAT

Nimi	Alkupäivä	Eräpäivä	Koron peruste	Nimellisarvo	Valuutta
BONUM 17012024	3.6.2020	17.1.2024	EB 12 kk + 1,20 %	55 000	EUR
BONUM 26102026	20.10.2021	20.10.2026	EB 3 kk + 0,85 %	20 000	EUR
BONUM 16112025	16.11.2021	16.11.2025	EB 3 kk + 0,75 %	30 000	EUR
BONUM 05042025	5.4.2022	5.4.2025	EB 3 kk + 1,40 %	50 000	EUR
BONUM 22042027	22.4.2022	22.4.2027	EB 12 kk + 1,25 %	50 000	EUR
Tilikaudella liikkeeseenlasketut					
BONUM 19072028	19.7.2023	19.7.2028	EB 6 kk + 1,11 %	50 000	EUR

RAHOITUKSEN RAHAVIRTOJEN YLEISEEN LIIKKEESEEN LASKETTUJEN VELKAKIRJOJEN TÄSMÄYTYS TASE-ERÄÄN:

(1 000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Kirjanpitoarvo 1.1.	322 214	284 920
Joukkovelkakirjojen lisäykset	49 994	99 911
Sijoitustodistusten lisäykset	79 279	239 012
Lisäykset yhteensä	129 273	338 923
Joukkovelkakirjojen vähennykset	-50 000	-100 000
Sijoitustodistusten vähennykset	-118 219	-201 853
Vähennykset yhteensä	-168 219	-301 853
Rahoituksen rahavirtojen muutokset yhteensä	-38 946	37 070
Arvostukset	629	224
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	283 896	322 214

LIITE 25 VARAUKSET JA MUUT VELAT

(1 000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Varaus odotettavissa olevista luottotappioista	402	277
Muut velat		
Maksujenvälitysvelat	1 461	925
Vuokrasopimusvelka	616	329
Siirtovelat		
Korkovelat	20 555	5 062
Saadut ennakkomaksut	438	409
Muut siirtovelat	2 717	1 801
Muut		
Velat korttitapahtumista	16 087	10 740
Muut	694	460
Varaukset ja muut velat yhteensä	42 970	20 003

Vuokrasopimusvelka on esitetty liitteessä 29.

LIITE 26 OMA PÄÄOMA

(1 000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Osakepääoma	10 000	10 000
Käyvän arvon rahasto		
Oman pääoman ehtoiset	527	414
Vieraan pääoman ehtoiset	-526	-1 894
Vapaat rahastot		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	30 000	30 000
Kertyneet voittovarot		
Osakkeiden lopullinen myyntitulos	-	1 538
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	8 136	3 215
Tilikauden voitto (tappio)	2 406	3 383
Oma pääoma yhteensä	50 543	46 657

OSAKEPÄÄOMA

Osakepääomaan merkitään maksettu osakepääoma. Bonum Pankilla on yhteensä 1 400 000 osaketta, missä ei ole tapahtunut muutoksia tilikauden aikana.

SIDOTUT RAHASTOT

Käyvän arvon rahasto

Käyvän arvon rahasto sisältää käypään arvoon laajan tuloksen erien kautta kirjattavien rahoitusvarojen käyvän arvon muutoksen laskennallisella verolla vähennettynä. Käyvän arvon muutos voi olla positiivinen tai negatiivinen. Rahastoon merkityt vieraan pääoman ehtoista arvopapereista kirjatut erät siirretään tuloslaskelmaan, kun arvopaperista luovutaan. Vieraan pääoman ehtoiseen arvopaperiin kohdistuva odotettavissa oleva luottotappio merkitään tuloslaskelmaan ja käyvän arvon rahaston lisäykseksi. Käyvän arvon rahasto sisältää myös käypään arvoon laajan tuloksen erien kautta kirjattavien oman pääoman ehtoisten sijoitusten käyvän arvon muutoksen, jota ei myöhemmin luovutuksen yhteydessä siirretä tuloslaskelmaan.

VAPAAT RAHASTOT

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon on merkitty se osa osakkeiden merkintähinnasta, jota ei ole merkitty osakepääomaan sekä sellainen muu oman pääoman sijoitus, jota ei merkitä muuhun rahastoon.

KERTYNEET VOITTOVARAT

Erään kirjataan tuloslaskelman osoittama tilikauden tulos sekä tulos edellisiltä tilikausilta siltä osin, kuin sitä ei ole siirretty muihin oman pääoman eriin tai jaettu voitonjakona.

ERITTELY KÄYVÄN ARVON RAHASTON MUUTOKSISTA 1.1.-31.12.2023

(1 000 euroa)	Vieraan pää- oman ehtoiset	Oman pääoman ehtoiset	Yhteensä
Käyvän arvon rahasto 1.1	-1 894	39	-1 855
Käyvän arvon lisäykset	3 030	358	3 388
Käyvän arvon vähennykset	-1 315	-217	-1 531
Odotettavissa olevat luottotappiot	-6	0	-6
Laskennalliset verot	-342	-28	-370
Käyvän arvon rahasto 31.12.	-526	152	-374

ERITTELY KÄYVÄN ARVON RAHASTON MUUTOKSISTA 1.1.-31.12.2022

(1 000 euroa)	Vieraan pää- oman ehtoiset	Oman pääoman ehtoiset	Yhteensä
Käyvän arvon rahasto 1.1	353	1 768	2 121
Käyvän arvon lisäykset	1 628	1 719	3 347
Käyvän arvon vähennykset	-4 434	-1 536	-5 970
Käyvän arvon rahastosta tuloslaskelmaan siirretyt	2	0	2
Käyvän arvon rahastosta ed. kauden voittovaroihin siirretyt		-1 876	-1 876
Odotettavissa olevat luottotappiot	-5		-5
Laskennalliset verot	562	-37	525
Käyvän arvon rahasto 31.12	-1 894	39	-1 855

MUUT LIITETIEDOT

LIITE 27 ANNETUT JA SAADUT VAKUUDET

(1 000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Omien velkojen ja sitoumusten puolesta annetut		
Muut vakuudet Suomen Pankille	143 199	162 940
Muut annetut vakuudet	0	5 150
Annetut vakuudet yhteensä	143 199	168 090
Saadut vakuudet		
Muut saadut vakuudet	11 790	0
POP Pankkien antamat talletussitoumukset	68 208	67 958
Saadut vakuudet yhteensä	79 998	67 958

Talletussitoumukset ovat keskusluottolaitospalveluiden tarjoamiseen liittyviä POP Pankki -ryhmän pankkien Bonum Pankki Oyj:ssä pidettäviä pitkäaikaisia rahamarkkinatalletuksia, joiden määrä vahvistetaan vuosittain suhteessa pankkien taseen loppusummaan.

LIITE 28 TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET

(1 000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Luottolupaukset	171 533	160 498
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	171 533	160 498

Taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin kohdistuva odotettavissa olevien luottotappioiden varaus on esitetty liitteessä 14.

LIITE 29 VUOKRASOPIMUKSET

BONUM PANKKI OYJ VUOKRALLE OTTAJANA

Bonum Pankki on ottanut vuokralle pääasiassa toimitiloja.

VARAT / KÄYTTÖOIKEUSOMAISUUSERÄT 31.12.2023

(1 000 euroa)	Toimitilat	Yhteensä
Hankintameno 1.1	867	867
Lisäykset	451	451
Hankintameno 31.12.	1 318	1 318
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-543	-543
Poistot	-165	-165
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-708	-708
Kirjanpitoarvo 1.1.		324
Kirjanpitoarvo 31.12.		610

VARAT / KÄYTTÖOIKEUSOMAISUUSERÄT 31.12.2022

(1 000 euroa)	Toimitilat	Yhteensä
Hankintameno 1.1	693	693
Lisäykset	174	174
Hankintameno 31.12.	867	867
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-384	-384
Poistot	-159	-159
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-543	-543
Kirjanpitoarvo 1.1.		309
Kirjanpitoarvo 31.12.		324

Sisältyvät taseessa erään aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

VELAT / VUOKRASOPIMUSVELKA

(1 000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Vuokrasopimusvelka 1.1	329	315
Lisäykset	451	174
Vähennykset	-164	-160
Vuokrasopimusvelka 31.12.	616	329

Sisältyvät taseessa erään Muut velat

VAIKUTUS RAHOITUKSEN RAHAVIRTAAN

(1 000 euroa)	1.1 - 31.12.2023	1.1 - 31.12.2022
Vuokrasopimuksista johtuva lähtevä rahavirta	-175	-167

VAIKUTUS TULOSLASKELMAAN

(1 000 euroa)	1.1 - 31.12.2023	1.1 - 31.12.2022
Poistot		
Toimitilat	-165	-159
Poistot yhteensä	-165	-159

Sisältyvät tuloslaskelmassa erään poistot ja arvonalentumistappiot aineellisesta hyödykkeistä.

(1 000 euroa)	1.1 - 31.12.2023	1.1 - 31.12.2022
Poistot	-11	-6

Sisältyvät tuloslaskelmassa korkokatteeseen.

(1 000 euroa)	1.1 - 31.12.2023	1.1 - 31.12.2022
Muuttuvat vuokrat, jotka eivät kuulu laskennan piiriin	-62	-49
Kulut alle 12 kk vuokrasopimukseen liittyen	-6	-5
Kulut arvoltaan vähäisiin omaisuuseriin liittyen	-35	-26
Yhteensä	-102	-80

Sisältyvät tuloslaskelmassa liiketoiminnan muihin kuluihin.

LIITE 30 LÄHIPIIRITIEDOT

Bonum Pankin lähipiiriin kuuluvat yhtiön hallituksen ja johtoryhmän jäsenet sekä näiden läheiset perheenjäsenet. Lähipiiriin kuuluu myös Bonum Pankin emoyhteisö POP Pankkikeskus osk sekä sen johtoon kuuluvat avainhenkilöt. Lisäksi lähipiiriin kuuluvat sellaiset yhteisöt, joissa johtoon kuuluvilla avainhenkilöillä ja/tai heidän läheisillä perheenjäsenillään on määräysvalta tai yhteinen määräysvalta. Johtoon kuuluvia avainhenkilöitä ovat Bonum Pankin hallitus ja toimitusjohtaja sekä johtoryhmä. Avainhenkilöihin kuuluu myös POP Pankkikeskus osk:n toimitusjohtaja ja tämän sijainen. Lähipiiriin kuuluvat myös Bonum Pankin kanssa samaan konserniin kuuluvat yhteisöt.

Bonum Pankki on myöntänyt lähipiirille asunto- ja kulutusluottoja tilikaudella 2023 henkilökunnan ehdoin ja ne on sidottu yleisesti käytössä oleviin viitekorkoihin.

LIIKETAPAHTUMAT LÄHIPIIRIIN KUULUVIEN TAHOJEN KANSSA

(1 000 euroa)	Johtoon kuuluvat avainhenkilöt		Muut	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Varat				
Saamistodistukset			7 918	
Luotot	271	284	0	219
Odotettavissa olevat luottotappiot	0	0	1	0
Velat				
Talletukset	34	5	30 905	5 601
Taseen ulkopuoliset sitoumukset				
Luottolupaukset	8	8	250	250

JOHTOON KUULUVIEN AVAINHENKILÖIDEN SAAMA KOMPENSAATIO

(1 000 euroa)	1.1 - 31.12.2023	1.1 - 31.12.2022
Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	1 036	1 030
Yhteensä	1 036	1 030

TOIMITUSJOHTAJAN JA HALLITUKSEN SEKÄ VARAHENKILÖIDEN SAAMA KOMPENSAATIO

(1 000 euroa)	Palkka ja palkkiot
Ali-Tolppa Pia, toimitusjohtaja	240
Pulli Jaakko, hallituksen puheenjohtaja	36
Linna Hanna, hallituksen varapuheenjohtaja	27
Lähteenmäki Ilkka, hallituksen jäsen	24
Salo Kirsi, hallituksen jäsen	24
Yhteensä	350

LIITE 31 TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Bonum Pankin hallituksella ei ole tiedossa sellaisia tilikauden päättymisen jälkeisiä tapahtumia, joilla olisi olennaista vaikutusta Bonum Pankin tilinpäätöksessä esitetyn informaation kannalta.

TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN ALLEKIRJOITUS

Espoossa 15. päivänä helmikuuta 2024

Bonum Pankki Oyj:n hallitus

Jaakko Pulli
Hallituksen puheenjohtaja

Hanna Linna

Ilkka Lähteenmäki

Kirsi Salo

Pia Ali-Tolppa
Toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Espoossa 15. päivänä helmikuuta 2024

KPMG OY AB

Tiia Kataja
KHT

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Bonum Pankki Oyj:n yhtiökokoukselle

TILINPÄÄTÖKSEN TILINTARKASTUS

LAUSUNTO

Olemme tilintarkastaneet Bonum Pankki Oyj:n (y-tunnus 2192977-5) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.-31.12.2023. Tilinpäätös sisältää pankin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien olennainen tilinpäätöksen laatimisperiaatteita koskeva informaatio.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan pankin taloudellisesta asemasta, toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten IFRS-tilinpäätösstandardien mukaisesti ja täyttää lakisäätteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton hallitukselle annetun lisäraportin kanssa.

LAUSUNNON PERUSTELUT

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olemme riippumattomia yhtiöstä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emme ole suorittaneet pankille muita kuin tilintarkastuspalveluita.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

OLENNAISUUS

Tarkastuksemme laajuuteen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Olennaisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintaamme ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden määrittämisessä, sekä todettujen virheellisyyksien vaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätökseen kokonaisuutena. Olennaisuuden taso perustuu arvioomme sellaisten virheellisyyksien suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohdulla odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olemme ottaneet huomioon myös sellaiset virheellisyydet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat mielestämme olennaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

TILINTARKASTUKSEN KANNALTA KESKEISET SEIKAT

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessamme sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa. EU-asetuksen 537/2014 10 artiklan 2 kohdan c -alakohdan mukaiset merkittävät olennaisen virheellisyyden riskit sisältyvät alla kuvattuihin tilintarkastuksen kannalta keskeisiin seikkoihin.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolloja. Tähän on sisältynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

TILINTARKASTUKSEN KANNALTA KESKEISET SEIKAT

KUINKA KYSEISIÄ SEIKKOJA KÄSITELTIIN TILINTARKASTUKSESSA

Lainat ja saamiset asiakkailta – arvostus (Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja liitteet 2, 12, 13, 14 ja 16)

- Lainat ja saamiset asiakkailta olivat 193,4 milj. euroa. Korkotuotot ja palkkiotuotot saamisista asiakkailta muodostavat merkittävän osan Bonum Pankin tuotoista.
- IFRS 9 *Rahoitusinstrumentit* -standardin mukaisten odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta perustuu POP Pankki -ryhmän käyttämiin laskentamalleihin sekä asiantuntija-arvioihin. Laskennassa käytetään oletuksia, arvioita ja johdon harkintaa, jotka koskevat erityisesti odotettavissa olevien luottotappioiden todennäköisyyttä ja luottoriskin merkittävän kasvun määrittämistä.
- Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan osatekijöitä päivitetään ja tarkennetaan toteutuneen luottoriskikehityksen, laskentaprosessin kehittämisen sekä sääntelymuutosten ja -vaatimusten perusteella.
- Saamisten tasearvon merkittävydestä, arvostamisesta käytettävien laskentamenetelmien monimutkaisuudesta ja johdon harkinnasta johtuen saamisten arvostaminen on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.
- Olemme arvioineet luotonannon ohjeistuksen noudattamista, luottoriskien hallintaa sekä saamisten kirjaamiseen ja valvontaan liittyviä periaatteita ja kontrolleja.
- Olemme muodostaneet käsityksen ulkoistettujen prosessien osien kontrolliympäristöstä ISAE 3402 -raportteja hyödyntäen.
- Olemme arvioineet odotettavissa olevien luottotappioiden laskentamalleja ja laskennassa käytettyjä keskeisiä oletuksia, sekä testanneet odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaprosessiin ja luottoriskimalleihin liittyviä kontrolleja.
- Tarkastukseen on osallistunut IFRS- ja rahoitusasiantuntijoitamme.
- Lisäksi olemme arvioineet saamia ja odotettavissa olevia luottotappioita koskevien liitetietojen asianmukaisuutta.

TILINPÄÄTÖSTÄ KOSKEVAT HALLITUKSEN JA TOIMITUSJOHTAJAN VELVOLLISUUDET

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten IFRS-tilinpäätösstandardien mukaisesti ja siten, että tilinpäätös täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksiä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisuyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan pankin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatku-

vuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhtiö aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

TILINTARKASTAJAN VELVOLLISUUDET TILINPÄÄTÖKSEN TILINTARKASTUKSESSA

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisuyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonne. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheu-

tua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhtiön kykyä jatkaa toimin-

taansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhtiö pysty jatkamaan toimintaansa.

- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuvissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voisi kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

MUUT RAPORTOINTIVELVOITTEET

TILINTARKASTUSTOIMEKSIANTOA KOSKEVAT TIEDOT

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana 27.6.2013 alkaen yhtäjaksoisesti 11 vuotta.

MUU INFORMAATIO

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on

lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 15. helmikuuta 2024
KPMG OY AB

Tiia Kataja
KHT

